National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPAPER
DV CV priekšsēdis.

B203/C/19/0

Nešaubīgā ticībā taisnības uzvarai

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 17 **SESTDIENA, 1985. GADA 27. APRĪLIS** **35. GADS** **SATURDAY, APRIL 27, 1985.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1 DOLARS**

Jānis Frišvalds,
DV CV priekšsēdis.

Latvju tautai un brīvai Latvijai

Apritējuši 40 gadi kopš, ar bēgļu saini pie rokas vai karavīra mēteli mugurā, atstājām tēvzemi. Tie bija politiski iemesli, jo zemi no jauna varmācīgi okupēja Padomju savienība un pakļāva mūsu tautu. Pamatā šie iemesli ir tikpat aktuāli tagad.

Decembrī piepildīsies 40 gadi kopš latvju nacionālie karavīri nodibināja Daugavas Vanagu organizāciju. Tās pamatmērķi ir: savā cīņu tāju kopībā strādāt un pūlēties latvju tautas dzīvībai, valsts brīvības un patstāvības atgūšanai!

Daugavas Vanagiem Kanadā 35 darbības gadus atzīmējot varu liecināt, ka saime bijusi un ir uzticīga politiskās trimdas sūtībai, ko apliecinājusi neskaitāmiem vērienīgiem darbiem — organizācijas mērķu īstenošanā. Šī uzticība un sirdsdedze, lai iezīmē turpmākos uzdevumus!

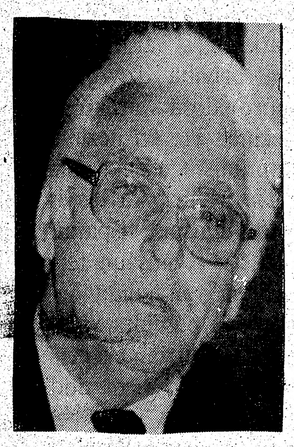

Guntārs Brikmanis,
DV Kanadas valdes priekšsēdis.

Mūsu pienākums

Aizgājušā laika griežos, šogad būs aizritējuši 45 gadi, kopš latviešu tauta un zeme atrodas Padomju savienības nežēlīgās varas verdzības un iznīcības važās. Šogad arī paiet 40 gadi, kopš spītā sažņaugtām dūrēm latviešu karavīrs bija spiests nolikt kaujas ieročus Kurzemes cietoksnī. Asiņainās, smagiem upuriem iznestās, neskaitāmās cīņas neatnesa pelnīto uzvaru. Bet arī tad latviešu varonīgais cīnītājs nekrita bezcerībā. Gūsta laikā tika likti pamati Daugavas Vanagu organizācijai, kas šodien ir izveidojusies un kļuvusi par vienu no trimdas latviešu nacionālpolitiskā darba galveniem stūrakmeņiem.

Aizvadītie 35 gadi Kanadas Daugavas Vanagu saimes dzīvē un paveiktā darba rosme ir nepārprotams apliecinājums mūsu organizācijas būtībai, viņas idejām un mērķiem.

Mūsu noteiktie mērķi, nesalauztā nacionālā stāja un paveiktais darbs norāda, ka mēs esam latviešu tautas un latviešu tautas likteņa svarīga un atzīta trimdas sabiedrības daļa, kas aicina ikvienu un visus, pulcēties un apvienoties cīņai par Latvijas brīvības atgūšanu.

Uz aizgājušo, 35 gados paveikto, mēs varam atskatīties ar gandarījumu.

Ar savu neatlaidīgo darbu un nelokāmo ticību jaunai Latvijas brīvības ausmai, mēs esam ieguvuši plašas trimdas latviešu sabiedrības cieņu un nedalītu atzinību.

Centīsimies arī palikt nākotnē šīs atzinības un cieņas apzinīgi mūsu iesāktā darba turpinātāji

Paliksim stingri un nelokāmi mūsu nacionālā stājā un disciplinēti mūsu darbā. Tad, un tikai tad mēs nemaldīgi reiz sasniegsim mūsu iecerēto un nākotnē izpildāmo mērķi: sirdis, domas un darbus Latvijas brīvībai!

Šī pausme mums ir jānodod no paaudzes uz paaudzi, līdz kādreiz, mūsu latviešu tauta apvienota uz savas brīvas zemes par jaunu pulcēsies brīvās Latvijas valsts nākotnes darba cēlienam.

Tas ir mūsu lielākais uzdevums un pienākums — šodien un nākotnē!

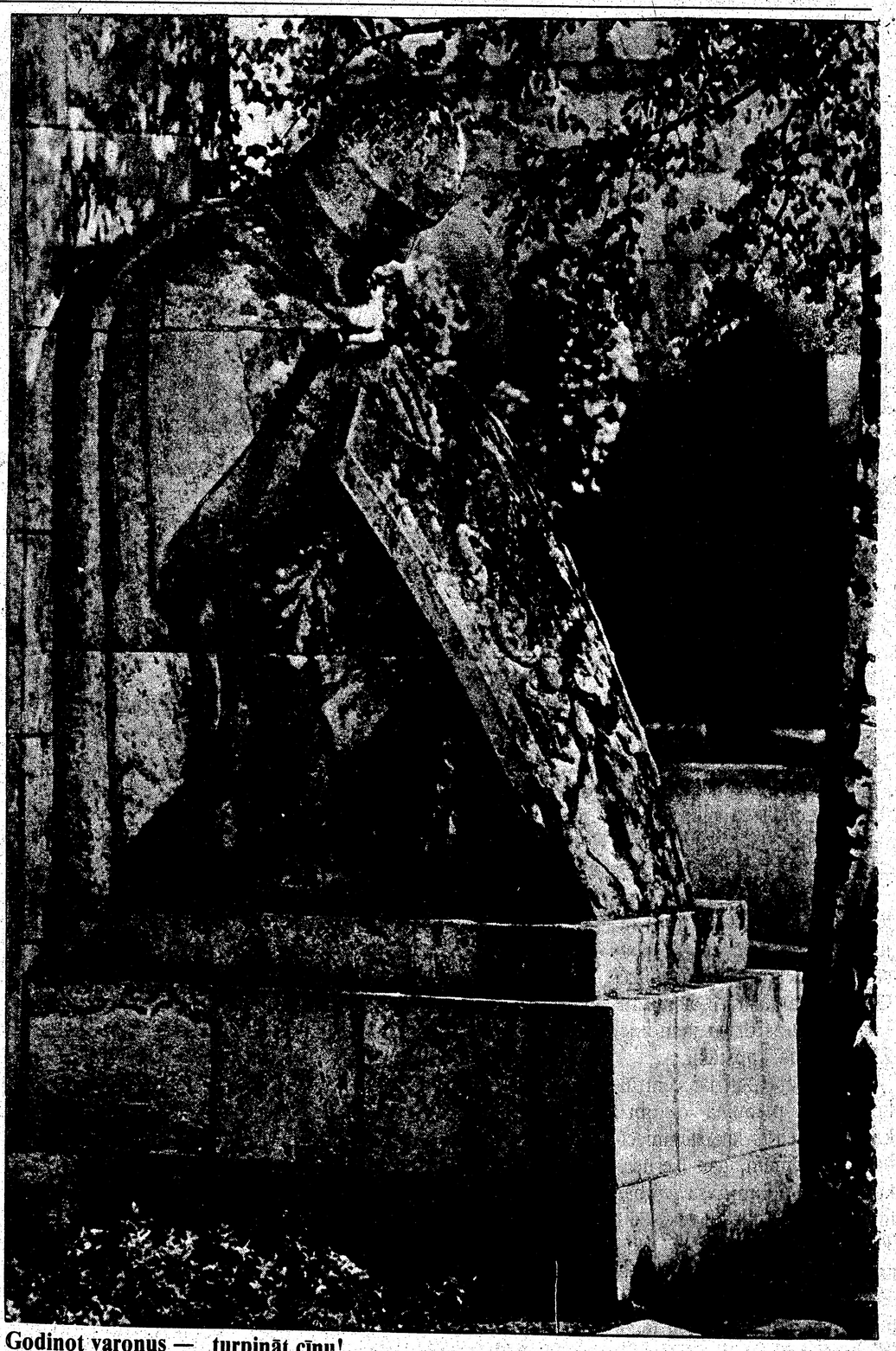

Godinot varoņus — turpināt cīņu!

Pieminekli Gulaga upuriem

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Daugavas Vanagu organizācijas svars un nozīme parādās tieši tajos brīžos, kad jāatrisina vai jāaizstāv lietas, kas prasa drosmi, skaudru darbu un lielus līdzekļus.

Par latviešu tautas labā vārda aizsargāšanu daudz runāja nupat Toronto notikušajā LNAK padomes delegātu sanāksmē. Delegāti pat pieņēma vairākas svarīgas rezolūcijas. Cienot mūsu nacionālo Kanadas pārstāvniecību, mums visiem ir jādara iespējamais, lai šīs rezolūcijas arī īstenotos un nepaliktu tikai uz papīra.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ir jau daudz darījis un droši vien liks lietā arī tagad savu ilgo pieredzi un saskari ar Kanadas vadošiem politiķiem.

Ir pareizi jānovērtē arī jaunās padomes priekšsēža 1.vietnieka DV KV priekšsēža G. Brikmaņa labā un ciešā sadarbība ar T. Kronbergu daudzu nacionālpolitisko jautājumu kārtošanā.

Čekas propagandas uzsildītās nacistu raganu medības paver plašas iespējas mūsu ienaidniekiem. G. Brikmanis

(Turpinājums 20. lp.)

Nora Pulciņa
DV Kanadā Vanadžu vadītāja

Darbus Latvijas brīvībai

Ar lielu gandarījumu sveicu tuvos un tālos viesus un dalībniekus Kanadas Daugavas Vanagu 35 darbības gadu atceres svētkos!

Caur gadu simteņiem latvieši sevī nesuši brīvības domu. Ka tā nav izdzisusi svešumā, to rāda DV organizācijas 35 gadi Kanadā. Spodrināsim šo domu arī nākotnē, veltījot visus savus darbus brīvai Latvijai.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 27. APRĪLIS, 17. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerika Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Jau 35 gadus nacionālās modrības sardzē stāv Kanadas Vanagu rakstītais vārds.
Māksl. E. Damberga zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Gorbačovs atbildīgs

Pagājušā gada decembrī Maskavā notika Vissavienības zinātniski praktiskā konference ar ļoti garu un grūti sagremojamu nosaukumu ,,Attīstītā sociālisma pilnveidošana un partijas ideoloģiskais darbs atbilstoši PSKP CK 1983. gada jūnija plēnuma lēmumiem''. 10. decembrī tajā uzstājās Michails Gorbačovs. Interesanti paanalizēt Gorbačova referātu ar nosaukumu Tautas dzīvā jaunrade. Zīmīgi te daži apstākļi.

Iepriekšējā partijas centrālkomitejas plēnumā oktobrī, kas bija veltīts lauksaimniecības problēmām, gan Čerņenko, gan Padomju savienības ministru padomes priekšsēdis Tihanovs runā gandrīz tikai par ideoloģiju. Gorbačovs runāja ideoloģiskajā sanāksmē, bet galvenokārt nevis par ideoloģiju, bet par dziļām pārmaiņām saimniecībā, kamēr oktobŗa plēnumā šis, kā jau toreiz pakalpīgais Pravdas galvenais redaktors Afanasjevs viņu nosauca, otrais ģenerālsekretārs, kas faktiski politbirojā bija arī lauksaimniecības uzraugs, nepiedalījās pat debatēs.

Protams, bija arī atsevišķi tukši ideoloģiskie saukļi un klišejas, piemēram: ,,Mūsu sabiedrība pārdzīvo ļoti atbildīgu periodu. Ja ņemam vērā aizvadīto gadu galveno rezultātu, ar vislielāko noteiktību varam sacīt, ka partija un tauta, stingri ieturot PSKP XXVI kongresa nospraustō kursu, droši iet uz priekšu pa visu padomju sabiedrības dzīves sfairu pilnveidošanas ceļu, pa miera un progresa ceļu.''

Palasot šo referātu tālāk, jākonstatē, ka nekāda propaganda nepalīdzēs iestāstīt cilvēkiem, ka viņi dzīvo labi, ja viņi tomēr dzīvo slikti, dažreiz sliktāk nekā pirms vairākiem gadiem. Tādēļ bija jārunā tik daudz par saimniecību. ,,Dzīve mums ievirza uzdevumu ar milzīgu politisku nozīmi — pacelt tautas saimniecību kvalitātīvi jaunā zinātniski techniskā un organizātoriski ekonomiskā līmenī, panākt konsekventu pagriezienu sabiedriskās ražošanas intensifikācijā, tās efektīvitātes paaugstināšanā.'' Par to jau gan skandina ne viens vien padomju līderis. Bet vezums stāv uz vietas.

Apstākļi prasa pārkārtojumus, bet, lūk, padomju tautsaimnieki nav izstrādājuši atbilstošu koncepciju, kas ir nepieciešama. Savā laikā mēs pievērsāmies dažiem padomju tautsaimnieku viedokļiem. Dažas it kā Novosibirskas memoranda skaņas var sadzirdēt Gorbačova teiktajā runā par nepārvarētiem dogmatiskiem priekšstatiem ražotājspēku un sociālistisko ražošanas attiekšmju mijiedarbībā.

Visumā tā vien liekas, ka Gorbačovs atsevišķus ļoti ierobežotus brīvā tirgus elementus (protams, nenosaucot tos īstajā vārdā) iesprosto marksismā un pasludina tos par attīstītā sociālisma sasniegumiem. Principiāli nekā jauna tādos gājienos nav. To nekādi vēl nevar uzskatīt par reāliem solījumiem kaut vai tikai vienā atsevišķā saimniecības jomā.

Kad runa nonāk līdz kaut kam konkrētākam, ieskanas tīri andropoviska meldija: ,,Dzīve mums ir iemācījusi, ka jebkādas novirzes no sociālistiskajiem sadales un saimniekošanas principiem var izraisīt un izraisa tādas nopietnas parādības kā pasīvitāti darbā un sociālajā dzīvē, parazītismu, morālu nihilismu, slēptas ienākumu un labuma pārdales formas. Ceļā tiem, ko neietekmē prāta argumenti, sirdsapziņas un pilsoņa pienākuma balss, jāstājas neatvairamajam likuma spēkam.'' Tas jāsaprot tā: sēdinājām un sēdināsim. Galu galā Gorbačovs pēdējā laikā bija partijas ideoloģiskais sekretārs, un šajā kapacitātē viņš ir atbildīgs par visiem padomju varas pasākumiem un represijām pret brīvāku kultūras izpausmi Padomijā un arī Latvijā.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Lasītāju vēstules

KĀ OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Lasu LNJAK sarīkojuma cikla Šī māksla ir jauna aprakstu un nespēju ticēt:

,,Dzejnotikums'' Māras Gulēnas vadībā ir apvīts ap Latvijas okupantu slavinātāja Olafa Stumbra klātieni un lasījumu, un Valodiņas vecākā klase lasa *tikai* okupētās Latvijas (un okupantu varas kalpu) dzejnieku darbus, tiem piestarpinot vēl rietumos dzīvojošā pakalpiņa V. Krāslavieša un domu biedra J. Kronberga pantus.

Andreju Eglīti, Kārli Skalbi, Zinaīdu Lazdu un citus jau laikam nepazīst.

Ja sarīkojums būtu norisinājies okupācijas varas protektorātā Rīgā, nebrīnītos, bet Latviešu *nacionālās* jaunatnes apvienības Kanadā aizsegā trimdā — tas ir apvainojums latviešu karavīriem un nacionālās brīvības domas nesējiem.

Modris Lorbergs
Toronto.

LABS RAKSTS

Visi Aleksandra Ķegumnieka raksti ir labi, bet š.g. 16. marta 11. numurā ievietotais raksts Uz pārmaiņām būs jāgaida — ir lielisks. Jau gadiem centīgi un neatlaidīgi katrā laikraksta Latvija Amerikā numurā ir atrodams kāds Aleksandra Ķegumnieka raksts. Visi šie raksti ir nozīmīgi un svarīgi ar noteiktu nacionālpolītisku noskaņu. Šo rakstu dēļ vien ir vērts abonēt šo laikrakstu. Par šiem rakstiem Aleksandram Ķegumniekam pienākas zelta medaļa.

Žēl, ka šie raksti iejuks laikrakstu džungļos un nākamām paaudzēm būs grūti tos atrast. Būtu vēlams tos, attiecīgi rediģējot, izdot atsevišķā grāmatā.

Pieminētais raksts ir tik nozīmīgs un tik svarīgs, ka to nedrīkst atstāt novārtā un neizmantotu. Vēlams to pārtulkot angļu un citās valodās, pavairot un izplatīt to cilvēku starpā, kas vēl nezina, kas ir komūnisms, kas ir komūnistu režīms un terrors. Domāju, ka miljoni Kanadā, ASV un citās neatkarīgās valstīs pārticībā un brīvībā dzīvojošie cilvēki nospiedošā vairākumā to vēl nezina. Tie arī nezina, kas ir komūnistu režīma gala mērķis. Tie nezina, ka tas ir pasaules komūnisms, vispasaules komūnistu režīms un terrors. To lielā vairākumā nezina arī brīvās pasaules vadītājas personas, lai gan eksperti un konsultanti tiem dod padomus.

Adolfs Svenne Sarnijā.

NEATBILDĒJA

Pirms dažām nedēļām ievērojamais liberāļu politiķis Loids Aksvortijs (Lloyd Axworthy) parlamentā un publiskās sanāksmēs nostājās pret amerikāņu aizsardzības pētījumiem, ko ikdienas valodā sauc par Zvaigžņu karu. Norādīju politiķim, ka Kanadas atteikšanās no pētījumiem, kā aizsargāt šo zemi, nozīmē, ka mēs esam atmetuši domu par Kanadas aizsardzību. Ja kāda komūnistu vara izšķirtos Kanadu okupēt, tad mēs nepretotos. Norādīju arī, ka būtu noziegums sūtīt jaunos kanadiešus cīnīties pret iebrucējiem pēc tam, kad valdība nebūtu nopietni gatavojusies aizsardzībai. Citēju arī Pīrsona slaveno izteicienu ,,Labāk sarkans nekā beigts''. Vaicāju Aksvortijam, vai viņam nav iebildumu pret liberāļu politikas un nebrunošanās sekām.

Ievērojamajam liberālim nebija ko iebilst.

Eduards Freimanis
Edmontonā.

Raķete uz mēnesi

Toronto Latviešu biedrības drāmas ansambļa uzvedumā 15. aprīlī.

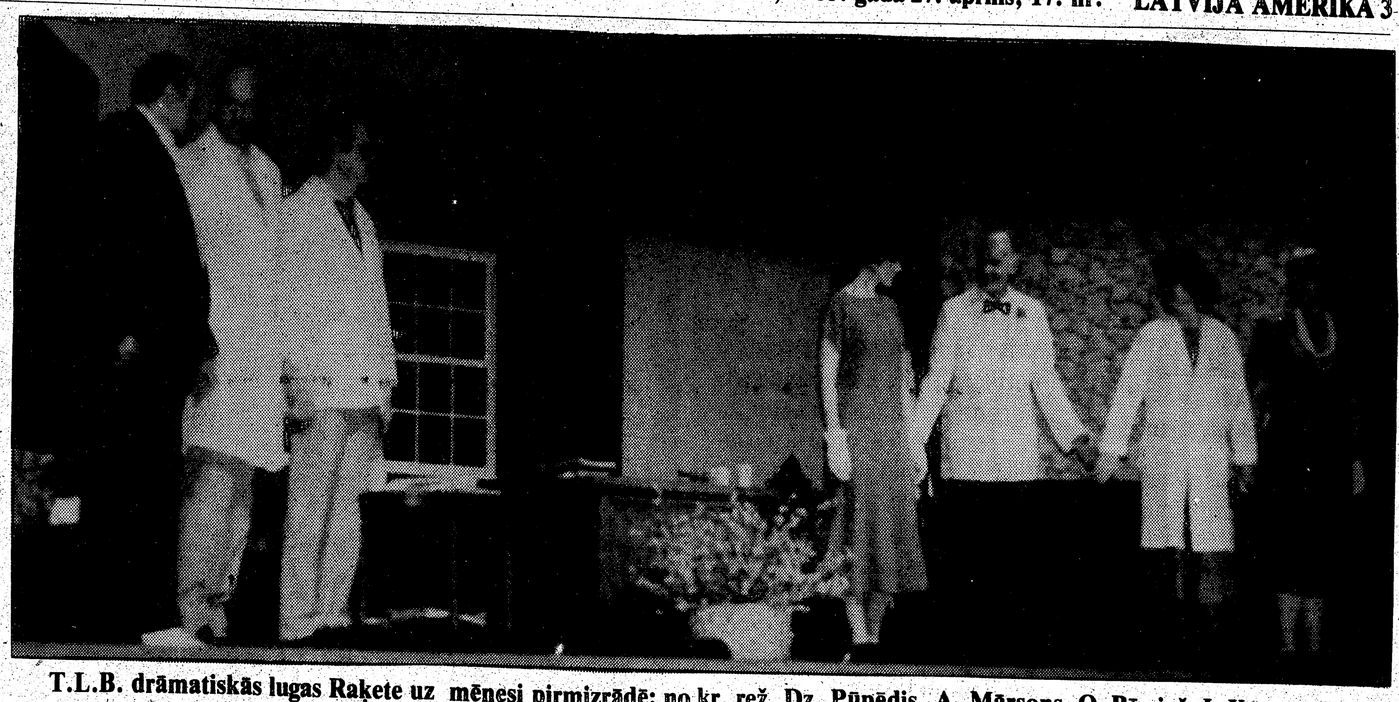

T.L.B. drāmatiskās lugas Raķete uz mēnesi pirmizrādē: no kr. rež. Dz. Pūpēdis, A. Mārsons, O. Bērziņš, I. Kusmane, V. Brastiņš, M. Ķuze un A. Briede.
Foto A. K.

Luga, kas rakstīta pirms vairāk nekā 50 gadiem, var būt grūts uzdevums ne vien amatieru ansambļiem, kas darbojas ar lugu iestudējumiem, bet arī tādiem, kam teātris ir maizes darbs. Toronto Latviešu biedrības Drāmas ansamblis nav iestudējumus gatavojis pāris gadu. Katrs nelietots instruments prasa uzskaņojumu.

Dr. Bens Starks ir centrālā persona, ko tēlo Oļegs Bērziņš. Darbība notiek viņa kabineta uzgaidāmā telpā. Lieto vēsu ūdens malku atveldzei, bet ar to nav iespējams novērst rūpes un problēmas, kas katrai personai dažādas. Izrāde sākās gausi ar Dr. Starka un viņa sievas Bellas sarunu. Ārsta lomā pirmajā cēlienā tas iedzīvojās gausi. Lugas turpmākā gaitā, dažādiem sarežģījumiem augot, tēlotājs atdzīvojās kā izjūtās, tā spēlē, bet O. Bērziņa devumā daudz spilgtas vietas palika neizstrādātas, visvairāk sajūtās un to dažādās izteiksmēs skatuves formā. Iespējams, ka režija Dr. Starka lomu tādu iecerējusi. Ja tā, tad tēlotājs bija respektējami atturīgs daudzās situācijās.

Anna Briede ir Bena Starka sieva. Praktiska, enerģiska, arī savas gribas uzspiedēja vīra materiālo lietu kārtošanā. Vietām tēlotāja tikko manāmi momentiem parāda, ka tā nojauš vīrā kādu pārdzīvojumu, kas tai nav zināms. Šie iezīmējumi Bellai var būt spilgtāki, ko tēlotāja varētu pavisam labi parādīt.

Jauna parādība skatuvē ir Kleo tēlotāja Inta Kusmane. Jaunās sekretāres grūtā bērnība, mīlestības trūkums, ko tā īsos vārdos pastāsta, veidojis Kleo raksturu, viņas intensīvo gribu iegūt.

Ka Dr. Starka jūtās mīlas zieds pret Kleo plaukst un šķiršanās ar sievu Bellu jau liekas pieņemta, skatuvē parādās vēl divi Kleo iekārotāji. Viens ir Dr. Starka sievastēvs — jauneklīgais vecais vīrs Prīns, ko tēlo Vilnis Brastiņš, un Vilijs Veks Dzintara Pūpēža tēlojumā. Kleo klausās un vērtē, tad atsaka visiem. Arī vecā vīra solītais mantojums to nesaista... Gan kaut kur kaut kad viņa atradīs savu laimes piepildījumu...

Gribētos redzēt Kleo tēlā vairāk toņu maiņas, dažādas izjūtas pret partneriem. Lai kā, Inta Kusmane skatītājus ieinteresē un ir labs atradums skatuvē.

Maija Ķuze Dr. Kuperes lomā apliecināja, ka tā grib un mēģina atrast citu raksturīgu izteiksmi nekā līdz šim tēlotājās lomās. Dr. Kupere ir zaudētāja. Nediena to vajā mēnešiem, nemaksāta īre, pacientu trūkums un — alkohols. Viņas gandarījums un uzvaras brīdis ir čeka saņemšana par pārdotajām asinīm. Tas daļējai īres maksai. Raksturojumā šis bija labs tēlotājas veikums.

Arvīds Mārsons ticami parādījās kā cilvēku draugs un sapratējs grūtajā ārsta darbā. Viņa tēlotais Dr. Jensens-Frenčijs rada uzticību pret sevi. Neizpušķotā runā un bez liekām kustībām tēls tiešām pārliecināja.

Vilnim Brastiņam dotas daudzas iespējas savdabīgajā tēva Prīna tēlā. Ja tēlotājs vairāk piestrādātu savas izrunas veidošanā un atšķirīgākās attieksmēs pret katru partneri, viņa savdabīgais Prīns būtu labs pievienojums tā diezgan lielajam un dažādajam lomu klāstam. Zīmīgs ir vectēva spieķis Prīna rokās.— Ar spieķi — gaita būs viegla arī pie kādas citas Kleo, ja tādu kur redzēs.

Dzintars Pūpēdis apvienojis režijas darbu ar savdabīgā rakstnieka Vilija Veksa lomas sagatavošanu, Ir režisori, kas savos iestudējumos paši tēlo. Kuŗā līnijā tie zaudē, kuŗā iegūst, nav zināms. Katra indivīda īpašības bieži noteicošas. Zinot Dz. Pūpēža aktieŗa dotumus, saprotams viņa spēles prieks.

Amatieŗu izrāžu sagatavošana zināma — mēģinājumi notiek dažādās telpās, reti uz skatuves. Tēlotāji pieraduši runāt tā, kā to dara ikdienā, pat nedomājot par izrādēm telpās ar dažādu akustiku. Ir gaŗi gadi, kopš dažādi sastādītie ansambļi darbojas tādos apstākļos. Zaudētāji ir aktieŗi, un zaudētāji ir skatītāji. Par skatītāju jādomā. Tam jādzird un jāsaprot aktieŗa teiktais.

Kamerspēles stilā rakstītā luga gaida no tēlotājiem daudz izteiksmīguma. Ansamblī ir daži tēlotāji ar redzamiem skatuvnieku dotumiem, bet apstākļos, kādos tie darbu veic, tikai reizi nedēļā sanākot uz mēģinājumiem, vairāk vērības jāveltī mazo krāsojumu darbam gan runā, gan kustībās.

Dekorācijas gatavojuši Vilnis un Edgars Brastiņi; skatuves meistars ir Andrejs Briedis ar palīgu Vili Ķuzi. Kostīmu izvēlē darbojusies Dace Ķuze. **E. Kalniņa-Znotiņa.**

Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības teātŗa kopas dalībnieki.

DRĪZ VIEN...
Latvija dzirdēs un pasaule klausīsies!
PBLA BRĪVĪBAS NEDĒĻAS
IZLOZE
...TUVOJAS

Vēstules no dzimtenes Vankuverā

10. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos š.g. jūlijā Vankuverā divas izrādes sniegs Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības teātŗa kopa Izabellas Osītes vadībā, izrādot Austrālijas latviešu drāmaturgu Ulža Siliņa 3 cēlienu lugu Vēstules no dzimtenes. I. Osītei režijā asistē Dainis Turaids, mākslinieks Arturs Langmanis darina dekorācijas, bet lomās redzēsim Edvinu Adītāju, Edvardu Dūci, Emilu Elstiņu, Helgu Gulbi, Aivaru Saveli, Gunu Simoni, Annu Simsoni, Daini Turaidu un Maiju Vīnerti.

Ulža Siliņa lugas ideja Vēstules no dzimtenes ir patapināta no amerikāņu filmas Dear Ruth. Abos darbos kaŗavīrs (U. Siliņa darbā — leģionārs 2. Pasaules kaŗa laikā) negaidīti ierodas uz vienu dienu no frontes, lai pirmo reizi satiktu meiteni — Anni — kas viņam ir rakstījusi mīļas vēstules. Lai gan Anne ir saderinājusies ar neatlaidīgu pielūdzēju un nekā par vēstulēm nezina, viņa nolemj vienu dienu izlikties, ka viņa rakstījusi, lai leģionāram nedarītu sirdssāpes. Mazā mistērija, kas vēstules rakstījis, atrisinās. Protams, visa rezultātā rodas komplikācijas un interesantas komiskas situācijas, dodot aktieŗiem iespēju kārtīgi izspēlēties un saistīt skatītājus priekšnesumam. Uldis Siliņš ir asprātīgs un prot skatītājus izsmidināt.

ZK Latviešu biedrības teātŗa kopa I. Osītes vadībā uzsāka darbību 1981. gadā. Piesaistot jaunās un vidējās paaudzes teātŗa entuziastus, amatieŗu ansamblis līdz šim ir iestudējis četras lugas: U. Siliņa Sudrabkāzas 1981. g.,P. Rozīša Jaunā cepure 1982. g., U. Siliņa Vēstules no dzimtenes 1983.g., un R. Blaumaņa No saldenās pudeles 1984. g., kā arī uzstājies ar komiska rakstura skečiem vietējos sarīkojumos Sanfrancisko. Ar lugām ansamblis viesojies arī Losandželosā .

M. Celle

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

A. Kalupnieks
DV KV priekšn. vietnieks

Par Daugavas Vanagu organizācijas dibināšanas dienu Kanadā jāuzskata 1950. gada 30. jūnijs, kad Toronto nodibināja pirmo nodaļu ar 23 dalībniekiem. Šai vienībai drīz pievienojās pirmās vanadzes. No šī pamatkodola izveidojās DV Kanadā zemes valde, kas organizēja un izveidoja nodaļu darbību arī ārpus Toronto. Atsevišķas nodaļas gadu secībā nodibinājās arī Norandā, Hamiltonā, Montrealā, Londonā, Sv. Katrīnās, Red. Deer (Albertas nodaļa, kas ietvēra biedrus no Kalgarijas), Vankuverā (Britu Kolumbijas nod.), Vinipegā (Manitobas nod.), Sadberijā, Niagārā, Kičenerā-Vaterlū, Edmontonā, Bramptonā, Druvā, Otavā, Sūsenmarī un Kesvikā.

Organizācijas darbs ir bijis aktīvs un sekmīgs. Biedru sastāvs aizvien ir bijis samērā stabils. Vislielāko biedru skaita pieaugumu pēdējos gados izrādījusi Toronto nodaļa, kas ar pāri par 520 biedriem ir lielākā DV nodaļa globālā mērogā.

Pirmais DV organizācijas dibināšanas mēģinājums Kanadā gan notika jau 1948. gada jūnijā, kad A. Kundrats Edmontonā un I. Jankovskis Valdorā aicināja atsaukties Kanadā ieceļojušos vanagus. Tautiešu lielās izklaides dēļ mēģinājums radīt pirmo vienību neīstenojās.

Tas piepildījās tikai 1950.g. 30. jūnijā, kad Toronto varēja nodibināties pirmā nodaļa. Iniciātori bija K. Purmals E. Smiltnieks, D. Ligurs, A. Sams, I. Jankovskis, V.Mukts, A. Tīrums, P. Broks, A.Stiebriņš, E. Krūka, A. Putniņš, V. Vālodze, V. Skudra, J. Zikmanis, J. Deksnis, I. Hertele, U. Koppe, P. Rozītis, L.Everts, E. Raģis, A. Neimers un R. Beitiņš. Pirmajā DV Kanadā zemes valdē ievēlēja: K. Purmali — priekšsēdi, K. Freimani — priekšsēža vietn., I.Jankovski — informācijas daļas vad., A. Putniņu — kasieri, V. Muktu — saimniecības daļas vad., A. Liepiņu, V. Grāveli, O. Kļavenieku un R. Gravu — valdes locekļus. Revīzijas komisijā ievēlēja J.Treiju, L. Līdumu un A. Beitānu.

Līdz ar DV organizācijas nodibināšanu strauji izveidojās sabiedriskā un kultūrālā darbība Kanadas latviešu sabiedrībā. Darbs kļūst mērķtiecīgs, un tajā iesaistīja ne tik vien biedrus, bet arī citu organizāciju darbiniekus kopēju sarīkojumu organizēšanā un izkārtošanā.

DV Kanadā teātris ar savām izrādēm ir iepriecinājis daudzus tautiešus gan Kanadā, gan arī ASV.

I. Jankovska izkārtojumā notika pirmās Latviešu dienas Toronto ar mākslas izstādi un koncertu.— Tāpat DV piedalījās 1. Latviešu dziesmu svētku rīkošanā Toronto.

DV atpirka Toronto iznākošo laikrakstu Latvija — Brīvā Balss, kas piederēja LCK Vācijā. Laikraksta izdošanai nodibināja Daugavas Vanagu apgādu, un tas turpināja iznākšanu ar jaunu nosaukumu Latvija Amerikā. Laikraksts turpina iznākt līdz šai dienai — 35 gadus, trimdas saimei nodrošinot informācijas avotu latviešu valodā. Latvija Amerikā ir aizvien gaidīts viesis daudzās nacionālās latviešu ģimenēs visā pasaulē. Laikraksts pauž stingru nacionālu bezkompromisa stāju, aicinot latviešus turpināt cīņu par latviešu tautas un Latvijas brīvību.

Vērība veltīta arī citu saimniecisko pasākumu izveidošanai. Nodibināta DV Grāmatnīca, kuŗu no sākta gala līdz 1984. gada beigu posmam vadīja Pēteris Ratnieks.

Kad Toronto nopērk Latviešu Namu ar plašākām telpām, tur parādās arī DV grāmatnīca. Vēlāk otru nodaļu iekārtoja arī Toronto Latviešu Centrā. No citiem DV KV pasākumiem ir pieminama kaŗavīru piemiņas lietu krātuves iekārtošana DV namā.

Ļoti nozīmīgs notikums ir DV Vīru koŗa nodibināšana pie DV Kanadā. Vīru koris ir uzturējis dzīvas latviešu kaŗavīru dziesmas. Koris ir daudzkārt viesojies Kanadas un ASV centros, apceļojis Eiropas zemju centrus un Globālo dienu ietvaros viesojies Austrālijā. Pie koŗa nopelniem pieskaitāma arī Latviešu Kaŗavīru Dziesmu skaņu plašu izdošana.

Pirmās DV Kanadas valdes darbības posmā paveica ne tikai organizēšanās darbu, bet arī izveidojās darbība visās iespējamās nozarēs. Sevišķu vērību veltīja aprūpes darbam.

Nākošais jeb otrs darbības posms priekšsēža P.Baloža vadībā jau uzrādīja plānotu un mērķtiecīgu darbību organizācijas tālākajā izveidošanā. Līdztekus organizēšanās darbam uz vietām izkārtoja Latviešu aprūpes biedrības Kanadā ,,Daugavas Vanagi'' reģistrēšanu pie Kanadas Federālās valdības. Ar to ieguva palīdzības organizācijas statusu visas Kanadas apjomā. Šai laika posmā organizēšanas darbs jau ietvēra lielākos centrus pa visu Kanadu — no krasta līdz krastam. Biedru skaits jau pārsniedza tūkstoti četrpadsmit nodaļās. Radās sadarbība ar citām latviešu organizācijām, kopējiem pasākumiem un cīņai par latviešu tautas tiesībām un Latvijas brīvības atgūšanas jautājuma pacelšanai.

DV Kanadas valde jubilejas gadā: 1.r. no kr. — E. Miniate, A. Šterns, DV Kanadas vanadžu vad. N. Pulciņa, DV KV priekšs. G. Brikmanis, M. Zvejniece, DV KV priekšs. vietn. A. Kalupnieks. Z. Masīte, P. Vasariņš; 2. rindā — K. Gulbis, R. Pētersons, L. Ozols, K. Rēvalds, R. Britāls, A. Kalviņš, K. Bencons, P. Vītols, A. Ancāns.

Samērā īsajā pastāvēšanas laikā uzsāktie pasākumi uzlika lielu materiālo prasību slodzi, kas trešajā darbības posmā zemes valdei sagādāja daudz rūpju. DV KV darbu šai laika posmā vadīja valdes priekšsēdis V. Mukts. Turpinot ciešākas sadarbības izveidošanu ar citām organizācijām, panāca labu sadarbību ar Latviešu Nacionālo Apvienību Kanadā.

Ar 1961. gada delegātu 11. kārtējo sapulci sākās ceturtais darba posms, kuŗu vadīja jaunievēlētais zemes valdes priekšsēdis R. Epners. Laikraksta vadību uzticēja A. Kundratam. Paplašināja spiestuvi, iepērkot papildus saliekamās un citas mašīnas.

Sadarbība ar kaimiņu zemes, t.i. ASV DV saimi kļūst ciešāka, kur jūtamu ietekmi atstāj zemes valdes priekšsēža viesošanās DV ASV delegātu sapulcē. R. Epnera ierosmē DV izdod kapitāldarbu angļu valodā — Latvian Literature.

Piekto darba posmu vadīja DV KV priekšsēdis E. Krūka. Tad īstenoja daudzas iecereš. Toronto nodaļa iepirka jauno namu, atrisināja telpu jautājumu apgādam Daugavas Vanags. Tas palīdzēja atrisināt daudzas darba problēmas.

Sadarbības zīmē Jaunatnes nozare kopīgi ar Latviešu Nacionālās Jaunatnes Apvienību Kanadā izkārtoja jaunatnes un sporta svētkus — 1 DV Jaunatnes dienas Kanadā.

Ar 1970. gada 1. janvāri apgādu Daugavas Vanags ieskaita jaunnodibinātajā akciju sabiedrībā Amber Printers and Publishers Ltd. Arī laikraksta Latvija Amerikā saimniecisko izkārtojumu ietveŗ atsevišķas akciju sabiedrības struktūrā. Kultūrālā un visas organizācijas dzīvē ļoti nozīmīgs bija 2. DV Globālo dienu sarīkojums.

Pie zemes valdes darbojas daudzas nozares, kas cieši sadarbojas ar zemes valdi. To uzskaitē mēs redzam cildenu darbu klāstu, ko organizācijai devuši kā DV Teātris Kanadā, DV Kanadā vīru koris, tā arī DV Skaņu plašu fonds, DV Skaņu studija, kaŗavīru piemiņas lietu krātuve, DV Grāmatnīca, laikraksts Latvija Amerikā, apgāds Daugavas Vanags, Amber Printers and Publishers Ltd.

Noxīmīgs ir arī atsevišķu DV org. locekļu ieliktais darbs, ieskaņojot lentēs neredzīgo vajadzībām. Organizācijas sastāvā ietilpst 19 nodaļas, apvienojot tuvu pie 1400 biedru; 10 nodaļās izraudzīti un pie valdēm darbojas jaunatnes nozaŗu vadītāji jeb referenti.

Liela uzmanība pievērsta arī informācijas darbam, sagatavojot speciālu skaņu lenšu pusstundas pārraidījumus, kā arī izkārtojot šim darbam veltītu referātu ciklu nodaļās. Sevišķa rosība attīstās šaušanas sportā, šachā, volejbolā, basketbolā, futbolā, novusā un citās sporta disciplīnās.

Kaut gaan daļa no iepriekš minētā veikuma pieder sestajam darbības posmam, ko ar 1974. gadu vadīja DV KV priekšsēdis G. Brikmanis, pāreja no viena uz otru nebija izteikti krasa, jo ap šo laiku organizācija bija sasniegusi savu kulmināciju. Papildus rosīgajam darbam, pārejot no piektā uz sesto darbības posmu, sevišķa uzmanība pievērsta nākotnes darbības plānošanai. Nodibinājās jo cieša sadarbība ar citu tautību ievērojamiem darbiniekiem un pārstāvjiem. Tas ierosināja pastiprinātu aktīvitāti informācijas laukā. Vairāki nākotnes darbības semināri veltīti tieši ārējās informācijas darbam. Tāpat pastiprināti veikts iekšējās informācijas nozares darbs. Diemžēl, DV KV priekšsēža pienākumus G. Brikmanis pilda tikai līdz 1977. gadam. Viņam vairs nekandidējot, viņa vietā ievēlēja V. Plūdoni.

Sākās septītais darbības posms, kad visspilgtāk izpaudās jaunievēlētā priekšsēža nodaļu delegātiem dotais apsolījums pastiprinātā veidā pievērsties ārējās informācijas darbam. Par ārējās informācijas nozares vadītāju izrauga P. Vasariņu, kuŗa vadībā ārējās informācijas darbs sasniedz ziedu laikus.

Izveidojās cieša sadarbība ar kaimiņu zemes — DV ASV saimi. Notiekot gadskārtējām abu zemju valžu kopsēdēm, plānoti un arī veikti kopēji pasākumi. Viens no ievērojamākajiem pasākumiem, ar paliekamu vērtību, ir komponista Imanta Saksa sakopotās Kaŗavīru dziesmu grāmatas izdošana.

Kultūras darba ietvaros ir izdotas vairākas grāmatas; ļoti rosīga ir bijusi DV vīru koŗa darbība, DV Teātris savās aktīvitātēs nav uzrādījis rosības atslābumu. Atsevišķo nodaļu sastāvā ļoti aktīvi darbojas Toronto nodaļas sieviešu koris Zīle, Hamiltonas nod. vanadžu koris Saskaņa, Sv. Katrīnu nodaļas vanadžču koris Senatne, Toronto nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa, Hamiltonas nod. tautas deju kopa Vainadziņš.

Ar 1983. gadu DV KV vadību atkal pārņem G. Brikmanis. Viņš šai darbā atgriežas kā piedzīvojis sabiedrisks darbinieks. Bez DV organizācijas darba viņam jo tuvu ir jaunatnes darbs, kur no jaunības gadiem viņš daudz devis skautu organizācijai un arī Latviešu Nacionālās Jaunatnes Apvienībai.

Pēc 35 gadu darbības gadiem DV saime atskatās uz paveikto un ar gandarījumu atzīst, ka vanagi un vanadzes ir uzticīgi kalpojuši organizācijas mērķim — Latvijas valsts un latviešu tautas brīves rītausmai. Vēsture pilnīgi novērtēs DV Kanadā saimes devumu visas tautas kopumā.

Šodien latviešu sabiedriskajā dzīvē Daugavas Vanagi ir uzturējuši un stiprinājuši nacionālo un vienotības garu, mudinājuši tautiešus sniegt palīdzīgu roku tiem, kam tā visvairāk vajadzīga. Darbs aprūpes, kultūras, pasaules sirdsapziņas atmodināšanā un visos citos pasākumos ir bijis panākumiem bagāts.

Izcilus pasākumus kopējā darbā ir sasniegušas vanadzes, kas aizvien bijušas klāt darbu veicot. Roku rokā veiktais darbs mums dod ne tik vien apmierinājumu, bet arī ticību nākotnei. *(Īsināts pārskats)*

Atbalstīsim, sekosim

LNAK valdes priekšsēdis un PBLA valdes loceklis T. Kronbergs mums izteicās:

,,Maija mēnesī Otavā sanāk Eiropas drošības konferences lietpratēji cilvēku tiesību jautājumos. Lieki atkārtot, cik svarīga šī Otavas konference un cik daudz darba esam veltījuši sadarbībā ar citām komūnistu apspiestām tautām, lai pasaule dzirdētu kailus faktus un patiesību.

Jauno gadu sagaidot, mēs nevarējām iedomāties, ka četrdesmit gadus pēc Otrā pasaules kara tā saucamo ,,kara noziedznieku'' meklēšana pieņems tādus apmērus, kā tas ir šodien. Nevienam nevar būt ne mazāko iebildumu pret kara un vispār noziedznieku sodīšanu, ja viņu pārkāpumi tiek pierādīti demokratiski un juridiski, bet tādā gadījumā sods attiecas uz vainīgo, ne uz tautu, kurai viņš pieder. Ja arī latviešu vārds šādā sakarībā tiek pieminēts, tad mums ir pienākums pacelt savu balsi pret šādu latviešu tautas diskrimināciju. Mēs mīlam taisnību, mēs iestājamies par cilvēku tiesībām un brīvību, tādēļ šis ir darba lauks, kas jau tuvākā nākotnē prasīs labi pārdomātu, mērķtiecīgu un konkrētu rīcību.

Pārāk ilgi esam bijuši savas tautas ciešanu un tiesību pazemīgi atgādinātāji. Ir pienācis pēdējais laiks mainīt līdzšinējo taktiku un ar konkrētiem pierādījumiem vērsties pret pasaules brīvības ienaidnieku — starptautisko komūnismu. Tādā sakarībā tiek organizēta tā saucamā Kopenhāgenas prāva, kas notiks vasarā Dānijas galvaspilsētā.

Daudz esam darījuši, bet tomēr arvien var atrast arī jaunus veidus un ceļus, kā pievērst brīvās pasaules uzmanību draudošām komūnisma briesmām. Viens no šādiem jauniem veidiem ir organizētais Brīvības un Miera kuģa brauciens Baltijas jūrā, kas arī notiks vasarā.

Atbalstīsim to, sekmēsim to bez aizspriedumiem, jo tas kalpo nacionālām interesēm un mērķiem.

Bieži esam dzirdējuši kritiskas balsis par mūsu jaunatnes neaktīvitāti vai pat nevēlēšanos iesaistīties kopējā sabiedriskā darba vadībā. Ne vienmēr šāda kritika bijusi vietā, jo nacionāli polītiskais darbs prasa iespējami plašākas priekšzināšanas un praktisku gatavību. Lai to sniegtu visiem ieinteresētiem jauniešiem, PBLA ir noorganizējusi Sabiedrisko zinātņu kursus, kas darbosies Minsterē, Vācijā. Līdzīgu kursu ievadījums notiks arī Toronto no 13. maija līdz 16. jūnijam, par ko jau publicēta atsevišķa informācija.

Visi šie iepriekš uzskaitītie pasākumi ir tikai tuvākās nākotnes darbi, ko plānojusi PBLA ar visu zemju centrālo organizāciju atbalstu kā trimdas latviešu kopēju mērķi Latvijas brīvībai. Par cik tas attiecas uz Kanadu, tad LNAK tos atbalsta ar līdzekļiem un aktīvu darbu. Visi lielāka apjoma pasākumi prasa arī prāvākus izdevumus, kas krietni pārsniedz kā PBLA, tā arī centrālo organizāciju budžetus. Tādēļ PBLA valde pašreiz īsteno visas brīvās pasaules mērogā plašāku līdzekļu vākšanu loterijas veidā, kas saucas ,,PBLA Brīvības nedēļa.'' Izloze notiks š.g. 14. jūnijā Vašingtonā, ASV. Arī LNAK valde ir uzņēmusies izplatīt šīs PBLA Brīvības nedēļas loterijas biļetes un tās izsūtītas LNAK pārstāvjiem, kā arī organizāciju vadītājiem dažādos latviešu centros Kanadā. Izlozes biļetes var iegādāties arī pie LNAK valdes locekļiem un darbiniekiem vai pieprasīt rakstot. Katra izlozes biļete maksā 3 dol., vai grāmatiņa (5 biļetes) 13 dol. Šīs izlozes ienākumi nav domāti un paredzēti vienīgi Brīvības un Miera kuģa braucienam, bet tiks sadalīti visiem iepriekš minētiem PBLA pasākumiem un Latvijas brīvības darba sekmēšanai. Tādēļ aicinu visus Kanadas latviešus, katram pēc savas iespējas un sirdsapziņas, iegādāties šīs izlozes biļetes un atbalstīt kopējo darbu Latvijas brīvībai.

Pienākums pret savu tautu un dzimteni mums uzlicis lielus uzdevumus, bet devis arī priekšrocību dzīvot brīvā demokratiskā valstī un saimnieciski labos apstākļos. To atcerēsimies kā vārdos, tā arī darbos, jo tas ir vienīgais ceļš uz Latvijas un latviešu tautas brīvību.''

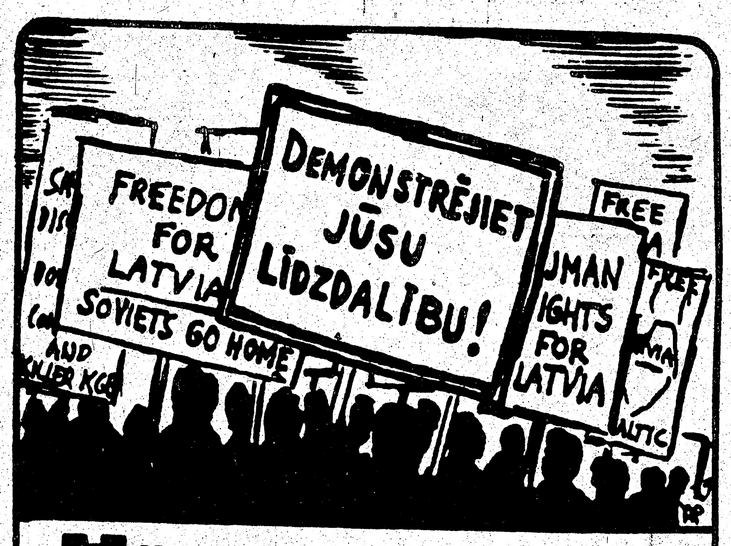

PBLA aicina ikvienu piedalīties

OTAVAS CILVĒKU TIESĪBU DEMONSTRĀCIJĀS

1985.g. 6. un 7. maijā

Otavā, Kanadā

Tuvāka informācija pieprasāma L. Luksa kungam 24 Panmure Crescent, Scarborough, Ont. Canada M1K 4Y6 (416) 266-6653

SABIEDRISKO ZINĀTŅU KURSI

Toronto no 13. maija līdz 16. jūnijam šogad notiks sabiedrisko zinātņu kursi. Kursu programmā: 1. Analītiska iedziļināšanās Latvijas vēsturē, salīdzinot to ar notikumiem citur Eiropā; 2. Padomju savienība, tās ideoloģija, iekārta un mērķi; 3. Latvijas apstākļi un pilsoņu tiesības šodien zem okupācijas varas; 4. Sabiedrības mācība; 5. Organizētā trimdas latviešu sabiedrība; 6. Praktisko darbu mācība; 7. Praktiskie darbi.

Kursu pasniedzēji paredzēti no Kanadas, ASV un Eiropas latviešu vidus. Iecerēts pieaicināt arī dažus kanadiešu lietpratējus.

Kursi notiks Latviešu Centrā, Toronto.

Dalībniekiem, kas nedzīvo uz vietas, sagādās apmešānās iespējas pie tautiešiem Toronto pilsētā.

Kursos aicina piedalīties interesentus no 18 gadu vecuma un ar vidusskolas izglītību.

Kursu dalības maksa $200.

Kursus rīko LNAK — PBLA noteiktajos ietvaros.

Sīkāka informācija iegūstama, kā arī pieteikšanās izdarāma ne vēlāk kā līdz 1. maijam pie kursu atbildīgā rīkotāja L. Luksa: 24 Panmure Cres., Scarborough, Ontario MIK 4Y6, tel. 266-6653 vai kursu administrātora V. Vagnera: 63 Hesketh Crt., North York, Ontario M4A 1M5, tel. 759-1940.

Lūdzam latviešu organizācijas apsvērt stipendiātus no savu locekļu saimes.

Cilvēku tiesību konference Otavā

no 7.maija—18.jūnijam

Latviešu piedalīšanās dažādās akcijās konferences laikā iecerēta galvenokārt šīs konferences sākuma posmā. Aicinām katru, kas vēlētos piedalīties kopējos pasākumos, iekārtot savu laiku tā, lai varētu būt Otavā no šī gada 5.maija līdz 9. maijam.

Minētajā laikā izkārtota apmešanās Carleton universitātes telpās. Aizrunātas divdesmitpiecas istabas piecdesmit cilvēkiem. Istaba, kur apmestos divas personas, katram izmaksās $Can. 15.91, ieskaitot brokastis. Brokastis pasniedz no 7.30—9.00.

Adrese:
Carleton University
Colonel By Drive, Ottawa
Tel. Reģistrācijas galds Common Bldg. 613 231-5510,
Service desk (atbild 24 stundas dienā), arī Common Bldg. 613 231-3610.

Lūdzam iepriekšpieteikšanos izdarīt pie Anitas Rozītes Otavā, tel.: 613 225-5827.

Izdevumus par naktsmājām universitātē kārtos kopēji A. Rozīte. Viņa savukārt saņems maksas no pārnakšņotājiem.

Pirmdien, 6. maijā lūdzam visus dalībniekus ierasties Otavas latviešu draudzes namā, kur norādīsim uz izplānoto darbu, pārrunāsim šī darba norisi, apstākļus un kā to visu veikt. Otavas Latviešu biedrības locekļi ir laipni uzņēmušies dot savu pienesumu, lai iecerētais darbs būtu sekmīgs.

Sapulcēšanās laiks 6. maijā, pl. 9.00;
Adrese: 83 Main Street, Ottawa, Tel. 613 230-4085.

Trešdien, 8. maijā paredzēta Baltiešu diena, kuru pašlaik kopēji plānoBaltijas tautu federācija Kanadā. Iecerēta arī preses konference, kas paredzēta īrētajās telpās Chateau Laurier viesnīcā blakus konferences centram. Viesnīcā telpas īrētas uz divām nedēļām apspiesto tautu komitejas vārdā. Salon Macdonald atrodas otrā stāvā. Tel. informācijai 613 238-5873. Šajā telpā dežūrēs latvieši katru dienu kopā ar citu apspiesto tautu piederīgiem.

Aicinām arī Tevi nākt talkā *PRASĪT LATVIJAS TIESU UN DAĻU!*

KANADAS DV 35 G. ATCERES NEDĒĻĀ
Toronto DV namā darbosies informācijas birojs Ilgas Breikšas vadībā,
tālr.465-5225

Šovasar tiksimies Vankuveras dziesmu svētkos

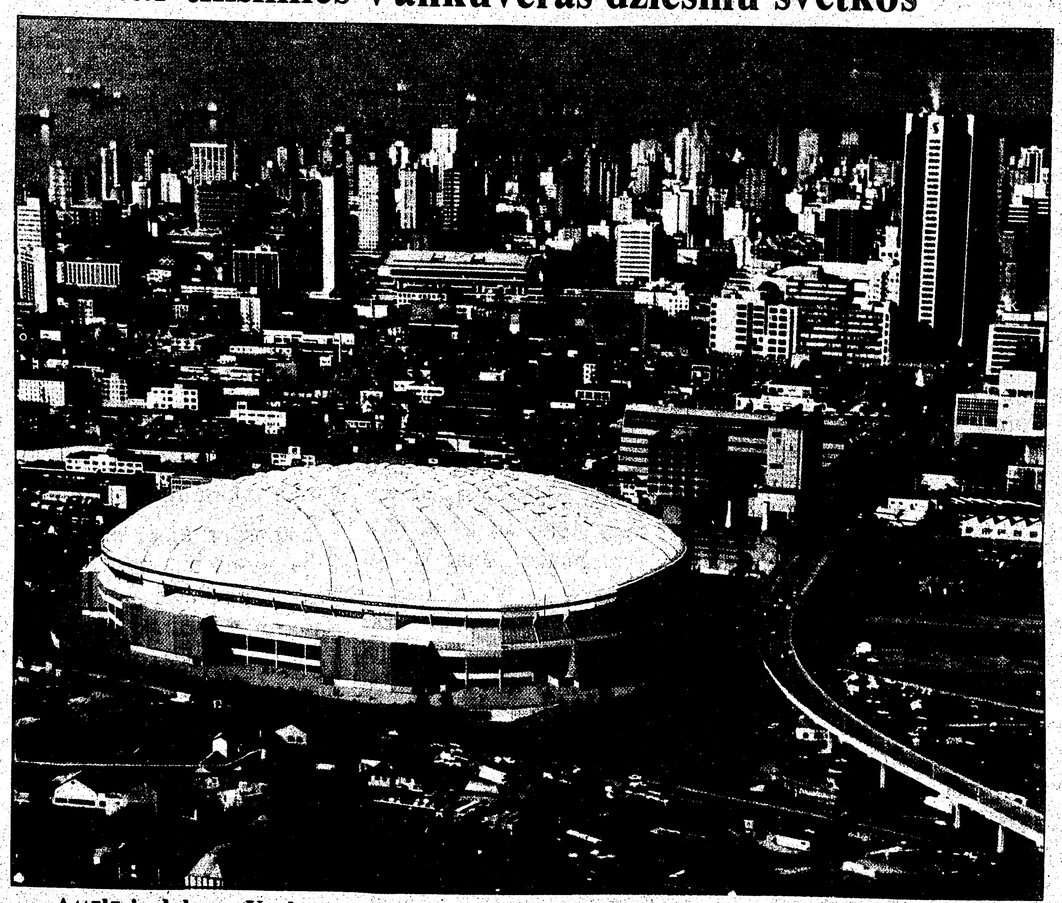

Attēlā ir daļa no Vankuveras pilsētas centra ar jauno Sporta stadionu priekšplānā. Aizmugurē jūras līcis un piekrastes kalni. Stadionā ir 60.000 sēdvietu zem audekla jumta. Stadions ir tikai 15 minūšu gājienā no 10. Rietumkrasta dziesmu svētku galvenās mītnes — Vankuveras viesnīcas.— Dziesmu svētku laikā sporta cienītājiem varbūt būs izdevība redzēt kādu izcilu starptautisku sporta spēli šai lieliskajā celtnē.

Vltn. K. Ranga

Šogad 8. maijā aprit apaļi 40 gadi kopš beidzās Otrs Pasaules karš, kurā mēs, latvieši, piedalījāmies. 1944. gada vēlā rudenī Tornā un tās apkārtnē sāka pulcēties Latviešu leģiona karavīri, kuri komplektējās galvenokārt no ievainotiem un ierindai nederīgiem. Tornā iesoļoja arī Rīgas policijas pulks. Sākumā bijusi doma izveidot rezerves divīziju, bet laika tecējumā iznāca būvpulki. Šodien mēs šo vienību karavīrus atceramies kā Tornas grāvračus, jo tā viņi paši sevi dēvēja.

Arī mans ceļš veda uz Tornu — pēc smaga ievainojuma Veļikajas upes krastā. Pēc 4 mēnešiem tomēr biju atkal frontē — Kurzemē. Reiz kādas mazas vainas dēļ man bija jāierodas pie bataljona ārsta, kas, mani izmeklējis, izrakstīja ,,vilka pasi'' uz Vāciju — 15. divīziju. Tur ierados novembŗa beigās un ārsti mani atzina par kaujas lauka dienestam nepiemērotu, tādēļ mani atkal nosūtīja uz Tornu. Tornā un tās apkārtnē novietoto vienību komandieris bija plkv. Lobe. Mani viņš nozīmēja uz Rīgas policijas pulku, kur bija virsnieku trūkums, bet tur es biju tikai dažas nedēļas. Vēlāk dienestu pildīju plkv. Briges pulkā, kas bija skaita ziņā vislielākais pulks un formējās Polnavas apkārtnē.

Tornā virsnieki dzīvoja atsevišķā divstāvu ēkā un gulēja divstāvu gultiņās. Pārējie karavīri pa rotām novietojās zirgu staļļaugšās un gulēja uz grīdas. Šīs telpas apsildīja nelielas krāsniņas, kas deva maz siltuma. Lai arī visas paspārnes bija nopakotas un spraugas nodrīvētas, telpas vienmēr bija vēsas.

Morāle bija zema, jo mēs bijām prom no Latvijas un nākotnes izredzes likās bēdīgas. Neko nelīdzēja arī uzsaukums: ,,Kur Leģions, tur Latvija!'' Morāli var celt ar dziesmām. Mēģināju tādā veidā uzmundrināt karavīrus, bet dziesmām nebija spara, un tās parasti izčūkstēja.

Kad sals beidzās, sākās mūsu darba laiks. Tornā norakām jau tā stāvos cietokšņa valņus un dzelzceļa uzbērumus vēl stāvākus, lai būtu šķēršļi tankiem. Tas arī bija viss, ko no mums prasīja.— Mēs Tornu atstājām un nu sākās mūsu vienībām zināma rutīna — pārgājiens uz jaunu vietu, apmešanās kādā sādžā un darbs. Kad darbs bija padarīts, atkārtojās tas pats. Maijās tikai apkārtne. Darbā bija jāierodas noteiktā laikā un vietā, kur rotu sagaidīja kāds vācu sapieris. Viņš izsniedza vajadzīgos darba rīkus un nozīmēja katram darbam vajadzīgo vīru skaitu. Būvējām patšauteņu, ložmetēju un mīnmetēju ligzdas, kājnieku ierakumus un bunkurus, kā arī prettanku šķēršļus. Būvēšanai materiāli visur bija pievesti un kaltuši saulē un vējā varbūt dažus gadus. Plāni par aizstāvēšanās līnijām bija jau iepriekš savlaicīgi un sīki izstrādāti, jo pārraugam atlika tikai paskatīties plānā un viņš tūliņ zināja, kas kur būvējams. Mums, virsniekiem, bieži vien likās daudz kas neloģisks un nepareizs, bet mums neviens neko neprasīja. Mūsu uzdevums bija vienību aizvest uz darbu, būt klāt pie vienības darba laikā un to pārvest atpakaļ novietojumā.

Reiz man vedot rotu mājā no darba, krievi sāka mūs apšaudīt ar traucējošu uguni. Toreiz bijām novietoti Politz sādžā, Oderas kreisā krastā. Nokrita 10—12 granātas ar pusminūti laika atstarpi. Pēdējā granāta nokrita starp otru un trešo vadu. Zaudējumu nebija, jo spraugas starp vadiem bija 50 m.

Reiz iznāca negaidīta brīvdiena, jo ierodoties darba vietā, trūka darba rīku. Tie bija aizvesti uz Pinemindi. Šī vieta bija iepriekšējā naktī nobumbota, jo tur atradās V2 raķešu izšaušanas baze.

Uztura vienmēr bija par maz. Dažreiz tomēr laimējās dabūt klāt kaut ko papildus. Kad bijām vēl Oderas labajā krastā iepretim Štetīnei, dažreiz gaŗām pa šoseju dzina ganāmpulkus un dažas govis, kas nespēja tālāk paiet, atstāja ceļmalu krūmos. Tās mēs pievācām un pusdienas bija bagātākas. Reiz pavēlē lasīju, ka aizliegts šaut stirnas. Vainīgiem bija piedraudēts ar nāves sodu. Tātad arī ar medībām kāds mēģināja dabūt pilnāku vēderu.

Darbs mums izbeidzās pēkšņi, jo kādā jaukā, saulainā dienā ieradās augstāki vācu virsnieki un, pārbaudot mūsu darbu, izteica pateicību par veikto. Tas notika kādā augstienē, ne visai tālu austrumos no Frīdlandes. Tur biju uzkāpis arī apkārtnes visaugstākajā vietā un vērojot ar tālskati, saskaitīju 32 piļu un baznīcu torņus.

Mazā tumsiņā, mūsu vienībai ejot cauri Frīdlandes pilsētiņai, krievu tanki atklāja lielgabalu uguni pār šo vietu. Dega baznīcas tornis un dažas ēkas. Baznīcas torni trāpīja ar otru granātu. Par šādu trāpījumu biju pārsteigts, jo Kurzemē biju piedzīvojis pretējo: krievi mēģināja ar prettanku lielgabalu sašaut Bērzupes stacijas tuvumā esošo ugunsdzēsēju novērošanas torni, izšaujot apm. 50 granātas, bet tornim netrāpīja.

Soļojām rietumu virzienā. Kādā pēcpusdienā nonācām pie plaša līdzena lauka, kas bija pieblīvēts ar vācu bēgļu pajūgiem un pieņemu, ka visi nonāca krievu rokās, jo vienīgais tilts, kas veda pāri apm. 30 m dziļai klinšu gravai, bija bojāts. Pieņemu arī, ka šis tilts bija būvēts senos laikos, jo tas bija arkas veidā un būvēts no akmeņiem, kādēļ arī neizturēja pāri braucošās smagās automašīnas svaru. Auto gulēja upē uz sāna, turpat arī nobrukusī tilta daļa. Kājnieku kustību tilta bojājums netraucēja, un mēs turpinājām gājienu, bet mūsu vezumi bija jāatstāj.

Kad nonācām ziemeļu pusē Berlīnei, mums arvien biežāk bija jāslēpjas no angļu un amerikāņu lidmašīnām. Ja gājām cauri mežam, slēpšanās bija viegla. Grūtāk bija pārvarēt klajumus. Tādā gadījumā gājām pa vienam vai diviem un ieturējām pat līdz 100 m atstatumu. Tā gājiena kolonna izstiepās ļoti gaŗa un pārgājiens aizņēma ilgāku laiku.

Reiz bijām novietojušies kādā vingrotavā atpūsties. Ārpusē bija atstāts novērotājs. Pārlidoja dažas lidmašīnas, kuŗām uzmanību nepievērsām, jo tā bija parasta parādība. Dažas minūtes vēlāk bija dzirdama kāda cita ar klusāku, bet vairāk viļņojošu skaņu — krievu bumbvedis, kas meta bumbas, taču zaudējumu nebija. Mēs vēlreiz bijām tikuši cauri ar veselu ādu.

Kad 30. aprīļa vakarā viss bataljons reiz atkal bija kopā un apmetās pavadīt nakti kādā sādžā, es ar priekšējo vadu biju izgājis sādžai cauri un biju jau aiz tās, kad bataljona komandieris mani sauca atpakaļ. Viņa vārds bija kapt. Riciks. Viņš mani atcerējās, kad stādījos viņam priekšā, jo pirms septiņiem gadiem pie viņa 1. Liepājas kājnieku pulkā beidzu instruktoru rotu. Lai arī kā pēc pārgājiena biju noguris un ķermenis prasīja atpūtu, prāts teica, ka vajaga tikt pāri tiltam, kuŗa lokus varēja vakara saulē saskatīt.

Nākošā rītā, 1. maijā, pl. 8 bataljons bija nostādīts gājiena turpināšanai — piecas pilnas rotas, vairāk nekā 700 vīru. Piebrauca uz velosipēdiem daži vācu karavīri, kas mūsu nodomu turpināt gājienu izjauca, jo ceļu aizņemšot kāda vācu vienība. Nekādas vācu vienības nebija uń pl.10 sākām iet. Šīs zaudētās 2 stundas bataljonam bija liktenīgas, jo noejot apm. 2 km, no kreisās puses pa ceļu tuvojās 3 krievu tanku milzeņi, kas mūsu gājiena kolonnu pārgrieza vidū pušu. Priekšējā kolonnas daļa izklīda un skrēja rietumu virzienā, aizmugures daļa iebēga pa labi purvainā mežiņā, kur tanki nevarēja sekot. Šoreiz biju kolonnas astē un sekoju pārējiem mežiņā. Atceros, ka tanki izšāva tikai dažas ložmetēju kārtas, bet par rezultātiem neko nezinu. Karavīri devās caur purvaino mežiņu ziemeļu virzienā, tad pagriezās aiz paugura atkal rietumu virzienā. tie sasniedza Thor kanāli, kur vietējie, lietojot visas laivas, šo bataljona daļu pārcēla pāri kanālim, jo tilts bija saspridzināts.

Man pašam bija cits nodoms: es paliku mežiņā visu dienu. Pie manis pienāca 18 karavīri no kādas citas rotas. Sagaidījām vakaru un krēslā pielīdām ceļam, un visi reizē uz manu mājienu pārskrējām tam pāri. ,,Zosu gājienā'', t.i. viens aiz otra, gājām rietumu virzienā pēc kompasa un zvaigznēm pāri laukiem, pļavām, cauri krūmiem un labībai. Sevišķi nepatīkami bija iet cauri laukiem, kuŗos auga labība ar dzelzteniem ziediem un bija 1 metru gaŗa. Naktī šī labība bija slapja. Mēteļu stūŗus aizbāzām aiz vidusjostām, un tā mums kļuva slapji tikai apavi un bikses. Ar rīta gaismu pārcēlāmies pāri kanālim un turpinājām gājienu līdz pusdienas laikam, tad pāris stundu atpūtāmies. Virzoties gar kādu novadgrāvi, nemanījām, ka krievi mūs bija atklājuši, un no tuvējā paugura atskanēja krievu komanda: ,,Rokas augšā!'' Kāds no maniem jaunajiem kaŗa draugiem negribēja samierināties ar radušos situāciju un sauca: ,,Kur' virsū, neiesim gūstā!'' Pietika ar manu mājienu un pāris šautenes ielidoja grāvī. Rokas it kā negribot pacēlās, un mēs bijām krievu gūstekņi. Citas iespējas nebija. Krievi bija labākā pozicijā un labi apbruņoti. Tagad bija noticis tas, no kā es visvairāk baidījos — biju gūsteknis. Sajūta bija smaga. Mani sagaidīja nāve vai 25 gadu spaidu darbi kaut kur Sibirijā. Tad pamodās doma bēgt. Varbūt tāda iespēja vēl pastāvēja... Varbūt te bija vēl kāda cita iespēja, jo man klāt bija vēl 2 pistoles. Mauzeris atradās mēteļa sānu kabatā, otra mazāka kalibra atradās bikšu pulksteņa kabatā. Tā gan bija domāta pēdējai iespējai. Abas pistoles bija pielādētas un nodrošinātas.

Mūs uzveda uz ceļa, pavirši pārmeklēja, un manas pistoles neatrada. Mums norādīja doties pa ceļu austrumu virzienā, no kurienes nāca krievu vienības. Tur 3 km attālumā atradīšot gūstekņu savākšanas punktu. Krievi uz velosipēdiem aizbrauca, mūs atstājot vienus. Kāda laime! Vēl nekas nebija zaudēts. Vēl bija iespēja nokļūt rietumos... Drīz no tās puses, kur aizbrauca krievu vienība, atskanēja suņu riešana un dažas automāta kārtas.

Pirms mēs paspējām uzsākt gājienu, pie mums uz velosipēda piebrauca kāds krievu polītiskais majors, kas, dabūjis zināt, ka mēs latvieši, bija ļoti pārsteigts. Norādīja mums doties uz jau minēto vietu, jo tur mūs paēdināšot ar kafiju un baltmaizi. Vēlāk sūtīšot uz Rostoku un no turienes uz Latviju ar kuģi. Redzēju, ka daži karavīri bija par šādu iznākumu sajūsmināti — majora runa uz tiem bija atstājusi ietekmi. Varbūt tās bija ilgas pēc mājām, vai arī kārdināja baltmaize un kafija, ko majors solīja.— Kad majors uz divriteņa aizbrauca, arī mēs sākām iet mums norādītā virzienā, bet tad atkal nogriezāmies uz rietumiem. Pēc laiciņa paskatījos atpakaļ un redzēju, ka mēs vairs nebijām 19, bet gan 13, jo 6 bija nodomājuši man nesekot. Viņu gaitas man šodien ir tikai minējums.

Mēs bijām brīvi! Brīvi līdz nākošai reizei. Un nākošā reize pienāca drīz. Par daudz drīz...

Gājām atkal pa apvidu bez kāda ceļa. Kāda lauka malā mēs satikām franču bijušo karavīru — vācu kaŗa gūstekni, kas tagad, krievu atbrīvots, devās uz mājām. Jautāju, kādēļ viņš neiet kopā ar krieviem? Viņš atbildēja lauztā vācu valodā, ka viņš krieviem neticot un nezinot, kas tiem padomā. Viņš ātri no mums attālinājās un iegriezās kādā sādžā. Tur viss likās kluss un mierīgs. Mēs viņam sekojām. Nonākot sādžas vidū, redzējām grupu vācu karavīru un kāds no viņiem sauca: ,,Kommen sie her, Kameraden, kommen sie her!'' Nekā ļauna nenojauzdami, gājām turp. Kad nonācām pie vārtiem, redzējām, ka šie vācu karavīri bija krievu gūstekņi, un kāds sarkanarmietis, kuŗa šautene ar durkli bija gaŗāka nekā viņš pats, tos apsargāja. Sargs attaisīja vārtus un mums nekas cits neatlika, kā caur tiem ieiet. Tā mēs nokļuvām atkal krievu gūstā. Šoreiz mēs bijām vairāk pārsteigti nekā nobijušies. Dusmas bija uz vācu karavīru grupu, kas mūs bija ievilinājuši lamatās. Viņi stāstīja, ka krievi esot ļoti laipni un solījuši viņus sūtīt uz Silēziju ogles rakt; no turienes viņi arī nākot.

(Turpinājums sekos)

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 173

Pagājušā gadā mēs ziņojām par notikumu Apvienotajās Nācijās, kad ASV pārstāvim K. Šifteram, kas pārmeta maskaviešiem Baltijas tautu neatkarības tieksmju apspiešanu, komūnistu runas vīrs I. Jakovļevs bargi paskaidroja, ka Latvija, Igaunija un Lietuva ar savu ,,brīvi ievēlēto tautas parlamentu'' lēmumu ,,labprātīgi pievienojušās'' Padomju savienībai. Kopenhāgenas tribūnālā jūlijā, baltiešu apsūdzībā pret Kremļa despotiem, mēs viegli pierādīsim komūnistu nelietības 1940.g. ,,tautas saeimu'' vēlēšanās. Komūnisti šodien pie varas atrodas 19 zemēs, bet nevienā vienīgā tie šo varu neieguva brīvās, demokratiskās vēlēšanās! Tā tas notika arī pie mums, krievu okupētajās zemēs, kad vienā un tanī pašā laikā, 1940.g. 14. un 15. jūlijā visās trijās Baltijas valstīs maskaviešu kakla kungi A. Višinskis (Latvijā), A. Ždanovs (Igaunijā) un V. Dekanozovs (Lietuvā), pēc boļševiku plāna un grafikas, ar gluži vienādām ,,tautas prasībām'', vēlēšanu lozungiem un aģitātoru runu tekstiem, izkārtoja ,,brīvās vēlēšanas'' par vienu vienīgo komūnistu partijas sastādīto kandidātu listi, nevien pārkāpjot pastāvošos vēlēšanu likumus, bet vēlēšanu norisi īstenojot ar sarkanarmijas aktīvu atbalstu.

Nelaimīgās vēlēšanas izsludinot, komūnisti un sociāldemokrati bļauroja, ka ,,jaunā vara'' vēlēšanu nebīstas, kā tas bijis ar Ulmaņa režīmu, Latvijas tauta zinot, kas ir tās draugi, kas tās ienaidnieki. Bet kad pilsoņi iedrīkstējās vēlēšanām organizēt savu listi, ,,jaunai varai'' aiz nobīles ar terroru tas bija jāaizliedz, organizātorus vajājot kā ,,tautas ienaidniekus'', kas ir jāsatriec.

Laba dokumentācija par šīm ,,brīvajām vēlēšanām'' ir igauņiem. Raksturīgs piemērs (tas pats notika Latvijā un Lietuvā) ir Viljandes Imavere iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļa E. Kuika liecība, kā tur notika balsu skaitīšana. Kad vēlēšanām noslēdzoties tikai 60 proc. no reģistrētajiem balstiesīgajiem vēlētājiem bija ieradušies vēlēt, komisijas loc. Marts Teriens norādījis, ka faktiskais vēlētāju procents pārāk zems, paņēma kaudzīti neizlietoto vēlēšanu zīmju, piemeta tās pie saskaitītām un lūdza pārskaitīt. Pret rezultātu — ,,vēlēšanās piedalījušies 115 proc. balstiesīgo'', iebildumus cēla komisijas loc. Kārlis Kinkseps — vairāk par 100 proc. vēlētāju nevarot būt! Tad Kinkseps aplēsa, cik balsošanas zīmu vajadzētu, lai piedalījušos skaits būtu 99,6 proc., tik daudz vēlēšanu zīmītes arī noskaitīja, protokolā šo skaitu ierakstīja un paziņoja Viljandes apgabala komisijai! Maskavas radio priecīgi ziņoja, ka Igaunijā brīvajās vēlēšanās piedalījušies 81.6 proc., Latvijā — 94.7 proc. un Lietuvā 95.5 proc. no visiem balstiesīgajiem pilsoņiem. Ķibele gan bija, kā to vēlāk britu apakšnamā atgādināja prof. L.D. Savorijs, ka krievi neuzmanības dēļ vēlēšanu skaitļus pasaulei bija paziņojuši jau 15. jūlijā, kad balsis vēl nemaz nebija saskaitītas! Vai, kā iederētos visos trimdas pagastos tagad, pieminot, kā maskavieši nozūmēja Latviju pirms 45 gadiem, paneldiskusijās izgaismot, kā rādās Latvijā krievu bazes, draudīgais ultimāts, zemes okupācija, ,,brīvās vēlēšanas'', ,,tautas izmisīgais lūgums'' pievienot Latviju komūnisma vergu impērijai u.t.jpr. Biedīgo faktu atgādinājums iešķiltu arī vienaldzīgajos cīņas uzdevumu pret mūsu tautas pazemotājiem, verdzinātājiem, izmantotājiem un apspiedējiem!

* * *

ASV kolledžu 800 studenti protestēja Vašingtonā pret valdības ārpolītiku, kas esot vainojama, ka ASV un PSRS saspīlēto attieksmju dēļ maskaviešu tiranni apturējuši žīdu izceļošanu uz Izraēlu — 1984.g. komūnistu režīms atļāvis no Sarkanās paradīzes izceļot uz Apsolīto zemi tikai 896 žīdiem, kas esot vismazākais žīdu emigrantu skaits pēdējos 20 gados! Protestētāji (Student Coalition for Jewry) pārliecināti, ka Baltā nama lielāka pretimnākšana maskaviešu vēlmēm atomkaŗa un izplatījuma ieroču ierobežošanā nodrošinātu Kremļa labvēlību žīdu emigrācijai. Pēdējo tagad krievi apturējuši prastas izspiešanas nolūkā — žīdu izceļošanas vīzu dēļ ASV valdībai jābūt piemīlīgākai.

Šīs ASV žīdu un viņiem draudzīgās ,,koalicijas'' nemitīgās rūpes un aktīvā iestāšanās par saviem tautas brāļiem ir cildena lieta! Bet mūsu pusē tas izraisa vēlējumu, vai mūsu Studiju Centra studenti, kas tagad mācību nogalēs tik naski apmeklējot latviešu pagastus melodeklamācijās, apliecina ,,Mēs mostamies jaunam rītam'', uzmodušies nevarētu mazliet savas jaukās patriotiskās izdomas, jaunības enerģiju un ceļošanas prieku noziedot arī tiešai politiskai cīņai pret mūsu apspiedējiem, noorganizējot pēc žīdu kommilitoņu meta Baltiešu studentu koalicijas pretēja rakstura politisku demonstrāciju Vašingtonā, aicinot Balto namu nelocīties un Kremlim neparādīt nekādu labvēlību, iekams okupētajā Latvija čeka neatsvabina no cietumiem un Gulaga J. Rožkalnu, J. Barkānu, I. Cālīti, G. Astru, G. Freimani, J. Vēveri, G. Melngaili, L. Lasmani, D. Lismani, A. Zariņu un visus citus sirdsapziņas cietumniekus, kas bija iedrīkstējušies prasīt apspiestības važu atvieglināšanu savai tautai. Pārkeŗot pirms 100 gadiem Jēkaba Pilsātnieka jūsmu ,,Mēs mostamies uz jaunu dzīvi, mūs modināja laika gars!'', lai tad nu pašreizējais laika gars, kad ikvienam jābūt aktīvam pretkomūnisma cīnītājam, uzmodina aktīvitātēm arī tiešās pretkomūnisma politikas jomās, kur mūsu skolotā, akadēmiskā paaudze spētu pievērst amerikāņu sabiedrības uzmanību mūsu tautas liktenim un taisnajai cīņai! Jaunajiem tas dotu arī lielisku pieredzi politisko, pretkomūnistisko demonstrāciju efektīgai izrīkošanai. Mēs ticam, ka Studiju Centrs to var un spēj, pat vēl labāk par saviem skatuves sniegumiem!

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņo sesijas dalībniekiem par paveikto darbu. Foto J. Liģers.

LNAK padomes sesijā divas dienas aizritēja ātri. Uzņēmumā — īsajā pārtraukumā prezidijs saņem rakstveida ierosinājumus. Priekšā pa kreisi tālie viesi — PBLA valdes pr. Dr. O. Pavlovskis un ALA vicepriekšs. Viesturs Timrots, aiz viņiem J. Mežaks, J. Briedis. LNAK padomes priekšsēdim I. Alksnim dokumentus nodod K. Tannis un S.Bulte. Foto J. Liģers.

Dēli seko tēvu pēdās. LNAK padomes sesijā tikās tēvi un dēli. No kr. LNAK padomes sekretārs Jānis Briedis, viņa dēls Gundārs Briedis, tālāk Ādams Kaļiņš, viņa vectēvs Vilis Kaļiņš ir attēlā pa labi. Tālāk seko Māris Lukss ar savu tēvu Dr. Linardu Luksu. Foto J. Liģers.

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Jāņa draudzes 14. aprīļa dievkalpojums draudzes baznīcā bija dievlūdzēju pārpilns. Sprediķoja un dievkalpojumu vadīja draudzes jaunievēlētais mācītājs Fr. Kristbergs no Minsteres, Vācijā. Dievkalpojumu kuplināja draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā, bet ērģeļu mūziku spēlēja draudzes ērģelniece Anita Rundāne. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu, lai draudzes locekļi varētu tuvāk iepazīties ar jauno mācītāju. Pēcpusdienu ar uzrunu ievadīja archibīskaps Arnolds Lūsis. Dāmu komitejas priekšn. Līvija Jansone sveica jauno draudzes ganu ar rožu ziediem. Arī draudzes priekšn. J. Koncis izteica prieku par jauno draudzes gana ierašanos un patīkamo dievkalpojumu. Dziedāja vokālais ansamblis.

● Sv. Jāņa draudzes darbinieku saimi pārsteidza sēru vēsts, ka mirusi ilggadējā un rosīgā dāmu komitejas darbiniece Elvīra Kalviņa, dzim. Alksne. Ar savu sirsnīgo un izpalīdzīgo raksturu viņa bija iemantojusi daudz cienītāju draudzē, DV organizācijā, kā arī savā darba vietā apdrošināšanas sabiedrībā. Nelaikei veltīts aizlūgums notika 8. aprīļa vakarā Sv. Jāņa draudzes baznīcā archibīskapa Arnolda Lūša vadībā. Nākamā dienā archibīskaps no dievnama aizgājēju izvadīja uz Latviešu kapiem. Sēru mūziku spēlēja draudzes ērģelniece Anita Rundāne. Pēdējās ardievas teica draudzes dāmu komitejas priekšn. Līvija Jansone, draudzes priekšn. J. Koncis (arī no Saulaines pārvaldes) un DV pārst. A. Šterns. Daudzo pavadītāju vidū bija arī kupla saime aizgājējas darba biedru un sabiedrības prezidents.

Dāmu komiteja bija rīkojusi bēru mielastu baznīcas sabiedriskās telpās. Par viņu skumst dzīvesbiedrs, DV un Sv. Jāņa draudzes darbinieks Alberts Kalviņš, brālis Ralfs Alksnis ar ģimeni Londonā, Ont., daudzie draugi un cienītāji.

● Latviešu kara invalidu apvienības gadskārtējā Pavasara balle 13. aprīlī notika DV Toronto nod. namā. Balliniekus uzrunāja un sveica apvien. pr-ks vltn. A. Eglītis. Darbojās loterija. Dāmu komitejas darbinieces ar pr-ci Elvīru Ozoliņu rūpējās par ciemiņu pacienāšanu ar garšīgām uzkodām. Viesu vidū bija arī Globālais un Kanadas virsnieku apvienības pr-ks vltn. E. Ozoliņš.

● DV nod. šīs sezonas pēdējā referātu ciklā par dzīvi austrumzemēs 14. aprīlī DV klubā runāja Visvaldis Turķis. Viņš apceļojis Ceilonu, Taizemi, Singapuru, Honkongu u. c. zemes. Referāts apm. 45. min, ilgā stāstījumā runāja par turienes ļaudīm, paražām, reliģiju u. c. dzīves norisēm. Interesanto stāstījumu papildināja ar krāsu diapozitīviem. Ar referentu iepazīstināja Ed. Tiltiņš. Referātus DV klubā atsāks atkal septembŗa beigās.

O.K.

Laimonis

labo

automašīnas

labāk

lētāk

ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

Rīgas pilsētas 1. ģimnazija

Iznācis rakstu krājums veltīts Latvijas vecākai skolai. Rakstu krājums aptver 592 lappuses 18 x 28 cm formātā. Saturā audzēkņu un skolotāju atmiņu raksti; klašu, apsolventu un skolotāju saraksti; bez tam daudz rakstu par skolas mūzikas dzīvi, sportu, šachu, pulciņiem, skolnieku nebēdībām; pielikumā apliecības un skolas telpu plāns. Saturā 226 uzņēmumi un visu abitūrientu nozīmju attēli.

Grāmatas cena Kanadā 50 Kanadas dolari. Grāmata pasūtināma red. koll. pārstāvim L. Balodim, 2 Milepost Pl., Apt. 605, Toronto, Ont. M4K 1C7.

LDS JAUNS DIŽVADONIS

Latvju Dievtuŗu Sadraudzes locekļi trimdā mirušā dižvadoņa mākslinieka Arvīda Brastiņa vietā ievēlēja inženieri Paliepu Jāni no Toronto. Jaunais dižvadonis ievēlēts uz 5 gadiem, un vēlēšanas izdarīja rakstveidā Vecāko Padome š.g. 7. aprīlī.

Jaunais dižvadonis dzimis 1921.g. 30. aprīlī Cēsu apriņķī, Raunas draudzē. Studijas inženieŗzinātnēs sācis Latvijas universitātē, bet diplomēta inženieŗa gradu ieguvis Vācijā, Karlsrūes universitātē. Kanadā turpinājis studijas McGill universitātē Montrealā.

Paliepu Jānis ir LDS Vecāko Padomes loceklis un Burtnieku draudzes vadoņa vietnieks. Labas sekmes atbildīgajā darbā!

H. Misiņš.

„Mēs gribam palikt latvieši!"

Uzrunājot skautu un gaidu sarīkojuma apmeklētājus Milvokuk Latviešu namā 30. martā, ciemiņš no Toronto — Skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis A. Budrēvics jautāja, kamdēļ mums joprojām darbojas stipras un spēcīgas skautu un gaidu vienības, un pats tūdaļ atbildēja: „Tamdēļ, ka ir latviešu vecāki, kas grib, lai viņu bērni darbotos latviešu skautos un gaidās un tur izaugtu par latviešiem. Ir arī vadītāji, kas grib ziedot savu brīvo laiku un vērtības, ko paši kādreiz skautos un gaidās saņēmuši,un grib dot tālāk." Ar gandarījumu kons.atējis, ka daudzas organizācijas tagad vada kādreizējie skauti un gaidas, runas turpinājumā A. Budrēvics izteica cerību, ka sabiedrība arī turpmāk neliegs atbalstu skautu un gaidu darbam. „Mēs gribam palikt latvieši! Mēs nemācām tikai mezglus siet un teltis celt, bet arī latviešu dziesmas un tikumus."

Par ilggadēju skautu darba atbalstīšanu A. Budrēvics pasniedza skautu pateicības zīmi Saulīti Gaujas ((11.) skautu vienības vecāku padomes darbiniecēm Mārai Rīterei un Ainai Ventai. Tālavas (15.) gaidu vienības priekšniece Maija Radziņa ar gaidu pateicības zīmi apbalvoja Ināru un Normundu Upītes, bet Jersikas skautu novada priekšnieks J. Zaļums pasniedza skautiem Pēterim un Mārtiņam Ozoliņiem Modrības skautu kaklauta gredzenus.

Neparasta un līdz šim skautu un gaidu sarīkojumos vēl nekad un nekur nebijusi bija priekšnesumu programma. To rīkotāji bija nosaukuši par „Filmu festivālu". Skatītājiem nepilnu stundu ilgā izrādē bij iespēja vērot skautu un gaidu pulciņu nodarbības un priekšnesumu sagatavošanu humoristiskā skatījumā. Tā šos priekšnesumus skauti un gaidas šoreiz rādīja un bija iestudējuši vadītāja I. Strautmaņa filmu kameras priekšā un pēdējais tos publikai demonstrēja uz ekrāna. No tehniskā viedokļa vērtējot, uzņēmumi bija augstvērtīgi, jāsaka atzinība arī filmētāja asprātībai — sešu pulciņu nodarbībām izdomāt raksturīgus un filmēšanai piemērotus tematus, kas saturā neatkārtojas.

Izrādi atjautīgiem stāstījumiem ievadīja un visu laiku komentēja V.Kalnītis,beigu posmā arī Aina Namatēva. Visi tēlotāji — „jaunās filmu zvaigznes" saņēma arī „Valterus", atdarinot Oskaru pasniegšanas ceremoniju Holivudā. Filmas izrādi sākot un beidzot, skautu un gaidu koris nodziedāja pa tautasdziesmai. Dirigēja Arnis Venta, četrrocīgu klavieŗu pavadījumu veica Māra Erlmane un Jānis Tupesis. Programmas beigās DV apvienības priekšnieks V. Zālītis pasniedza aploksnes abām vienībām. Sarīkojuma norisi vadīja vienību priekšnieki — Maija Radziņa un U. Muižnieks. R.Č.

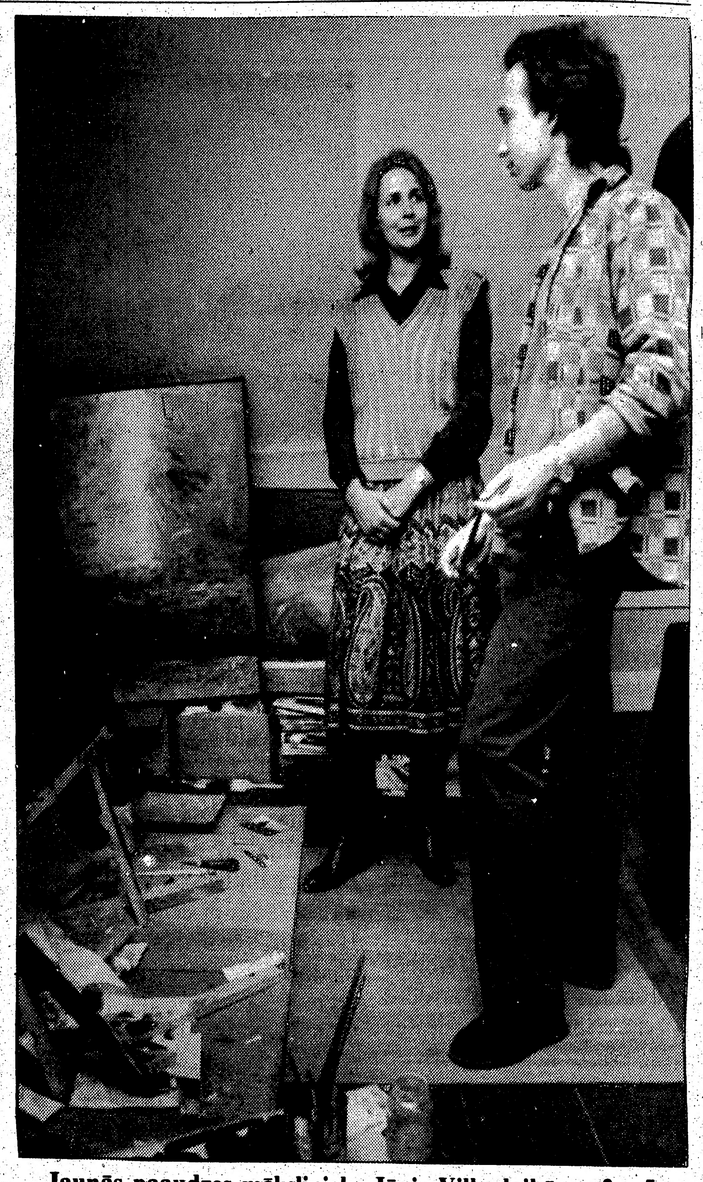

Jaunās paaudzes mākslinieks Jānis Vilks laikā no 3.—5. maijam rīko savu pirmo patstāvīgo darbu skati Toronto Latviešu Centrā. Jānis ir hamiltonietis, bet studējis Jaunskotijas provincē, kur piedalījies daudzās izstādēs.

Latviskās dzīves ziņai veltīts darbs

Toronto latviešu biedrības darbības pārskats, rāda, ka darbības gada beigās biedrībā bijuši 348 registrēti biedri. Par TLB goda biedriem ievēlēti Vladimirs Pakalns un Jānis Briedis, bet TLB atzinības raksztus saņēmuši E. Tiltiņš, A. Šterns un V. Kalniņš. LNAK atzinības rakstu saņēmusi TLB sestdienas skolas pārzine M. Matīsa un biijušā dāmu komitejas priekšniece L. Krasta. Sestdienas skolas pārzine saņēmusi arī šīs skolas Labvēļa nozīmi zeltā, tāpat Zelma Ozola par skolā nostrādātiem 10 gadiem un skolotāja Benita Brence sudraba medaļu par skolā nostrādātiem 5 gadiem.

Biedrības ienākumi pēc kasieres I. Veinbergas sastādītā kases pārskata pārsnieguši budžetu par 2493 dolariem, bet arī izdevumi biijuši par 1428 dolariem lielāki nekā paredzēts budžetā. Ienākumos vislielāko summu uzrāda biedru naudas maksājumi — 1621 dol. TLB 35 gadu darbības atcerei izdots rakstu krājums „Paaudzes paaudzēm", redaktori Imants Alksnis un Jānis Briedis.

Aizvadītā darbības gadā TLB valde izdevusi četrus Apkārtrakstus, 500 eksemplāru lielā metienā katru, kas ievērojami pārsniedz registrēto biedru skaitu. Grāmatas Paaudzes paaudzēm, kas arī ir TLB valdes izdevums, eksemplāri dāvināti Londonas latviešu kopas, Vinipegas un Gaŗezera latviešu vidusskolu bibliotēkām.

No sarīkojumiem ieņemti 1292 dol., kurpretim izdevumi uzrāda pāri par 2000 dol. Tajos gan ielēsti 13. aprīļa teātŗa izrādes sagatavošanas izdevumi, kas iesniedzas jau nākošā darbības gada izdevumos. No noguldījumu augļiem ieņemts turpat 1500 dol., bet pāri par 600 dol. izdots kultūrāliem mērķiem. Jaunais budžets ieņēmumos un izdevumos līdzsvarots ar 5000 dolariem, pie kam kultūrāliem mērķiem vien paredzēts 1400 dol., jeb 28 proc. no visa budžeta.

TLB, kas dibināta 1948. gadā, ir registrēta labdarības organizācija ar mērķi risināt latviešu problēmas, atbalstīt latviešu skolas, jaunatnes organizācijas un kopējos latviešu pasākumus, kā Latviešu nacionālo fondu, Latviešu fondu u.c. Zināms kapitāls iesaistīts arī akc. sab. Latviešu Nams akcijās. Skolēnu apbalvojumiem darbojas A. Gribusta un A. Cēberes piemiņas fondi. Nodibināts arī Skolotāju izglītības fonds.

Arī aizvadītā gadā rosīgi darbojušās TLB kopas un nozares: Diždancis (Lielais un Mazais) ar vadītāju Z. Miezīti, Koklētāju nozare (Ariana Liepiņa), Drāmas kopa (Maija Ķuze, rež. Dz. Pūpēdis), Kultūras nozare (Biruta Senkēviča), Zinātņu kopa (V. Slavieša, P. Melnbārde), Inženieŗu un tehniķu kopa (R. Strazds), Dravnieku sekcija (A. Sudmalis). Pašreizējā TLB valdē priekšsēdis ir Laimons Ozols, dāmu komitejas priekšniece Gaida Velme, revīzijas komisijas priekšsēdis Edg. Broders. Biedrības uzticības personas ir I. Alksnis, L. Ozols un V. Pakalns.

V.S.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(85. turpinājums)

To no ārpuses apšuva ar dzlezs skārdu. Zemūdens daļā plāksnes bija jāpienaglo. Strādāju bez cimdiem, jo nelielās naglas ar cimdiem nevarēja sataustīt. Rokas satūka, kaisa un sāpēja, bet — darbu padarīju.

Aizsprosta iekšpusē vīri urba un spridzināja klinti, lai liktu pamatus spēkstacijas ēkai, un izspridzinātos akmeņus ar vagonetēm veda uz krastu aizsargdambju pamatiem. Pie šiem darbim bija jāstrādā arī man, kad ziemā ūdenslīšanu pārtrauca.

Braukājot līdzi vagonetēm un aprunājoties ar prātīgiem vīriem, apjēdzu darba lielumu un izkārtojumu.

Labajā krastā būs spēkstacija ar četrām turbīnēm, kreisajā kuģu ceļš, pa vidu betona dambis ūdens pacelšanai ar aizvariem ūdens regulēšanai; zem tā tuneļi, bet virs tā dzelzs tilts satiksmei.

Abos krastos kustējās vīri, celdami ēkas darbnīcām, dzīvošanai un betona fabrikai Daugavas kreisajā krastā.

Pagaidu mītnes zviedru speciālistiem un strādniekiem jau bija uzceltas, bet tur dzīvoja tikai tie, kas citādi nevarēja iekārtoties. Pat zviedri meklēja kādu istabiņu pie Tomes zemniekiem vai dzīvokli Ogrē, lai būtu tālāk no darba trokšņa. Arī man laimējās atrast pagaidu mītni ,,Pārdaugavā'' līdz pavasarim, kad pārcēlāmies ar visu iedzīvi uz Ogri.

Ķegums 1936.g. okt. — 1941.g.

Ķeguma stacijā mūs sagaidīja sārts, apaļš un smaidīgs zviedrs un divi latviešu strādnieki, kas palīdzēja manam signālistam sakraut mantas auto mašīnā. Zviedrs sniedza man roku un pateica ,,gud dag'' un savu vārdu — Verkmeister Lundgren.

Mašīna mūs aizrāva līdz Daugavas krastam, kur ūdenslīdēja sūkni un kasti ar darba rīkiem nonesa lejā uz plostiņa. Lundgrens runāja zviedriski ar dažu vācu un pat latviešu vārdu piejaukumu. Klausījos un skatījos, lai apjēgtu, kas man te būs darāms. Pirmais aizsprosts pie Daugavas labā krasta jau bija uzcelts. Stipras dzelzs sijas un līmeniski noguldītas brusas starp tām atdalīja krietnu laukumu no pārējās Daugavas. Tikko ūdens būs izsūknēts, tur varēs spridzināt klinti un betonēt pamatus spēkstacijas ēkai. Lieli elektriski sūkņi strādāja pilnā jaudā, bet ūdens tecēja aizsprostā pa spraugām starp brusām un klinti vairāk nekā to varēja izsūknēt. Pāris pēdu dziļumā varēja redzēt no augšas, kur ūdens tecēja, uzmezdams pa mutulītim. Man tās sūces būs steidzīgi jāaiztaisa, jo tās aizkavēja visu spēkstacijas būvi. Aizsprosta slīpās sienas atbalstītas ar resniem baļķiem. Viss tik pamatīgi nostrādāts, ka varētu izturēt krietnu vētru jūrā. Bet Daugava pavasaŗa palos ar' nav ar pliku roku ņemama. Gar abām pusēm sienai sastatņi ar laipām, pār kuŗām var nostaigāt gar visu aizsprostu.

Straumē uz pāļiem uzcelta liela būda ūdenslīdējiem. Tur sēž četri ūdenslīdēji, kuŗus pazīstu no Dzelmes laikiem. Kādēļ mani izsauca kā piekto riteni, ja četri jau priekšā? To es pats redzēšot. Ūdenslīdēji īgni un nerunīgi krāmējās gar savām mantām, it kā ne manis, ne Lundgrena tur nemaz nebūtu.

Uz plostiņa nokāpis, apvilku tērpu un apsēju virvi ap vidu, ielēcu ūdenī tāpat bez ķiveres, lai ar kājām vai rokām pataustītu, kā visātrāk sūces aiztaisīt. Pašā stūrī gluda, vienāda klints, un sprauga starp klinti un brusu ir tik plata, ka varu tur pabāzt kāju. Tur derētu pabāzt apakšā gaŗu lupatām aptītu bomi. Tuvāk pie krasta ūdens tek caur mālainiem oļiem. Jānotīra līdz klintij. Paspārdu oļus un straume tos ierauj aizsprostā, ka noburkšķ vien.

,,Was machen Sie da?!'' — no augšas atskan tik bargā balsī, it kā es taisītos aizsprostu sagāzt. Paskatos uz augšu. Tas laikam būs mans lielais šefs Hollbergs, ko Lübecks man Rīgā pieminēja. Steidzos pastāstīt, kas man vajadzīgs: gaŗš bomis, koka ķīļi, tukši maisi, zāģu skaidas vai zirgu mēsli.

,,Scheiss!'' — Hollbergs uzkliedz. Es esot darbos līgts, ne runāšanai. Kur esot mana ķivere? Lai ko, bet bargā kunga dēļ nelikšu ķiveri galvā tik seklā ūdenī! Smieklīgi! Izkāpju uz plostiņa, novelku tērpu un izrāpjos uz šaurās laipas Hollbergam blakus. Gaŗām netieku.

Kur es iešot? — Atcērtu, ka braukšu uz jūru pie ,,Bergung'' darbiem, kur neviens man neuzkliedz, ko un kā darīt.

Stāvam kā divi āži uz šauras laipas un viens otru krietni apskatām. Jo ilgāk skatos, jo vairāk nomierinos. Sarauktas uzacis, sakniebtas lūpas, taisns deguns, nāsis mazliet trīc. Seja brūni iedegusi, vēju appūsta... Ja iebāztu pīpi lūpu kaktā un uzliktu kapteiņa cepuri...

,,Arbeiten!'' — Hollbergs nosaka pavisam mierīgi un aiziet. Liekas, ka tas lūpu kaktiņš, kuŗā gribēju iebāzt pīpes kātu, noraustījās smīnā.

Lundgrens smaida ar visu apaļo seju un, draudzīgi uzlicis man roku uz pleca, atkārto Hollberga ,,arbeiten''.

Kad ,,arbeiten'', tad arbeiten! Lundgrens sameklē vāciski runājošu zviedru mums par tulku un piegādā man visu, ko pieprasu, ieskaitot zirgu mēslus. Reizēm uzlieku galvā arī ķiveri, lai Hollbergs redzētu, ka esmu ūdenslīdējs. Bet Hollbergs uz manu pusi nemaz nerādās. Strādāju no tumsas līdz tumsai, lai Hollbergam parādītu ,,kā latviešu puikas prot strādāt''.

Laikam jau redzējis. Kad sūces aiztaisītas un ūdens no aizsprosta izsūknēts, Hollbergs pienāk man klāt, paspiež roku un pasaka: ,,Danke! Sie arbeiten gut!'' Tā tas sākās. Sapratu, ka esmu pārbaudīts un darbā paturēts.

Aizsprosts bija tik gaŗš, ka darba pietika visiem ūdenslīdējiem. Daugavas straume bija izrāvusi vienmēr jaunas sūces, un Hollbergs bija draudējis izsaukt ūdenslīdējus no Zviedrijas. Tādēļ ūdenslīdēju sliktā oma un Stakles norādījums man parādīt ,,kā latviešu puikas prot strādāt''.

Sākumā pat mani biedri pazobojās, ka es taisot mātei veļas rulli, un — zirgu mēslus izkaisot, lai gurķi labāk augtu. Vēlāk apklusa, kad ūdens aizsprostam vairs cauri netecēja. Drošāki ir ,,noēdināt'' sūces ar gružiem, kas ūdenī piebriest, nekā ar pelniem, izdedžiem, mālu vai smiltīm, ko ūdens agrāk vai vēlāk izskalo.

Nostrādājām līdz vēlam rudenim, aizsprostu nostiprinot no ārpuses ar plankām un balstiem no iekšpuses. Tuvojās ziema un aizsprostu vajadzēja nodrošināt pret ledu un pavasaŗa plūdiem.

Vasaru nostrādāju pie aizsprosta otrā būvlaukumā Daugavas vidū, kur darbus vadīja inženieris Almgrēns. To taisīja uz koka balstiem ar klintī iebetonētām enkurbultām tā, lai, pavasarim tuvojoties, to varētu atkal nojaukt. Klints spridzināšanas un betonēšanas darbi notika ziemā.

Lai vienu ūdenslīdēju paturētu darba vietā, mani noalgoja par 300 latiem mēnesī par maiņas techniķi. Strādāju trijās maiņās.

Dienas maiņā katrā būvlaukumā rīkojās pa latviešu inženierim, bet nakts maiņā techniķim bija jātiek galā vienam pašam ar pāris simts vīriem un neparedzētām problēmām. Pie aizsprostu būvēm jutos drošs. Grūtāk gāja ar visādiem katerpillariem, elektriskiem celtņiem un citām mašīnām, kādas savu mūžu nebiju redzējis.

(Turpinājums sekos)

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

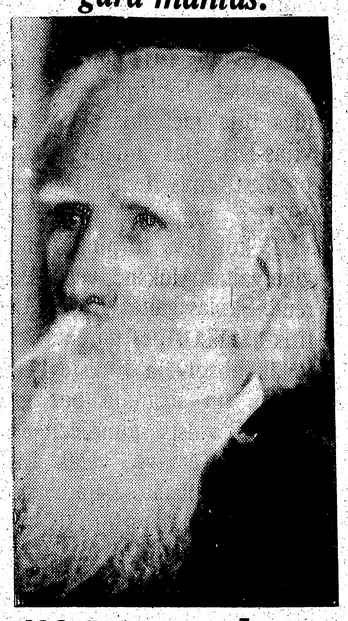

NO DAINU PŪRA

10. dainu virkne

Es apvilku vaŗa stīpu
Apkārt manu novadiņu:
Kas gribēja iekšā kāpt,
Lai kaldina zobentiņu.
3778 Lutriņu Kld.

Es, kaŗā aiziedams,
Krustu cirtu ozolā,
Lai neraud tēvs, māmiņa,
Lai raud krusta ozoliņš.
31985 V.K.Z.

Ekur stalti karavīri
Mani balti bāleliņi!
Paši gāja spēlēdami,
Kumeliņi dancodami.
31970 Lielvārdes Rg.

Tev, bāliņ, aizejot,
Es Laimiņai atvēlēju;
Ja Laimiņa pasargās,
Tad pārnāksi dziedādams.
53046 V.K.Z.

Tu, saulīte, augsti teci,
Redzēj' manu bāleliņu?
— Cepurīti vien redzēju
Kaŗa vidū līgojot.
32189 Krustpils D.

Es pazinu sav' bāliņu
Kaŗa vidū līgojot:
Man' adīti raibi cimdi,
Mans rakstīts nēzdodziņš.
32002 ?

Es redzēju sav' bāliņu
Kaŗa vidū līgojam;
Piecas zvaigznes cepurē,
Pats karoga nesējiņš.
32009 Liezeres Md.

Iet kaŗā, vai neiet,
Vai palikt Vidzemē?
Māsiņai liela slava:
Kaŗā kauti bāleliņi.
52970 Kusas Md.

Ej kaŗā, bāleliņ,
Nenes kaŗa karodziņ':
Visi kaŗi kājas āva
Uz karoga nesējiņ'.
31693 Ērgļu C. u.c.

Kas redzēja rīta zvaigzni
Vakarā(i) uzlecam?
Kas redzēja pārejam
Kaŗā dotu bāleliņu?
32057 ?

Šķitu rīta ausekliņu
Vakarā uzlecam:
Bāliņš savu zobeniņu
Krievmalē balināja.
Bērzaunes Md.

Kaŗavīri bēdājās(i),
Asiņaina gaisma aust.
Nebēdājat, kaŗavīri,
Sudrabota saule lec.
32050 Lutriņu Kld.

Cīnītājs gadu mijā

Jēkabam Leitītim piepildās 70 mūža gadi

Viens no ilggadējiem un raženākiem DV darba darītājiem Jēkabs Leitītis šinīs dienās pārsoļo 70. gada ežai. Viņš dzimis 1915. g. 1. maijā Toboļskā, Sibirijā, kur viņa tēvs bija mežzinis. Pēc Latvijas-Krievijas miera līguma parakstīšanas Leitīšu ģimene 1921. g. augustā atgriezās Latvijā, kur tēvs turpināja mežziņa gaitas Alūksnē, vēlāk Bebrenē. Skolas gaitas Jēkabs Leitītis uzsāka Apes pamatskolā, vēlāk absolvēja Ilūkstes ģimnaziju un strādāja par grāmatvedi valsts saimniecībā — sākumā Kārsavā, vēlāk Lielplatonē. Obligāto karadienestu viņš nokalpoja 10. Aizputes kājnieku pulkā.

Otrā pasaules kara cīņām sākoties Latvijas teritorijā J. Leitītis iestājies nacionālo partizānu grupā, kas darbojās Tervetes un Zaļenieku apkārtnē. 1941. g. decembrī viņš iestājās 17. policijas bataljonā. Karotāja garu frontē raksturo viņa sasniegtā dienesta pakāpe: Jēkabs Leitītis aiziet karā kā kaprālis, bet 1942. gadā pēc vada komandiera kursiem Bolderājā jau leitnanta dienesta pakāpē komandēja tanku mednieku rotu. Ar šo vienību J. Leitītis piedalījās visās pulka kaujās un 1944. g. ziemā atkāpšanās laikā komandēja arī I pulka bataljonu.

Smagajās jūlija kaujās viņš komandēja 3. rotu. Pēc ievainojuma viņu pārsūtīja uz slimnīcu Rīgā. Novembrī Leitītis atkal atgriezās pulkā un pārņēma 14. rotas komandēšanu. 1945. g. janvārī viņu paaugstināja par virsleitnantu. Kaujās atkal viņu divas reizes ievainoja. Pēdējo reizi tik smagi, ka viņš palika ienaidnieka aizmugurē mežā. Tikai nejauša gadījuma dēļ rotas karavīri viņu atrada un cauri frontei aizgādāja pie savējiem.

Par drošsirdību, varonību, izveicību un prasmi vadīt savus vīrus kaujās apbalvots ar abiem Dzelzskrustiem, tuvcīņu nozīmi un citām kauju goda zīmēm.

Ambergā 1945. g. maijā, atrodoties lazaretē, Leitītim sākās rūgtais kara gūstekņa laiks. 1946. g. jūnijā kā invalīdu atbrīvoja un beidzot toreizējā angļu joslā — Volterdingenes nometnē viņš satika ilgi pazaudēto ģimeni. Tur kopā ar vēlāk pazīstamiem DV darbiniekiem Benconu un Jankavu nodibināja vienu no pirmajām DV nodaļām Vācijā un tūlīt iespēju robežās ievadīja atraitņu, bāreņu un bij. kaŗavīru aprūpi. No tā brīža tad arī sākās Jēkaba Leitīša Daugavas vanaga gadi.

J. Leitītis 1948. g. vasarā iestājās pie britu Reinas armijas nodibinātajās MSO vienībās līdz 1958. g. martam, kad uzsāka darbu kā ierēdnis -grāmatvedis kādā britu Reinas armijas apgādes centrā.

Jubilārs pieskaitāms tiem sabiedriskiem darbiniekiem, kuŗi nekad nav nogurdināmi un kuŗiem neviens darbs nav par grūtu. Viņš par savas dzīves lielāko mērķi uzskata Latvijas brīvības atjaunošanu un — ir nelokams savā politiskā stājā.

Leitītis daudz rakstījis presē un periodikā. Viņa lielākais darbs vienmēr risinājies DV organizācijas darbā Vācijā, kur bijis no 1982. g. līdz 1984. g. 31. decembrim bija DV CV iedoloģiskās nozares vadītājs. Viens no viņa lielākiem nopelniem ir DV īpašuma Bērzaines jautājuma labvēlīga nokārtošana.

Suminot jubilāru 70. gada mijā draugi un cienītāji viņam novēl vēl ilgus gadus strādāt ar vārdu un spalvu mūsu kaŗavīru goda un slavas sargāšanā un latviešu tautas un Latvijas labā.

R. Skadiņš

17. aprīlī Palo Alto, Kalifornijā, mirusi ilggadīgā gaidu priekšniece Latvijā un svešumā

Elizabete Laufere.

Nelaikē pārvesta uz Toronto. Māc. Ivars Gaide 27. aprīlī pl. 10 viņu no Rosar-Morrison bēŗu nama izvadīs uz Jorkas latviešu kapiem Toronto.

Uz izvadīšanu aicināti arī bijušie gaidu un skautu kustības locekļi.

Sarīkojumu Kalendārs

No 26. aprīļa līdz 5. maijam DVK 35 gadu atceres sarīkojumi.

27. aprīlī pl. 9 Latviešu Centrā Sporta apvienības rīkotas galda tenisa sacensības.

27. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Namā Daugaviņas sarīkojums ,,Ballīte bez kēpām''. Piedalās: Vainadziņš, Saskaņa, Dzirksts, Jaunie Ceļinieki un Daugaviņa.

28. aprīlī no pl. 11.30—15 pēdējais sezonas azaids Latviešu Centrā.

2. maijā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē vlt. n. A. Bērziņš runās par 8. maija notikumiem Kurzemē. A. Bencones lasījums par Rīgu.

3.—5. maijam J. Vilka gleznu izstāde Latviešu Centrā. 3. maijā pl. 20 atklāšana; 4. maijā no pl.11—20; 5. maijā no pl. 11—18.

5. maijā pēc dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās E. Lejiņa travelogs — Spānija — rožu un stārķu zeme.

6. maijā pl. 19.30 Latviešu Centrā Guntis Tannis runās par sabiedrības vasaras īpašumu nākotni. Panelī piedalīsies: Saulaines, Sidrabenes, Tālavas, vecāku un nometņu darbinieku pārstāvji.

10. un 11. maijā Larisas koncerti West Park skolā.

11. maijā pl. 19.30 Church of the Redeemer baznīcā paredzētais Jaunbalss koncerts — **atlikts uz vēlāku datumu.**

12. maijā pl. 12.00 LNJAK/VLJK azaids Latviešu Centrā.

BĒRZAINE

15. jūnijā DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un Jāņu ielīgošana.

SV. KATRĪNAS

4. maijā pl. 19 vīru koŗa Viesturs 30 g. jubilejas koncerts Fol Arts centrā.

SIDRABENĒ

11. maijā pl. 19 Maija balle ar priekšnesumiem.

Pirmdien, 6. maijā, pl. 19.30

LATVIEŠU CENTRĀ PAR TEMATU

Sabiedrisko vasaras īpašumu nākotne

un latviešu ciems Laima

runās

GUNTIS TANNIS

Panelī: Aigars Brencis, Saulaines pārv. priekšn.; **Jānis Libers,** Sidrabenes pārstāvis; **Edvīns Ziplāns,** Tālavas pārv. priekšn.; **Māris Lūsis,** vecāku pārstāvis, un **Inta Briedis,** nometņu darbiniece.

Ieeja pret ziedojumiem. *Atspirdzinājumi.*

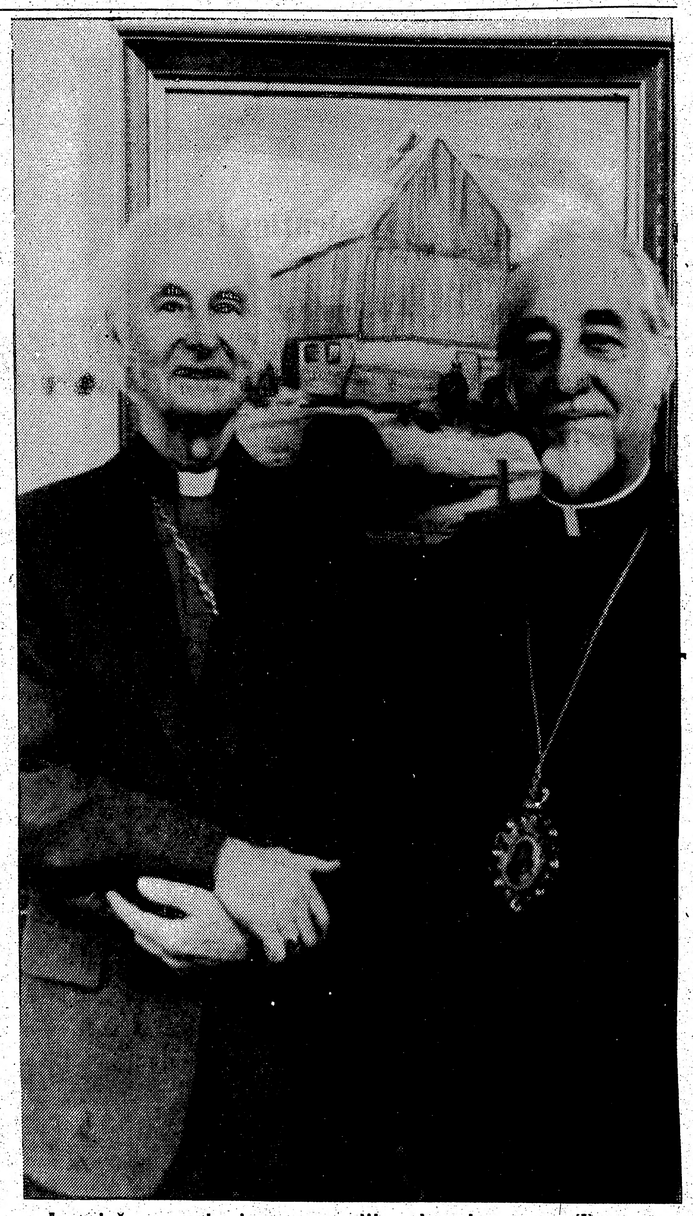

Latviešu un ukraiņu tautas likteņkopības zīmē Toronto archibīskaps A. Lūsis tikās ar ukraiņu katoļu baznīcas bīskapu Ontario provincē Izidoru Borecki. Foto A.K.

UKRAIŅIEM 1000 GADU KRISTIĀNISMA JUBILEJA

20. aprīlī ukraiņi svinīgi ievadīja savas tautas kristīšanās 1000 gadu atceres atzīmēšanu. Svinības ilgs trīs gadus — līdz 1988. gadam, jo vēsturiskais fakts esot noticis 988. gadā, kad Ķijevas valdnieks Volodimirs kristījies pats un kristījis arī savu tautu.

Svinības sākās ar Eukumēnisko dievkalpojumu Sv.Džēmsa katedrālē, kur piedalījās arī latviešu archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis. Starp diplomātiskiem pārstāvjiem klāt bija arī Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks ar kundzi, pēc tam pēc dievkalpojuma piedaloties arī sekojošā banketā Sv. Vladimira kolledžā. Konsuls Upenieks tika arī lūgts nodot sveicienus pārējo baltiešu konsulu vārdā. Savā apsveikumā konsuls starp citu teica: ,,Visas nākamās paaudzes apbrīnos un vēsture pieminēs ukraiņu neatlaidīgo cīņu, kuŗā tā šodien iesaistīta pret lielāko kristīgās civilizācijas ienaidnieku.''

Konsuls vēlēja drīz sagaidīt to dienu, kad Ķijevas katedrāļu un baznīcu brīvības zvani sauks savu tautu atpakaļ uz Ukrainu — brīvu un neatkarīgu.

Starp daudzajiem goda viesiem klāt bija Lietuvas konsuls Dr. J. Žmuidzinas, ASV ģenerālkonsuls, Jamaikas konsuls, pilsētas vecākais D.Flins (D. Flynn) un daudzi citi valdību un pašvaldību pārstāvji.

Tā kā arī latviešiem priekšā stāv 800 gadu kristiānizēšanas jubileja nākamo gadu, kuŗu plāno atzīmēt Romā, konsulam Upeniekam bija izdevība izmainīt domas šai jautājumā kā ar šo svinību rīkotājiem, tā arī ar potenciāliem viesiem, kas izteica interesi piedalīties šais mūsu svinībās.

Kurzemes cietokšņa pieminas dievkalpojums

Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojumos mēs arvien pulcējamies pie Kritušos kaŗavīru pieminekla Saulainē. Maija pirmajā nedēļas nogalē piederīgie, skolu jaunatne un organizāciju pārstāvji svētbrīdī atcerējās latviešu tautai liktenīgos motikumus.

Kurzemes piespiestā kapitulācija un atdošana Padomju savienības okupācijas varai ir lielākā latviešu tautas traģēdija. Tā sekās latviešu tautai atņēma iespēju ar ieročiem cīnīties savā zemē un atjaunot savu valsti.

Kurzemes cietokšņa aizstāvju vairoga aizsegā apm. 150.000 latvieši varēja pārvietoties uz rietumiem. Kurzemes frontes cīnītāji šo iespēju latviešu tautai pirka ar savām asinīm.

Šogad, Kurzemes cietokšņa 40. gadskārtas atcerē, Kritušo kaŗavīru pieminekļa padome pieminas svētbrīdi rīkos arī Toronto, lai vairāk tautieši iespētu šajā atcerē piedalīties.

,,Dzīvību saglabājis, piemini kritušos'' ir nerimtīgais atgādinājums kritušo kaŗavīru pieminekļa plāksnē Saulainē. Ikviens apzinīgs latvietis piedalīsies pieminas dievkalpojumā trešdien, š.g. 8. maijā, pl. 20:00, Sv. Jāņa baznīcā.

Dievkalpojumu vadīs archibīskaps A. Lūsis, un mācītāji A. Celms un J. Cālītis. Ar 3 koŗa dziesmām piedalīsies DV sieviešu koris ,,Zīle'' diriģenta A. Purva vadībā, kā arī māksliniece Anita Rundāne ar ērģeļu spēli. Latvijas karogu dievnamā ienesīs bijušie frontes cīnītāji.

Dievkalpojuma ziedojuma artavu izlietos Latvijas brīvības atgūšanas centieniem.

(mo)

Izīrējama

DZĪVOKĻA DAĻA

sievietei nesmēķētājai

O'Connor pie Victoria Park

Zvanīt 461-2593

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

RAIBĀ NEDĒĻA

PĀRMETUMI RĒGENAM

Kādreiz dzirdēts prātojums: Nāve visu izlīdzina. Te gan jāpiebilst... ,,bet ne visiem''. Ar šo problēmu aizvadītajā nedēļā ar iespējamām politiskām konsekvencēm bija jāsastopas ASV prezidentam Rēgenam.

Atzīmējot 2. Pasaules kara beigu 40. gada dienu, Rēgens savā paredzētajā Eiropas ceļojumā apmeklēs arī Vāciju. Šī apmeklējuma oficiālajā programmā ietilpa arī vainaga nolikšana kādos kapos, kur apglabāti kritušie vācu karavīri. Amerikāņu žīdu organizācijas atklāja, ka šajos kapos savu pēdējo atdusas vietu atraduši arī ap 50 kritušie, kas piederējuši SS vienībām. Prezidentam ne pārāk lojālā amerikāņu prese drīz vien jau pauda, ka Rēgens, iegriežoties šajos kapos, netieši godināšot tos nacistus, kas piedalījušies miljoniem žīdu nogalināšanā.

Stāvokli vēl vairāk sarežģīja Rēgena paziņojums, ka viņš neiegriezīšoties Holokausta upuru iznīcināšanas nometnēs, jo Rietumvācija esot tagad amerikāņu sabiedrotā, un būtu aplami uzplēst vecas rētas.

Kad Rēgens Baltajā namā pasniedza kongresa augstāko godinājuma medaļu žīdu rakstniekam Ilai Vizalam, kas pats cietis nacistu koncentrācijas nometnē, apbalvotais rakstnieks brīdināja prezidentu no vāciešu karavīru kapu apmeklēšanas.

Dažas dienas vēlāk Rēgens paziņoja, ka viņš iegriezīsies Belzenes koncentrācijas nometnē un godinās tur nonāvēto upuru piemiņu, bet spēkā paliekot viņa nodoms turēt kancleram Kolam doto solījumu un nolikt amerikāņu valdības vārdā vainagu arī vāciešu karavīru kapos.

NACISTU SPOKI ARĪ BRITU KARAĻNAMĀ

Britu prese sensacionālu faktu atrašanā netaupa arī savu karaļnamu. Tā pagājušajā nedēļā Daily Mirror ziņoja, ka karaliskās ģimenes locekles Kentas princeses Michaelas austriešu izcelsmes tēvs barons Gunters fon Rēbnics 1933.gadā bijis SS majors.

Dažas dienas vēlāk Sīmons Vīzentāls Vīnē deklarēja, ka von Rēbnica SS aktīvitātes nav bijušas saistītas ar žīdu koncentrācijas nometnēm.

Princeses tēvs SS majors.

Daiļā princese savukārt paskaidroja, ka par sava tēva tumšo pagātni SS rindās viņa nekā nebija zinājusi.

Lai nepaliktu sensācijas skrējienā pēdējā vietā, cits laikraksts ātri uzoda, ka viens no karalienes vīra prinča Filipa radiniekiem esot bijis SS ģenerālmajors.

Un mēs uztraucamies, ka čekas režijā daži ļaunprātīgi žurnālisti vai muļķi nosauc visu latviešu tautu par SS filiāli!

Holokausta upuru piemiņu šajās dienās atzīmēja žīdi visā pasaulē. Arī mēs varam apliecināt savu līdzjutību žīdu tautai tās neaptverami lielajā traģēdijā.

Ignorējot patiesību, ka žīdiem vēl šodien ir jācieš savas ticības un Izraēlas izcelošanas aicinājuma dēļ, Holokausta upuru piemiņu saviem propagandas mērķiem tagad izmanto arī Kremlis.

Toronto notikušajā žīdu karā veterānu nacistu nāves nometņu atbrīvošanas dienas piemiņas svinībās klāt bija arī padomju sūtniecības Otavā militārā atašeja palīgs plkv. Vladimirs Dombrovskis. Kremļa emisārs, apsedzis galvu ar ceremoniālo žīdu reliģijas jarmulki, teica: ,,Mēs pateicamies žīdu veteräniem par to, ko jūs esat darījuši civilizācijas glābšanā.''

Pēc tam klātesošais Izraēlas ģenerālkonsuls Gideons Sagvais teica: ,,Es noliecu galvu visu cīnītāju piemiņai, vienalga, kādas tautības tie arī būtu, kas cīnījās sabiedroto rindās, lai Eiropā palikušie žīdi tiktu atbrīvoti.''

Pagriezies pret pulkvedi Dombrovski, konsuls piebilda: ,,Jūs zināt, cik daudz mūsu tauta ir cietusi, tādēļ nododiet savai valdībai mūsu prasību — ‚Let our people go!' ''

Senātors Dēvids Krols norādīja, ka 17.000 žīdu izcelsmes kanadieši brīvprātīgi cīnījās Kanadas armijas rindās.

Žīdu veterānu parādi pieņēma ģenerālmajors B. Legge. Savā uzrunā viņš norādīja: ,,Neitrālitāte ir morāli neattaisnojama. Tā nozīmē nostāšanos malā nozieguma brīdī, atstājot upuru glābšanu citu ziņā. Tāpat kā Izraēla, arī Kanada nekad nedrīkst būt neitrāla.''

Pulkvedis Dombrovskis sinagogā.

NORAIDĪJA TIKŠANOS

Kanadas žīdu kongresa ierosinājumā, kopā ar diviem citiem parlamentāriešiem Padomju savienības apmeklējumā pašreiz atrodas konservātīvo partijas deputāts Dēvids Kilgours. Viņš parlamentā vairākkārt runājis arī par Baltijas valstīm un aizstāvējis mūsu lietu.

Padomju sūtniecība, delegācijai jau izbraucot, noraidīja prasību dot iespēju Maskavā tikties ar tieslietu un iekšlietu ministrijas pārstāvjiem. Tajā vietā viņiem piedāvāja tikties ar kādu padomju žīdu politisko aktīvistu grupu. Izrādījās, ka šī grupa nav nekas cits kā 1983. gadā čekas ierosmē nodibinātā anticionistu komiteja. Deputāts Kilgours atteicās ar šiem viltus lieciniekiem tikties.

Kilgours noraidīja tikšanos ar viltus lieciniekiem.

PALDIES BARBARAI

Pazīstamā Kanadas žurnāliste, bijusī lielā laikraksta The Sun redaktrise Barbara Amīla, kas aizvadītajos gados vairākkārt iestājusies par Baltijas valstu jautājumu un

nesaudzīgi atklājusi Kremļa patieso seju, pag. svētdienā savā laikrakstā publicēja zīmīgus komentārus par nacistu raganu medībām Kanadā un valdības iecietību iepretim šīsdienas patiesam ienaidniekam — Kremlim.

Viņas rakstu nododam mūsu lasītājiem angļu valodā kā objektīvu dokumentu angliski runājošo draugu un paziņu informēšanai. Būtu labi, ja lasītāji pateiktos Barbarai ar dažām rindiņām, vēstules adresējot:

Barbara Amiel,
The Toronto Sun,
333 King St. E.,Toronto,
M5A 3X5.

Hunt today's beasts, not old Nazis

BARBARA AMIEL

There is, I think, a pretty nasty, unpleasant reason for the sudden current surge of interest by some people in unearthing ex-Nazis.

It is a cover to prevent them from dealing with the real beasts of the world today.

The Nazis are the beasts of yesteryear — beasts, all right, but impotent now. The real threat today — to decency, justice, liberty and all that mankind holds dear comes from the present totalitarian regimes that control over half the world. They are the real centres of man's inhumanity to man, not the concentration camp museums which are fortunately only poignant reminders that serve a useful historical purpose.

The real atrocities are not open for inspection or visits from President Ronald Reagan or the Smiths of Edmonton.

The real torture centres, where bodies and spirits are broken by vicious thugs and diabolical drugs or by the short rations and harsh climate of Siberia are active places of hellish tortures and unspeakable human degradation. The West has first-hand reports of such abominations as the condition of those political prisoners working in the Soviet uranium mines without the niceties of labor laws and safety regulations — where a man's skin turns grey and hangs like loose wrapping paper from his bones as he slowly dies.

But there is silence from our government on these realities. There is pretty much silence from our Jewish community, too, except for appeals for more emphasis on "human rights." (Would that have been the response of our rabbis and Jewish intelligentsia to the Third Reich? Or would they have rightly demanded, at the very least, a cessation of cultural exchanges if we hadn't had the gumption to go to war?)

Our ever-vigilant attorneys general and the like are not pressing to take action against the KGB lieutenants in Ottawa or the Soviet embassy staff, who are clearly collaborators if not active participants in the torture and hell that is the Gulag. It is the decrepit, powerless, tottering old Nazis they want to unearth. Money is being spent, commissions set up — for what?

To twist the law, that's what. You can't, alas, have a fair trial of a Nazi for war crimes committed 40-plus years ago. There is no earthly way Canadian standards of evidence can be met. In order to have war crime trials now you have to forget about protecting the rights of the accused — and every accused has rights whether his crime is that of genocide or shoplifting. About all you can do with old Nazis is put them in a room with their old accusers. You cannot have a fair trial of a Nazi, but I for one might be prepared to take vengeance — and the consequences of my lawless actions in a court of law. I would prefer to murder a Nazi than murder the law in his name. That way he wins again. Better to retain the decency and spirit of the law and act with honesty — be vigilantes and murder beasts.

But back to the original question. Why suddenly this frantic rush to get Nazis that extends from the Keegstra trial to the Mulroney government's hot pursuit of war criminals, to even the current brouhaha about the father of Britain's Princess Michael of Kent? How can a civilization be so sanguine in the face of thousands being hauled off to concentration camps today and so incensed about the crimes of 40 years ago?

The answer, I believe, is that the Nazis are being used as a convenient cover for people to avert their eyes from Third World and communist bestiality — bestialities that are in fashion or denied or perpetrated by powerful interests that would require some courage to attack.

It is scarcely possible to accuse a government or individual of being "racist" or ignoring human rights when they are mouthing pious platitudes about getting Nazis. But they are racists, nonetheless, when they turn their backs on oppressed blacks in Uganda, Tanzania, Mozambique, Zaire, Ghana, etc., etc., as if they did not deserve human rights, or Baptists and Catholics and Jews in the Soviet Union (whom we utterly ignore unless you are foolish enough to count a few "brave" questions by Joe Clark even as he discusses more cultural and trade deals with the murderous Soviets).

In this sense Nazis are very handy. A man can look at himself in the mirror and see the image of a humanist, concerned with all the proper values even though he is fighting ghosts and ignoring the tide of blood washing over half the world.

Is this use of the Nazis conscious? Yes, I think to some extent it is.

But on the off-chance that it isn't, I invite our Solicitor-General Elmer MacKay and Minister of Justice John Crosbie and our prime minister and leader of the opposition and our civil liberties associations and our concerned citizens for this and that to explain why they are so preoccupied with the defeated Nazi regime and so warm and tolerant to the malignant despots of today. There are men and women in this country who find the double standard abhorrent and shameful.

Perhaps Ottawa might consider erecting a monument to the millions who have died in the Soviet and Chinese gulags. Small gestures made in times of difficulty can give the enslaved some hope. Ask any survivor of the Nazi terror — all this fuss about Nazis would have meant a lot more in 1943 than it does now in the easy-living days of 1985.

Kā cēla Brīvības pieminekli

23. martā DV Britu Kolumbijas nodaļas vanagi, vanadzes un daudzi nodaļas darba atbalstītāji pulcējās nodaļas biedru vakarā, lai atzīmētu nodaļas trīsdesmittrešo gada dienu. Vakara programmā bija paredzēta arī visu latviešu karavīru godināšana, kas cīnījušies par mūsu zemi un tautu.

Vakaru atklājot, nodaļas valdes priekšsēdis E. Pelēns aicināja visus ar klusuma brīdi godināt kritušo latviešu karavīru piemiņu. Vakara dalībnieki nodziedāja Daugavas Vanagu dziesmu un noklausījās vanadžu kopas vadītājas V. Pelēnas nolasītajā L. Breikša balādē par Brīvības pieminekli.

E. Pelēns apsveica jauno nodaļas biedri A. Kēleri ar pievienošanos DV saimei un ilggadējais nodaļas biedrzinis L. Feldmanis viņam piesprauda DV krūšu nozīmi.

A.K. Dīcmanis, kas ir nodaļas vanags kopš tās dibināšanas un pašreiz veic revīzijas komisijas priekšsēža pienākumus, nolasīja interesantu un labi dokumentētu referātu par Brīvības pieminekli. Referents pats bijis klāt pieminekļa pamatu likšanas svinībās kā Jūrskolas audzēknis un pieminekļa atklāšanā kā Latvijas Kara flotes karavīrs. Viņš iepazīstināja ar īsu Brīvības pieminekļa tapšanas vēsturi, kas sākās 1922.g. 27. jūlijā, kad, brīvības cīnītāju ierosināts, toreizējās Latvijas valdības ministru prezidents Z. Meierovics valdībai ierosināja celt Rīgā pieminekli brīvības cīņās kritušajiem karavīriem. Tā paša gada 12. oktobrī ministru kabinets pieņēma lēmumu to celt obeliska veidā pēc Dr. E. Laubes projekta, 28 metru augstu. Pret E. Laubes projektu radās spēcīga opozicija no latviešu mākslinieku un rakstnieku aprindām, kas spieda valdību atcelt savu iepriekšējo lēmumu un izsludināt jaunu sacensību pieminekļa projekta izstrādāšanai. Sacensībai bija skaidri norādījumi, ka Brīvības pieminekļis jāceļ saprotamās formās, kuŗām jāizteic Latvijas atbrīvošanas ideja skulptūras vai architektūras veidos.

1924. gadā projektu vērtēšanas komitejai bija ienākuši 30 projekti, no kuŗiem divi — K. Zāles un M. Liepiņas-Skulmes, tika atzīti par godalgojamiem, bet komiteja neieteica nevienu no tiem īstenoāanai.

Rīgas pilsētas valde centās pierunāt valdību pieminekļa vietā celt tiltu pār Daugavu, un sociāldemokratu partija līdzekļus gribēja izlietot tautas nama celšanai savu domu biedru vajadzībām. Tā, domām un valdībām mainoties, 1925.g. valdība atkal nolēma celt Brīvības pieminekli pēc K. Zāles jaunā meta, kas bija uzvarējis citus kādā citā sacensībā. Tomēr līdzekļu trūkuma dēļ to neīstenoja.

1927.g. M. Skujenieks un ģen. J. Balodis lūdza valsts prezidentu G. Zemgali dibināt neatkarīgu Brīvības pieminekļa celšanas komiteju, kas ziedojumu ceļā vāktu līdzekļus pieminekļa celšanai. Šī komiteja izvēlējās vietu pieminekļim Brīvības bulvārī, bet Rīgas pilsētas valde gribēja, lai to ceļ Daugavmalā vai Ķīpsalā. Pilsētas valde atkal virzīja domu, lai pieminekļa vietā ceļ tiltu pāri Daugavai. Tikai 1931. gadā Rīgas pilsēta piekrita Brīvības pieminekļa būvei Brīvības bulvārī pie pilsētas kanāļa. Celšanas komiteja atkal izsludināja projektu sacensību un 1930. gada 17. dec. no 32 iesniegtiem projektiem izvēlējās K. Zāles projektu, to reālizēja ar dažiem grozījumiem. Projekta īstenošanai paredzētie 1 milj. latu tika saziedoti samērā īsā laikā un ar uzviju.

Brīvības pieminekļa plānošana prasīja 9 gadus, bet tā celšana tikai 4. Pieminekli 1935. gada 18. novembrī svinīgi atklāja valsts prezidents A. Kviesis, un kaŗa ministrs izdeva pavēli, kas noteica, ka visiem Latvijas bruņoto spēku piederīgiem, ejot gaŗām pieminekļim, tas jāgodina ar militāru sveicienu.

Referāta turpinājumā A.K. Dīcmanis aprakstīja pieminekļa struktūru un akmenī iekalto tēlu simboliku.

Brīvības pieminekļī, tāpat kā Brāļu kapos akmenī cirstie tēli ir mūsu valsts neatkarības simboli, un ikvienam no mums ir pienākums zināt to vēsturi un vēsti, ko tie pauž.

Biedru vakarā saziedotos līdzekļus nodos Latviešu kaŗa invalidu aprūpei. **J. Ruško.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi	$35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca	$33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi	$14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet	$ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom.	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons	$21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas	$17.50
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom.	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz.	$30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	$18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz.	$12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Ārpolītika II	$41.00
Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
J. Vecozols — Dzidra, rom.	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom.	$14.50
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
Andr. Eglītis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, kearmiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās ..... no pl. 9.00 līdz pl. 13.00

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.

Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

RM NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieri visām grupām var pievienoties Nujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

3) no 14. jūn. — 3.jūl.	Can.$2400.-(US $1890.-)
*** 4) no 5.jūl. —24.jūl.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
5) no 19.jūl. — 7.aug.	Can.$2400.-(US $1890.-)
6) no 9.aug. —28.aug.	Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug. —11.sept.	Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept. —25.sept.	Can.$2100.-(US $1630.-)

* Dziesmu dienas Rīgā.

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9
TEL.: (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

MONTREALA

● Pensionāru apvienības 12 gadu atceres sanāksmē 11. aprīlī piedalījās 57 dalībnieki. Pirms diviem gadiem apvienībai dāvināto nacionālo karogu ienesa viens no dāvinātājiem — Jānis Birze, bet kādu citu dāvinātāju — Hermīni Salu — ar viņas pēkšņo aiziešanu mūžībā savā svētbrīdī pieminēja mācītāja amata kandidāts Gunārs Hūns. Katrīna Lapsa nodziedāja „Lilija baltā" E. Reveliņa improvizētā pavadījumā. Šī dziesma dziedāta pirms 12 gadiem apvienības dibināšanas sanāksmē. Gaŗajā gadu gājumā Katrīnai Lapsai samazinājusies acu gaisma, bet šūpulī ielikta Dieva dāvana — daiļi skanīga balss — mirdz vēl šodien.

Par apvienības 12 gadiem pastāstīja priekšnieks P. Agrums un viņa vietnieks A. Krievs. No torejzējiem dibinātājiem 5 vēl ir mūsu vidū. Apvienības dibināšanā lieli nopelni pirmajam priekšniekam nelaikim Krauklim. Toreiz bija dažādas aktīvitātes, tagad tas ir mainījies. Taču dalībniekku skaits ir pieaudzis uz 115.

Aprīlī dzimušos 14 apvienības dalībniekus sveica ar kartītēm, priekšniekam nolasot tajās ierakstītos apsveikuma pantus.

Dāmu komitejas un jubilāru sarūpēto azaidu noslēdza Katrīnas Lapsas nodziedātās pāris tautasdziesmas un Kreipānes nodziedātā tautasdziesma latgaļu izloksnē.

● Daugavas vanadžu rīkotā kafejnīca 13. aprīlī Sabiedriskā Centrā ar priekšnesumiem piedalījās ansamblis Lukturis jaunā paplašinātā sastāvā. No jauna dziedātājas R. Jerumane un Kancāne, kā arī E. Skuja, spēlējot akordeonu vai klavieres, un R. Kūlbergs, kuŗa darbs ansamblī to nekad neizvirzīja skatuves plānā. Papildinājums Lukturim piedeva kuplumu un dažādību. Ansamblis dzied kokles, gitaras, akordeona, ērģelītes un klavieŗu pavadījumā, palecinot vajadzīgās reizēs arī tamburīnu. Dziedātie un tīri instrumentālās dabas priekšnesumi veidojās humoristīgā un vieglā lokā, kuŗā savu vietu nekādi nevarēja atrast trio (Ritas Jerumanes, Juŗa Zilkalna un Mārtiņa Ozoliņa) capella dziedātais „Dzēguze kūko".

Luktuŗa pirmā priekšnesumu laikā (plkst. 14) zālē pie vanadžu pagatavotiem gardumiem mielojās apm. 60 apmeklētāju. Šis skaits, droši vien, pieauga, jo kafejnīca bija atvērta līdz plkst. 21, un Lukturis paredzējis savus priekšnesumus atkārtot plkst. 16.

● Savu kandidāta gadu Trīsvienības draudzē kalpo Gunārs Hūns. Viņa ordinācijas dievkalpojums paredzēts 9. jūnijā. Bez vietējā mācītāja prāvesta A. Voitkus cerama arī archibīskapa A. Lūša un mācītāja J. Cālīša piedalīšanās.

D.V.

ROČESTRA

● 3. aprīlī Marijai Laugei apritēja 95. mūža gads. Viņa dzimusi Sarkaņu pag. Madonas apriņķī. Pēc V. Maldoņa gimnazijas beigšanas studējusi agronomiju Pēterpilī. Latvijā ilgus gadus strādājusi valsts nodokļu departmentā.

No Kemptenes nometnes Vācijā 1950. gadā iecelojusi Savienotajās Valstīs, apmetoties uz dzīvi Ročestrā.

Lauge ir viena no Ročesteras Krusta draudzes dibinātājām un ilggadēja talciniece draudzes dāmu komitejas darbā. Mūža gaŗā jūdze nav saliekusi Lauges māmuļas fizisko uń garīgo možumu. Jau no jaunības dienām viņa ir draugos ar labu grāmatu, teātri un mūziku.

Būdama vecmāmiņa 4 mazbērniem un 7 mazmazbērniem, viņa veltī daudz laika un uzmanības saskanīgas gimenes gaisotnes uzturēšanā.

Prāvo gadmiju atzīmējot, kupls piederīgo un draugu pulciņš jubilāri sveica mīļiem vārdiem, ziediem un daudzām dāvanām. Ar māc. I. Gaides svētības vārdiem viņu atcerējās un tencināja Ročestras latviešu Krusta draudze.

A. Sed.

ČIKAGA

● Pēc ilgas un grūtas slimošanas 5. aprīlī Čikagā miris Čikagas DV apvienības biedrs un Otrā pasaules kaŗa cīnītājs Tālivaldis Lapiņš. Dzimis 1918. g. 10. okt. Mores pagastā Latvijā, T. Lapiņš pēc tirdzniecības skolas beigšanas strādājis savā pārtikas veikalā, līdz to nacionālizēja. Otrā pasaules kaŗā cīnījies pie Ostrovas, smagi ievainots un nosūtīts uz Vāciju. Kaŗa beigās nokļūst Belģijā Cēdelgēmas gūst. nometnē. Pēc gūsta strādājis Gīsenes darba rotā līdz izceļošanai. 1951. g. iebraucis Čikagā un strādā dzelzs ceļu sabiedrībā. Piederēja pie Sv. Pāvila draudzes un Čikagas DV.

Sēru brīdi un aizlūgumu bēŗu namā vadīja māc. U. Cepure, cildinot aizgājēja nopelnus un izpalīdzīgo un saticīgo dabu. Atvadvārdus teica apvienības p-ks. A. Bārda, goda sardzē stāvēja DV apvienības biedri. Viņu pārpelnoja un urnu novietos Rotas Brāļu kapos.

A.Z.

Mēbelēts dzīvoklis
izdodams vieniniekam —
istaba, virtuve un kopīga vannas istaba. Zvanīt
463-6172.

Mēs visi maldījāmies kā avis, ikviens raudzījās tikai uz savu ceļu, bet tas Kungs uzkrāva visus mūsu grēkus viņam. (Jes. 53:6).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

No mums šķīrusies Latvijas bij. gaidu priekšniece

Elizabete Marie Laufers,
dzimusi Tālmanis

dzimusi 1894. gada 15. augustā Latvijā,
mirusi 1985. gada 17. aprīlī Palo Alto, Kalifornijā.

Par viņu sēro

Rozīšu ģimenes Austrālijā un Kanadā,
Vējiņu ģimene Austrālijā,
Mazīšu ģimene ASV, P. Freimanis
Kanadā un radi Latvijā.

Un arī, ja Tev svešumā jāsiziet bija,
Uz lielo un pēdējo dusu,
Tak mūžības sapnī Dievs ieaudīs
Tev dzimtenes mirdzumu klusu.

Pēkšņi aizsaukta mūžībā mūsu mīļā sieva un māte

Anna Zibens

dzimusi 1915. gada 20. oktobrī Latvijā,
mirusi 1985. gada 28. martā Hamiltonā, Kanadā.

Par viņu sēro un mīlestībā paturēs
vīrs un dēls.

Sirds, kas dzīvē nogurusi
Dieva mierā aizmigusi.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

28. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

5. maijā pl. 11 dievkalpojums. Māc. A. Celms.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums. Māc. A. Dūmiņš. Svētdienas skolas darba noslēgums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

28. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

5. maijā pl. 15 dievkalpojums.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

28. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

5. maijā pl. 13 dievkalpojums.

12. maijā pl. 13 Ģimenes dienas dievkalpojums un draudzes pēcpusdiena.

KATOLU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

12. maijā pl. 13.30 Ģimenes dienas dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma sarīkojums baznīcas zālē ar dzejn. Lolitas Gulbes referātu un kafijas galdu.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

28. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

5. maijā pl. 13.30 dievkalpojums.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums draudzes namā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

28. aprīlī pl. 11 dievkalpojums baznīcā.

5. maijā pl. 10.30 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu lapiņas. Iespējama koklētāju piedalīšanās.

12. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums baznīcā. Piedalās jaunieši un bērni. Dziesmu lapiņas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABAS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no 12 — 21.

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: ● lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
● žāvētus fitarus, zivis,
● pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaiztes, smalkmaiztes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
● klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darba 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
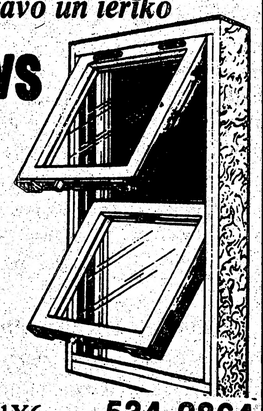
● LIETUS NOVADA CAURULES
● LOGUS
● DURVIS
● MARĶĪZES (Awnings)
● JUMTA PĀRKARES
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

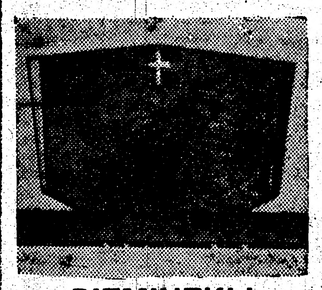
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Anšlāvs Eglītis

,,2010.''

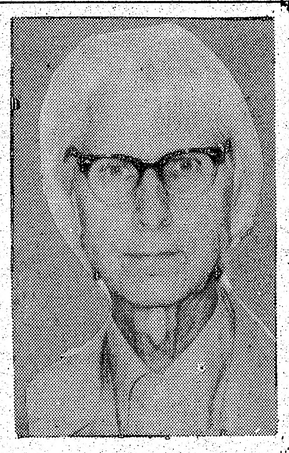

1968. g. režisors Stenlijs Kubriks darināja, pēc populārā zinātniskās fikcijas autora Artura Klarka (Clarke) romāna, filmu, kas ar dažādām jaunām idejām un sava veida telpas mistikuk, spēcīgi iesparoja šīs filmu nozares attīstību, veidošanos un rezultātā arī pārprodukciju un aizklīšanu tukšā fantastikā. Producents, režisors un scenārists, Pēters Haijams (Hyams), atkal ar rakstnieka Klarka palīdzību, sniedz ,,2001'' turpinājumu: ,,2010'' ar nepārprotamu nolūku atgriezt pasakainībā nomaldījušās telpas filmas atkal pie zināma reālisma. Vai tas viņam izdosies, ir cits jautājums. Kubrika telpas Kuģis 2001. gadā palika riņķojot ap Jupiteri, jo tam bija saniķojies galvenais elektriskais dators un daļa apkalpes gāja bojā. Haijams 2010. gadā sarīko jaunu kuģi — sameklēt pazudušo, par nelaimi tikai sen novecotā veidā — kopā ar krieviem! Krievu kuģī lido līdzi arī trīs amerikāņi... Speciālie efekti — lidojumi starp planetām, astronautu vingrinājumi, pārkāpjot no viena kuģa otrā u.c. veikti iespaidīgi un techniski perfekti, tikai nesniedz nekā, ko varētu saukt pau jaunu. Arī Klarka telpas mistika liekas ,,sadiegta ar baltiem diegiem''. Amerikāņu astronautus teicami tēlo aktieri Rojs Šeiders (Scheider), Dons Laitgovs (Lightgow) u.c., bet tā kā lidojuma gaitā nekādi konflikti, vai intrigas neieraisās, tad arī viņu lomas attīstās bāli. Totiesu interesanti — paši par sevi, ir septiņi aktieri, kas veido krievu kuģa komandu. Tie visi dažādos ceļos izkļuvuši no Krievijas un patlaban darbojas ASV.

Elija Baskins, dzimis Latvijā, beidzis Maskavas teatŗa skolu un kļuvis par iecienītu padomju komiķi. Viņš pārcēlies uz ASV jau 68. gadā. tēlojis rindu sīklomu Holivūdas filmās, nodibinājis un vada otro lielāko krievu emigrantu laikrakstu Panorāma.

Pārējie aktieri atstājuši Krieviju starp 1976—78. g. kad Brežņeva laikā izceļošanas lietās iestājās zināms atkusnis, sevišķi attiecībā uz žīdu kvotām.

Savēlijs Kramārovs, bija viens no populārākājiem padomju komiķiem, nereti dēvēts par krievu Džerriju Luisu, tēlojis kādās 50 padomju filmās, daudzkārtīgi apbalvots un dekorēts. Pa daļai strupceļā iedzītās karjeras, pa daļai reliģisku iemeslu dēļ, viņš pēc divi gadu cīnīšanās ar iestādēm saņēmis izceļošanas atļauju.

Oļegs Rudņiks, bija televīzijas režisors Ļeningradā un teatru direktors dažādās Sibirijas pilsētās. Nokļuvis ASV, viņš ilgāku laiku brauca kā taksometra šofers Ņujorkā, kamēr iemācījās valodu un tika pie dažām palīglomām piem. filmā ,,Moskow on the Hudson.''

Vladimirs Skamarovskis , beidzis Ķijevas Daiļo mākslu institūtu, kļuva vairākkārt godalgots kā gada labākais aktieris un dažādi dekorēts un titulēts.

Viktors Steinbachs, dzimis ievērojamā teātrinieku ģimenē, (tēvs slavens režisors, māte daudzināta aktrise), sāka karjeru kā aktieris, bet pārslēdzās uz drāmaturģiju. Dažas viņa lugas tulkojumā izrādītas arī ASV.

Nataša Šneidere, dibinājusi un vadījusi Maskavas populārāko laikmetīgās ,,rok'' mūzīkas grupu. Redzot, ka viņai kā mūziķei jāpadodas dažādiem ierobežojumiem, izkaulējusi atļauju izceļot. Ņujorkā viņa nodibinājusi mūzikālu grupu ,,Melnie krievi''.

Jans Triska, ievērojams čechu filmu un skatuves aktieris, nav izceļojis, bet — izbēdzis no okupētās Čechoslovākijas, laimīgā kārtā ar sievu un divām meitām. Viņš darbojies Toronto teatros, Tairona Gutrija teatrī Minneapolē un tēlojis rindu blakus lomu Holivudas filmās un televīzijā.

Televīzija un prese daudz ziņojusi par padomju literātiem — disidentiem un aizbēgušajiem baleta māksliniekiem, bet maz kas dzirdēts par padomju bēgļiem — aktieriem. Visi pieminētie mākslinieki savā dzimtenē jau bija sasnieguši popularitāti un arī priviliģētu stāvokli, taču nav spējuši pieņemt žņaugus un ierobežojumus, kādus režīms uzspiež mākslai.

Dadzis vēlētāju labvēlības iegūšanas sacīkstēs nobildējis Ontario liberāļu līderi D. Pītersonu, konservātīvo līderi F. Milleru un jaundemokratu līderi B. Rae.

VANAGU VELTE BRĪVĪBAS BRAUCIENAM

Baltiešu Brīvības un Miera brauciena 85 latviešu daļas vadītāja Māŗa Graudiņa aicinājumam sekmēt šo vienreizējo uzdrīkstēšanos Daugavas Vanagu organizācija ir atsaukusies, izdodot propagandas marku ar Anglijas latviešu mākslinieka Vitālija Sarkana daudzkrāsainu zīmējumu.

Markas izdotas 3000 loksnītēs par 25 katrā. Anglijā loksnīte maksā £1.- Citās zemēs attiecīgi naudas kursam.

Tās būs pērkamas DV nodaļās vai pasūtināmas DVF Notinghamas nodaļas valdē:

1A Standhill Road,
Carlton, Nottingham, UK,
NG4 1JL

Pasūtinātāji lūgti pievienot sev adresētu un apmaksātu aploksni vai segt sūtījuma izdevumus.

Daudzi lasītāji jau zina, ka tā saucamās ,,nepastmarkas'' var lipināt arī vēstules priekšpusē, ja kādaş zemes pasta noteikumi to neaizliedz.

Brauciens notiek no 25. līdz 31. jūlijam. Marku tīrais atlikums palīdzēs segt lielos brauciena izdevumus.

DV marku izdevēji.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Ievēliet latvieti Ontario parlamentā!

Ja Jums interesē gaiša un droša nākotne, darbs pašam, bērniem un mazbērniem, tad to var sagādāt tikai jaunas idejas un

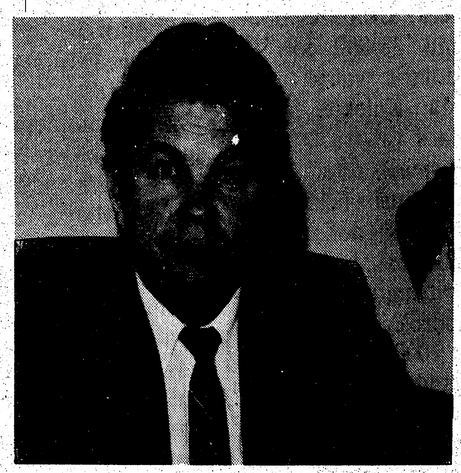

MEGA projekti GUNTIS (GUNNAR) TANNIS

ar savu ieceri „PROJECT UTOPIA'' the new deal for Ontario.

Tos jau Guntis fabricē 8 gadus, jo kā lidotājs saredz tālāk un piedzīvo vairāk.

Latvieši ir konservātīvi un darbojas visos iespējamos amatos, bet neviens nav parlamentā. Tagad ir izdevība.

Palieciet konservātīvi, bet vēliet par

GUNNAR TANNIS Liberal, York Mills

Jūsu financiālais atbalsts vēlēšanu kampaņai ir ļoti vēlams.

Čeki rakstāmi uz York Mills Liberal Campaign for GUNNAR TANNIS, un tos var nodot Latviešu Centrā (Tax credit).

PALDIES.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. luț draudzes valdes sēdē 9. aprīlī draudzes namā Bruklinā pārrunāja dažas vispārējas lietas. Valdes loceklis U. Grava ziņoja par Ņujorkas latviešu organizācijas padomes sēdi, kur pārrunāti priekšlikumi par Brīvības statujas atbalstīšanu ar naudas līdzekļiem. Draudzes valde atzina, ka Brīvības statuja Ņujorkas ostā ar līdzekļiem atbalstāma. Latvieši tur iekārtojuši etnisko stendu, tur novietota latviešu vitrīna. Valde atbalsta Ņujorkas latviešu skolēnu piedalīšanos valsts svētku aktā organizētā veidā, bet tā nevēlas dot norādījumus Ņujorkas latviešu skolu padomei. Latvijas neatkarības pasludināšanas aktā Rīgā klāt bija arī skolnieki, kas jaunatnei deva sajūsmu. Līdzīgi apstākļi ir arī Ņujorkā.

Valde pārrunāja arī Amerikas Latviešu Apvienības Kongresa lietas. Kongress notiek maija pirmajā nedēļas nogalē Denverā. No Ņujorkas draudzes uz kongresu brauks seši delegāti, bez tam no Ņujorkas draudzes kā ALA valdes locekļi kongresā piedalīsies A. Bļodnieks un U. Klauss. Sēdē pārrunāja Latviešu Studiju Centra atdalīšanos no ALA, nepieņemot nekādus ieteikumus. ALA valdē uz amatiem vairs nekandidēs priekšsēdis Dr. V. Klīve, Aprūpes biroja vadītājs M. Janševics un sekretārs A. Vītoliņš. Par kandidātiem uz ALA priekšsēža amatu apsvērti A. Lambergs, U. Klauss, L. Ruperte un G. Meierovics.

● Ņujorkas draudzei pirmie trīs mēneši ienākumu ziņā bijuši izdevīgi, kā to var redzēt ceturkšņa kases pārskata. Šinī laikā ieņemti 47.200 dol. vai apm. 15.000 dolaru vairāk nekā iepriekšējā gadā šinī pašā laikā. Bez tam aprīļa pirmajā nedēļā saņemti maksājumi no draudzes locekļiem 13.000 dol. apmērā. Draudzes nodevās ieņemti 38.000 dol. vai 13.500 dolaru vairāk nekā 1984. gadā. Kolektēs ienācis 4.500 dolaru vai 1.350 dolaru vairāk. Pirmajā ceturksnī arī izdevumi bijuši lielāki par apmēram 7.000 dol., sasniedzot 48.500 dol. Lielākais izdevumu pieaugums bijis darbinieku apdrošināšana, kas pieaudzis no 1000 dolariem 1984. gadā uz gandrīz 7.000 dolariem šogad. Dzīves vietas maiņas dēļ no draudzes šogad izskaitīti 12 draudzes locekļi.

● Ņujorkas latviešu draudzes lauku īpašuma komitejas priekšsēdis I. Bošs norāda, ka izloze par labu īpašumam notiks 18. maijā. Īpašuma uzpošanas talkās Ziemeļu novada cilvēki brauks maija pēdējā nedēļas nogalē. Ņudžersijas novads talku pieteicis jūnija vidū, bet Salas novads Jāņos. Īpašumā pavasarī nolīdzināti zemes darbi atpūtas nama apkārtnē, uzlabots zāļājs un izdarīti citi uzpošanas darbi.

● Ņujorkas draudzes Palīdzības fonds izstrādāja paplašinātus darbības noteikumus. No fonda līdzekļiem bērnu vasaras nometnes atbalstam piešķirti 1.500 dol., atbalsts būs arī pensionāru atpūtas dalībniekiem pavasarī un rudenī. Ar šo gadu pensionāri dzīvos atpūtas namā, kur notiks arī ēšana. Dalībnieku skaits pensionāru nometnē varētu būt ap 50. Pagaidām apzināti ap 30 dalībnieku.

● Ņujorkas draudzes valdes sēdē pārrunāja izstrādātās vadlīnijas atzinības rakstu piešķiršanai, bet noteikumus vēl nepieņēma. Paredzēti divējāda veida atzinības raksti. Viena veida atzin. rakstus piešķir archibīskaps uz valdes priekšlikuma, otra veida rakstus piešķirs draudzes un skolu valdes.

● Lai iegūtu labākus augļus noguldītiem līdzekļiem, Ņujorkas draudze brīvos līdzekļus apvieno vienā kopējā fondā. Uz 1. aprīli šinī fondā draudzei bija 490.735 dol., kas dod vairāk nekā 10 proc. augļu gadā. Paredz, ka nākamajā ceturksnī kapitāls pārsniegs pusmiljonu dolaru.

● Latvijas karogus par 28 dolariem gabalā var dabūt karogu fabrikā Ņudžersijā. Ja pasūtina 20 vai vairāk karogu, tad cena ir 20 dol. gabalā. Latviešu organizācijas varētu iegādāties lielāku skaitu Latvijas karogu, lai ar tiem varētu piedalīties dažādās parādēs Ņujorkā. Pasūtinājumus var izdarīt draudzes kancelejā.

● Ņujorkas draudze katru gadu izdod draudzes darbinieku sarakstu. Tāds iznācis arī šogad uz 18 lappusēm, kur bez draudzes darbinieku adresēm un telefonu numuriem atrodama arī informācija par dažādām latviešu organizācijām un pasākumiem. Draudzes izdotās Baznīcas Ziņas iznāk 1600 eksemplāros, ko draudzes locekļiem piesūta bez maksas, bet tās var saņemt arī citi. Draudzē pirmajos šī gada trijos mēnešos notikušas 57 adrešu maiņas.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes īpašumā Katskiļu kalnos no 18.—25. augustam notiks 3x3 nometne. Sabiedriski politisko ievirzi par tematu Baltiešu sadarbība vadīs Māris Mantenieks, reliģisko ievirzi — prāv. A. Ozols, kokgriešanu un virpošanu F. Būmanis un H. Krasts, stiklu apdari I. Mieme, baltos darbus H. Bierne, celu un jostu aušanu M. Strausa un E. Slaktere, maizes un maizīšu cepšanu koordinēs B. Klausa. Ādas apdari vadīs E. Mednis, bet tur varēs piedalīties ne vairāk par 10 dalībniekiem. Fotografēšanu vadīs B. Rozītis, sakņu pinunu darbus — A. Siliņa, literātūras ievirzes vadītāja būs I. Embrekte, referātus un pārrunas par seniem rakstniekiem un tradicijām vadīs M. Strausa, latviešu fonētikas grupu — A.Grasis. Par nometnes vadītāju paredzēta M. Buka. Vakaros notiks referāti, ugunskurs, svecīšu dievkalpojums, iepazīšanās, diskusijas. Nometnē būs iekārtota Austrumu piekrastes daiļamatnieku izstāde. Dalības maksa 50 dol. no personas, bet ne vairāk par 135 dol. vienai ģimenei, uzturs 70 dol. nedēļā. Apmešanās kopmītnēs 15 dol. nedēļā, apmēram 12 pers. vienā istabā. Viesu mājā 45 dol. un atpūtas namā 70 dol. par istabu nedēļā, pa diviem vienā istabā, telts vieta — 20 dol. nedēļā.

● Dainu lasīšanas maratonā 23. martā R. Matisona ģimenes mājā Dienvidu Oranžas pilsētā Ņudžersijā piedalījās ap 40 cilvēku. Maratons ilga 11 stundas.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ņudžersijas novada īpašuma komitejas pārstāvji un novada vecākais A. Bļodnieks 6. aprīlī apskatīja četrus apbūves gabalus un īpašumu pārdošanas vietas, nevienu no tiem neatzīstot par piemērotu novada vajadzībām. Parsipanijas pilsētā ir pārdodama kāda tukša skola, jo pilsētai nav bērnu. Kādā citā vietā pārdodams vecais skolas nams, tur uzbūvēta jauna skola. Citā vietā nav laukuma, kur novietot mašīnu. Montveilā pārdodams apbūves gabals 8 akru apmērā, bet tur pa vidu tek upīte, kas palu laikos pārplūst. Šos īpašumus bija sameklējis komitejas loceklis A. Kopāns.

● Latvju enciklopēdijas 2. sējuma sagatavošana pavirzījusies manāmi uz priekšu. Korrektūras izlasītas 247 salikuma lappusēm un tās nodotas iespiešanai. Tie ir burti J. un K, kas sastāda apmēram pusi no otrās grāmatas. Apmēram puse no burta L ir salikta un novilkta uz loksnēm, bet otra puse nesen nosūtīta salikšanai. Šos darbus veic Latviešu Institūta padomes priekšsēža A. Bļodnieka vadībā. Paredz, ka lasītāji šo grāmatu varētu saņemt vasarā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē Lieldienu laikā notika 9 dievkalpojumi. Zaļajā Ceturtdienā, 4. aprīlī, dievkalpojumi bija Jonkeros un Salas baznīcā. Lielās Piektdienas dienas dievkalpojumā Īstorančā, Ņudžersijā, apmeklētāju bija pāri simtam, no tiem 55 dievgaldnieki, kas jāatzīst par ļoti labi apmeklētu dievkalpojumu. Tāpat daudz dievgaldnieku bija Lielās Piektdienas vakara dievkalpojumos Bētlemes baznīcā Bruklinā, Jonkeros un Salā. Abas šīs dienas Ņujorkas pavalstī ir darbdienas.

Lieldienās bija trīs agrie rīta dievkalpojumi. Viskuplāk apmeklēts bija dievkalpojums Jonkeros, kur pulcējās tuvu pie 400 apmeklētāju. Dievkalpojumu kuplināja Ņujorkas koris diriģenta A. Jansona vadībā ar divām koŗa dziesmām un vienu solo dziesmu. Dievkalpojumu ievadīja Dāvja Kaņepa flautas solo. Lekcijas lasīja Dauma Grava, Roberts Stūrāns un Dāvis Kaņeps. Salas baznīcā piedalījās draudzes Longailendas koris un soliste Lalita Saliņa-Sīpoliņa. Apmeklētāju pāri 200. Betlēmes baznīcā Bruklinā rīta dievkalpojumu kuplināja zviedru baznīcas kvintets, arī ērģelniece bija no zviedru draudzes. Apmeklētāju ap 100, bet Lielās Piektdienas vakara dievkalpojumā tur bija ap 60 dievgaldnieku no apmēram 100 apmeklētājiem. Jonkeros un Bruklinā svētku rītā novadu dāmu komitejas pacienāja apmeklētājus ar Lieldienu brokastīm. **Vk.**

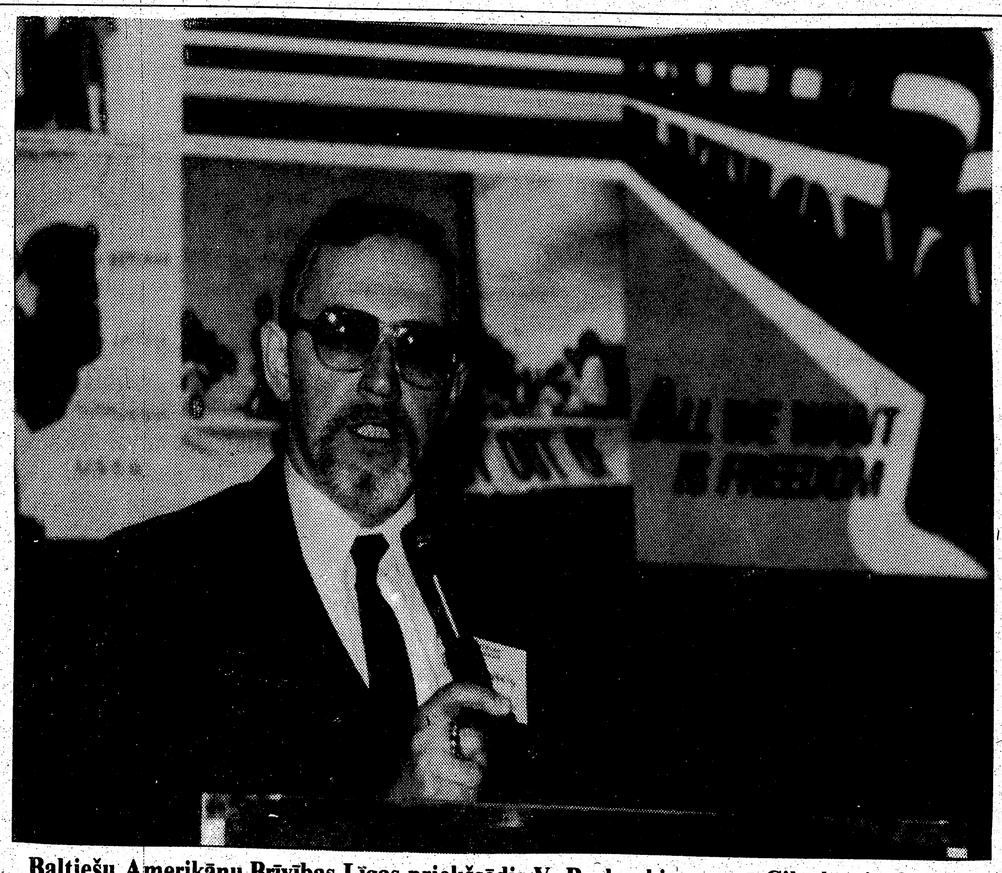

Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas priekšsēdis V. Pavlovskis uzrunā Cilvēku tiesību konferences dalībniekus Losandželosā.

MILVOKI

● Milvoku Latviešu nama dalībnieku sapulce notika 17. martā. Par sapulces vadītāju izvēlta K. Šteinbergu. Par iepriekšējā gada darbību ziņoja valdes priekšn. O. Gebauers. Nama galvenie ienākumi ir no telpu īrēm, kaut arī tās visvairāk izmanto cittautieši. Nedēļas nogalēs nama lielā zāle izīrēta 52 reizes, no tām latviešiem 15, bet mazā 29 reizes, latviešiem — 5. Visas piecas darbdienas telpas īrē cittautieši. Pēc Milvoku DV nama pārdošanas DV izmanto Latviešu namu arī valdes sēdēm un vīru koŗa mēģinājumiem. Mēģinājumus namā notur vēl Dzimtenes koris un tautas deju kopa Metieniņš. Namā izdarīti vairāki remonti, un lielajā zālē iegādāti jauni termostati siltuma rēgulēšanai. Nama materiālais stāvoklis apmierina, bet bažas rada darbinieku trūkums. Nama dalībnieku saimi ir skāris novecošanās process. Vecie darbinieki ir aizgājuši, un jauni nenāk klāt. Ļoti sekmīgi darbojusies dāmu komiteja.

Vēl ziņojumus sniedza sekretārs I. Kalve, kasieris J. Kozulis, bāra pārzinis R. Incis, dāmu komitejas priekšniece S. Graudiņa, kasiere I. Ince un revīzijas komitejas priekšsēdis J. Ozols.

Nama valdē ir 15 locekļi, no kuŗiem katru gadu jāpārvēl 5. Tā kā vairāki valdes locekļi bija atteikušies no amatiem, šogad bija vajadzīgi septiņi kandidāti. No sapulces dalībniekiem tikai pieci kandidēja: G. Aulis, A. Kreišmanis, V. Liepaskalns, Z. Šteinberga un V. Vecītis, kuŗus arī ievēlēja ar aklamāciju. Divus trūkstošos izraudzīs valde. Valdē vēl darbojas iepriekšējos gados ievēlētie: E. Erkmanis, O. Gebauers, R. Incis, I. Kalve, P. Kanaišs, J. Kozulis, E. Krūmiņš un K. Šteinbergs. Revīzijas komisijā ievēlēti R. Čaks, A. Mundeciems un J. Vanags. Vairs nekandidēja ilggadējais revīzijas komisijas priekšsēdis J. Ozols. **V.J.**

GRAND RAPIDI

● 22. martā Kent Community slimnīcā mirusi 76 g. vecā Zigrida Krauksta, kas bija viennīniece. Dzimusi Rīgā, beigusi Franču liceju un papildinājusi zināšanas Sorbonas universitātē Francijā, pēc tam bijusi nodarbināta Rīgas pilsētas valdē. Pēc ieceļošanas Sav. valstīs, Grand Rapidos, strādājusi Vircburgas preču uzņēmumā, vēlāk YMCA. Pēdējos septiņus gadus slimoja un bija ievietota vietējā atpūtas-veseļošanās iestādē. Nelaikei veltīts piemiņas dievkalpojums notika 25. martā Egebīnes-Gerst apbēdīšanas namā. To vadīja māc. J. Mednis un māc. V. Fricsone. Viņu pārpelnoja . Sēro brālēns Dr. J. Mangulis un attālāka radiniece Inta Rūtiņa ASV. Par viņas izvadīšanu aizsaules dzīvei un bēŗu mielastu rūpējās Ed. Didrichsona ģimene. Uz bērēm bija ieradies arī Dr. J. Mangulis no Dienviddakotas.

Dr. A. Brumanis

Mīlestība ģimenē un laulībā

Ģimenes laime balstās uz saskaņotām personiskām saitēm tās locekļu starpā. Diemžēl praksē tas bieži tā nenotiek. Ģimenes locekļi neievēro savu vietu, īpaši ģimenes tēvs ir pārkāpējs, jo ne katrreiz respektē ģimenes mātes un bērnu cieņu, uzspiežot savu gribu, un tā mīlestības vietā valda egoisms. Nav vairs sadarbības ģimenes locekļu starpā. Autoritātes robežas pārkāpj un vietā nāk despotiska uzkundzēšanās. Šādos gadījumos rodas arī nesaskaņas ģimenes locekļu starpā — bērni saceļas pret vecākiem. Rodas sabiedrībā anarchisti, hipiji un Markūza teoriju sekotāji. Ģimeni kā nevajadzīgu grib atmest. Bet dzīve pierāda, ka šīs idejas ir utopiskas. Ģimeni nevar atmest, jo Dieva griba ir noteikusi šādu kārtību, ka tikai ģimenes rāmjos var attīstīties cilvēce. Cilvēks nevar dzīvot bez ģimenes, jo viņš ģimenē dzimst, aug un attīstās. Visi mēģinājumi audzināt bērnus ārpus ģimenes ir izrādījušies neauglīgi. Bērni bez vecāku mīlestības izaug garīgi kropli. Bērni, kurus audzina ārpus ģimenes, neattīstās normāli.

Arī pieaudzis cilvēks izjūt ģimenes vajadzību un bez ģimenes tas ir nelaimīgs. Ne ģimeni, ne laulību nevar izskaust. Arī tā sauktai brīvai mīlestībai nav vietas, jo tā grauj ģimeni un reizē ir ne mīlestības, bet gan egoisma izpausme.

Daudzās zemēs ģimene labi turas kopā un tai pieder visi radi. Modernos rūpniecības apgabalos šī apziņa dažreiz izzūd un par ģimeni uzskata tikai vecākus un bērnus. Tas ir zaudējums jau cilvēcīguma ziņā, jo kļūst lielāks to cilvēku skaits, kam nav nekādu ģimenes saišu un tie pasaulē klīst vieni.

Mīlestība ir viscēlākais vārds virs zemes. Mīlestību apdzied, par mīlestību tik daudz runā, un pats Dievs ir mīlestības Dievs. Tāpēc citādi nemaz nevar būt, ka ģimenes stiprākā saite ir mīlestība. Katrs cilvēks izjūt mīlestības vajadzību un katra cilvēka dzīvē mīlestība ir neatņemama lieta. Ja jau Dievs pats ir mīlestība, tad Viņš taču nevarēja radīt cilvēku citam kā mīlestībai. Katrs cilvēks ir aicināts no laicīgās mīlestības pāriet mūžīgajā mīlestībā. Bez mīlestības cilvēks zaudētu savu cilvēcīgumu, kā ēnā iedēstīts stāds viņš novīstu. Tāpēc arī Sv. Jāņa pirmā vēstulē lasām: ,,Dievs ir mīlestība, un, kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā'' (4,16). Kristus pasvītrā evaņģelijā, ka cilvēki tiks tiesāti pēc mīlestības mēra.

Cilvēkam ir vajadzīga citu cilvēku izpalīdzība un sirsnība. Tas kā amata pildīšanā, tā privātā dzīvē. cilvēkam ir vajadzīgs mūža draugs, kas pilnīgi un uz visu mūžu būs saistīts ar mīlestības saitēm. Šī pēdējā mīlestība ir laulības dzīves pamatā. Mīlestībai ir garīgā un fiziskā puse. Fiziskā puse izpaužas jūtās un miesas vienībā, kamēr garīgā puse pieļauj līdzdalību dievišķā mīlestībā. Tāpēc svarīgi ir, lai laulātie būtu Kristus žēlastības stāvoklī. To pieprasa ideālā kristiešu laulība. Fiziskai un garīgai mīlestībai ir jāiet mijkopus. Ja paliktu tikai fiziskā mīlestība, tad tā būtu nekas cits kā egoisms un mīlestības pretruna jeb noliegums. Mīlestība nav baudīšana, bet gan sevis atdošana mīlētai personai. Egoisms turpretim tiecas tikai saņemt. Egoisms meklē savu labumu, kamēr mīlestība meklē mīlētās personas labumu. Egoisms ir ienaidnieks, mīlestība — draugs. Laulības dzīves mīlestība ir vairāk kā draudzība. Laulībā abu partneŗu atdošanās ir pilnīga un vispusīga, ko draugu starpā nav iespējams īstenot. Laulātie viens par otru cieš un viens par otru priecājas visā pilnībā un vienmēr: viņi ir kļuvuši viena miesa, kā Svētie raksti liecina (1 Moz.2,24). Viņi ir vienoti arī pestīšanas noslēpumā.

Sporta darbinieka mūža 80 gadi

Maj. Voldemāram Baumanim, Čikagas DV apvienības biedram, 19. aprīlī apritēja 80 mūža gadi. Viņa dzīves gaitas sākušās Liepājā 1905. gadā. Savā gaŗajā mūžā viņš ir pildījis daudz un dažādus amatus latviešu sabiedrībā, bet viņa sirdslieta ir bijusi jaunatne un sports. Vairāk nekā 60 gadus veltījis jaunatnei un sportam. Daudz gadu pavadījis karavīra gaitās, pēc Kaŗaskolas beigšanas uzņēmies basketbola trenera pienākumus Armijas sporta klubā. Kad Latvija 1935. gadā Ženēvā izcīnīja Eiropas basketbola titulu, šīs vienības trenētājs un stādītājs bija V. Baumanis. Viņa vadībā latviešiem izaugušas daudzas basketbola slavenības. Basketbolā 6 reizes pārstāvējis Latvijas krāsas valsts vienībā, vairākas reizes palīdzējis izcīnīt Jaunekļu Kristīgās savienības Latvijas meistara godu. Arī futbols viņam nebija svešs, un ASK kļuva vairākas reizes Latvijas meistars. Pēc kaŗa gaitām jubilārs bija viens no pirmajiem, kas sāka sporta atjaunošanu, noorganizējot sekmīgu basketbola turneju Francijā. Kā treneris un vadītājs viņš tur palika gandrīz 10 gadus. Pēc tam vadījis basketbola vienību Čikagas Dv apvienībā, kas daudzus gadus bijusi ASV meistara godā. Bez tam viņš veic ASV Vidējo valstu sporta pārvaldes priekšnieka amatu turpat vai 30 gadus. 2.Pasaules kaŗā cīnījies 15. divīzijas sastāvā. Gūsta laiku vadījis Putlosas nometnē. Kopš 1947. gada ir DV organizācijā, bet Čikagas apvienībā kopš 1956. gada.

Novēlam krietnajam kaŗavīram un izcilam sporta darbiniekam vēl daudz raženu gadu!

A. Z.

Vīru koŗa

VIESTURS KONCERTS

svētdien, 28. aprīlī, pl. 14 Latviešu Namā.

Ieeja 4 dol., pensionāriem uzrādot biedru kartes — 3 dol.

Koncerta atlikums par labu Toronto Latviešu Pensionāru apvienībai.

ONTARIO...
MUMS IR CERĪBA UN IESPĒJA AUGT...
NĀKOTNE IR MŪSU...

Mēs, Ontario iedzīvotāji, esam spējuši uzturēt stabilu sabiedrību balstoties uz P.C. valdības stingro vadību ekonomiskā laukā. Bet, mēs nedrīkstam ar to samierināties. Mums ir jādodas uz priekšu — jāveido nākotni.

P.C. valdība Franka Millera vadībā nodrošinās mūsu ekonomijas pieaugšanu un gādās par ekonomiskām iespējām visiem.

1985. gada 22. martā Franks Millers uzsāka jaunu sociālekonomisku projektu vārda ''Enterprise Ontario'' $1,3 biljona apmērā. Tas būs liels solis jaunu darbu radīšanā un stabilu darba apstākļu nodrošināšanā, kas stiprinās mūsu ekonomisko dzīvi.

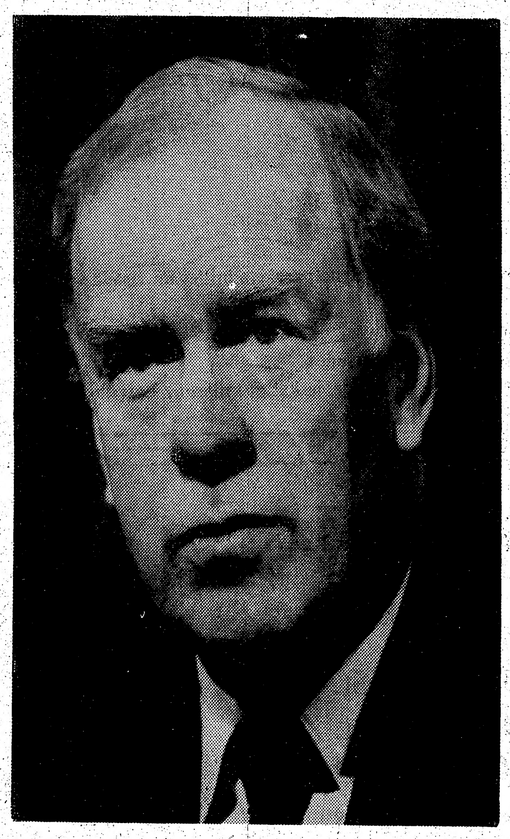

***Premier* FRANK MILLER**

''Enterprise Ontario'' dos iespēju mazām firmām uzsākt darbību tām atceļot firmu nodokļus (Ontario Corporate Income Tax).

''Enterprise Ontario'' izmantos jaunāko technoloģiju izveidojot ''Ministry of Skills Development'', lai mēs būtu labāk sagatavoti jaunās technoloģijas lietošanai.

Gatavosimies nākotnei ar vīru un valdību, kas būs visspējīgākie vadīt mūs nākotnes ceļos...

FRANKS MILLERS un PROGRESĪVI KONSERVATĪVIE!

Ar kopīgiem spēkiem, spējām un iedvesmi spēsim aktīvi veidot mūsu nākotni.

TURPINĀSIM BŪVĒT UZ ONTARIO DROŠĀ PAMATA!

2. MAIJĀ VĒLĒSIM PAR FRANKU MILLERU UN PROGRESĪVI KONSERVATĪVO PARTIJU!

PC

Laikraksta kantorim:

sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

GRAND RAPIDI

Latviešu pensionāru biedrības gada sapulcē apstiprināja tekošā gada sarīkojumu kalendāru un budžeta projektu, kas līdzsvarots 2,720 dol. apmērā. Par biedrības priekšnieku, aizklāti balsojot, izraudzīja P. Eriņu. Līdzšinējo priekšnieku J. Sulaini par ilgu gadu šajā amatā ievēlēja par goda priekšnieku. Valdē, arī aizklāti balsojot ievēlēja: A. Tālbergu, J. Šoku, H. Vungi, H. Jauno, L. Lapiņu un L. Eriņu, kandidāti — E. Strože, P. Kaminskis, bet revīzijas komisijā — P. Mozulis, J. Zīmelis un E. Avots. Līdzšinējais priekšnieks J. Sulainis informēja, ka saņemts ierosinājums Grand Rapidu pensionāru biedrībai šī gada vasaras otrā pusē noorganizēt pensionāru kongresu Mežvidos. Sīkāku šī jautājuma pētīšanu un eventuālu izkārtošanu uzdeva valdei. **V.Z.**

Ballīte bez ķēpām

Kāpēc nosaukums, Ballīte bez ķēpām? Nosaukuma autoru jauniešu izskaidrojums ir vienkāršs.

Daudzi nebūtu ievērojuši, ja nosaukums būtu bijis tautas deju un dziesmu vakars ar balli. Tā būtu zudusi vienam otram uzzināt, kas jauns mūsu latviešu dejās un dziesmās, un pieredzēt jauku vakaru — bez ķēpām.

Šī balle paredzēta 27. aprīlī (sestdienā), plkst. 7:30 p.p. Latviešu Namā. Priekšnesumos piedalās: Vanadziņš no Hamiltonas, un Mazais Vanadziņš Baibas-Kalējas vadībā, un Hamiltonas Vanadžu koris Saskaņa Skaidrītes Darkēvicas vadībā, no Toronto jaunais koris Dzirksts, Vizmas Maksiņas vadībā, Jaunie Ceļinieki ar Lindu Kronbergu, Annu Broku, Kārli Briedi, Gunāru Brantu un Pēteri Rudzīti, un Daugaviņa Ulža Roža, un Edvīna Kalviņa vadībā.

Kanadas DV 35 gadu darbības atceres jubilējas ietvaros šo vakaru rīko Daugaviņa. Sarīkojumu komiteju vada Astrīda Lakats (priekšsēde) un Ži Ži Zenaite (priekšsēdes vietniece). Komitejā piedalās Pauls Bambers, Juris un Māra Simsoni, Kristens Ulmanis, Kārlis Briedis, Korijs Avots, Guntis Eislers, Alfreds Ķelle, Anita Unterberga un Dace Cielava.

Pēc uzveduma būs dejas mūzika un dziedāšana Latviešu garā.

Ieejas kartes dabūjamas no Daugaviņas dalībniekiem vai pie ieejas. Cena — 4.99 dol.

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamīni
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

City of Toronto

Toronto pilsētas
Vasaras laiks
no 1985.g. 28. aprīļa līdz 27. oktobrim
Pilsētas galva ir paziņojis, ka Toronto pilsētā vasaras laiks 1985. gadam ievērojams, **sākot ar svētdienu, 28.aprīli, pl. 2 no rīta, un turpināms līdz svētdienai, 27. oktobrim, pl. 2 rītā.**
Pulksteņi pagriežami *vienu stundu uz priekšu.*
Rev. V. Henderson
City Clerk.

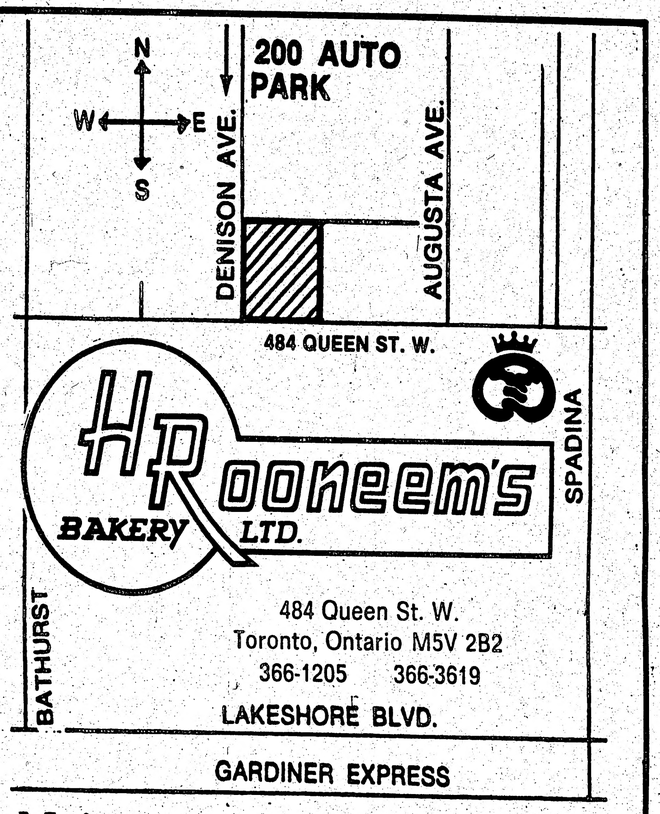

Maiznīca un delikatešu veikals
Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.
Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

Ratas Optic
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

OPEN HOUSE
izsludina KALEVA CONDOMINIUMS sabiedrība
NR. 1 INNISMORE CR. (Victoria Park stūrī, pie Eglintonas)
1985.g. 27. aprīlī, no pl. 11—17
Mēs esam pabeiguši — nāciet un skataities Jūs paši. Plaši, skaisti, gaisa sistēmas vēdināti, augstas kvalitātes dzīvokļi (Condominiums) par visizdevīgāko cenu Toronto.
Jūs vēl varat ietupīt $2.000 cenas paaugstinājumu, kas stāsies spēkā **1985.g. 1. maijā.**
Pasteidzieties — rīkojieties tagad!
ESTOMAN ENTERPRISES INC.
444-6405

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Ja kas
krāsojams,
piezvanait Robertam vakaros
259-3470.
Atdari ausis un acis pirms atveri maku!

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ **vienu gadu** $40.00
☐ **6 mēnešiem** $21.00
☐ **3 mēnešiem** $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076**

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

VENECUELAS, TRINIDADAS UN TOBAGO TŪRE LATVIEŠIEM AR PAVADONI
NO 15.—27.JŪNIJAM CAN.$1950.-/US $1500.-
(Ieskaitīts lidojums, viesnīcas, maltītes, ekskursijas u.c.)
* * *
PAVADONIS PROF. G. ŠUBIŅŠ
Rezervācijas, brošūras, informācija:
ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519
Runājam latviski!

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● Čikagas DV apvienības biedram Osvaldam Keveram 30 aprīlī piepildās 70 mūža gadi. Viņš dzimis 1915. g. Plāņu pagastā, Valkas apr. Skolas gaitas un sākuma gadus pavadījis Vijciemā. Vēlāk pāriet uz Rīgu un strādā labības pieņemšanas elevātora bijojā. Otrā pasaules kaŗā cīnījies sākumā Meijera bataljonā, tad 15. div. Vācijā. Pēc kaŗa angļu zonā sardžu rotā. Čikagas DV apvienībā sastāv kopš 1967. g. Jubilārs ir ilggadējs Ciānas draudzes aktīvs darbinieks. Čikagas skautu 70. Staburaga vienības kasieris. Apbalvots ar Saulīti lentā un DV ASV zemes valdes goda rakstu.

● Vilis Zvejnieks Čikagas DV apvienības biedrs 6. maijā atskatās uz 80 mūža gadiem. Jubilārs dzimis 1905. g. Vidzemes jūrmalā — Skultes pagasta Briežu mājās — lauksaimnieka-jūrnieka ģimenē. Reizē ar skolas gaitām sākās arī 1. pasaules kaŗš. Tēvu iesauca kaŗā. Pēc kaŗa tēvam ir vajadzīgs palīgs, 14 gadus vecais dēls Vilis šo darbu gan uzsāka, bet to pārtrauca viņa tālākās skolas gaitas. Obligāto kaŗadienestu pildījis Latvijas kaŗa flotē uz kaŗa kuģa „Viesturs". Pārnācis mājās, viņš vēro, ka zvejniecība ir visai ienesīgs amats un tādēļ kļūst par zvejnieku. Tiek ievēlēts Vidzemes Jūrmalas zvejnieku b-bā par priekšnieku. 1944. gada rudenī viņš nokļūst Zviedrijā. Pēc 5 gadiem — 1949. g. ierodas ASV un Čikagā līdz pensijai strādā kā galdnieks. Kopā ar dzīvesbiedri ģimenē izaudzinājuši 2 dēlus. Jubilāram ir 3 mazbērni. Gaviļnieks ir dziļi reliģiozs, pieder Miera draudzei, kuŗas pr-ks bijis 23 gadus. Turpat vai 10 gadus vada Ilionojas latviešu pensionāru b-bu.

● 1985.g. Čikagas DV apvienības valdē darbosies Arvīds Bārda — apvienības priekšnieks, Ilgonis Priedulājs — kasieris un apvienības priekšn. vietnieks, Irēna Erdmane — kasieŗa vietniece, Aleksandrs Zaube — aprūpes noz. vad. un priekšnieka vietnieks un iekšējās informācijas vadītājs, Bolislavs Delvers — sekretārs, Sarma Priedulāja — sarīkojumu daļas vadītāja, Teodors Ozoliņš — sarīkojumu daļas vad. vietnieks, Paulis Dišlers — biedrzinis, Jānis Veitmanis — ārējās informācijas vadītājs, Miķelis Mayran — jaunatnes nozares vad., Emīls Erdmanis — saimniecības daļas vad., Arnolds Dāboliņš — saimniecības daļas vad. palīgs, Ivars Švānfelds — sporta nozares vad., Ināra Grigolāte — vanadžu priekšniece.— Revīzijas komisijā Alfreds Rozentāls — priekšnieks, Bruno Ruskulis — sekretārs, Viktors Kupreičiks — loceklis. Delegāti DV ASV kongresā A. Bārda, I. Priedulājs un J. Veitmanis. Delegāti ČLOA A. Bārda, J. Pogenbergs, pārstāvji ČLOA pretkom. komitejā — J. Veitmanis un J. Pogenbergs.—

Vanadžu kopas valdē darbosies Ināra Grigolāte — priekšniece, Vija Vītola — priekšn. vietn., Maija Meirānova—pr. vietn. un kasieres pal., Aleksandra Rudzīte — sekretāre, Elfrīde Iesalniece — kasiere, Vija Bārda — saimniece, Florentīne Grigolate — saimnieces pal., Milda Markova — saimn. palīdze, Irēna Erdmane — kasieres vietn., Lidija Zaube — mantzine. Delegātes vanadžu salidojumā — Sarma Priedulāja un Irēna Erdmane.

● Čikagas DV apvienības biedrs Konstantīns Vilkauss 9. maijā atzīmēs savu 75. gadu dzimumdienu. Viņš dzimis 1910. g. Stirnienes pag., Rēzeknes apr. Beidzis vakaru vidusskolu Rīgā. Kaŗa dienestu veicis Daugavgrīvas, vēlāk Smagās artilerijas pulkā. Vācu laikā beidzis sanitāros kursus un strādājis IIpilsētas slimnīcā Rīgā kā sanitārs. 1943. g. iesaukts un iedalīts 27. būvbataljonā kā sanitārs, vēlāk vada seržants. Pēc tam 1. policijas pulkā, kur sākot ar 1944. g. janvāri piedalījies daudzās smagās atkāpšanās kaujās. Dundagā pulku atbruņo un nosūta uz Vāciju, Tornas apkārtnē. Kaŗa gaitas izbeidzas ar gūstu Falingbostelē.

1951. g. iecelojis ASV, Čikagā un strādājis metalla apstrādāšanas fabrikā. DV apvienībā ir kopš 1951. gada. Aktīvi darbojas Čikagas teātŗa mazajā ansamblī. Pieder katoļu draudzei. Dzied apvienotā korī. Apbalvots ar kaŗa nopelnu krustu.

A. Z.

KLĪVLANDE

● Daugavas 51. skautu vienības trīsdesmit gadu darbības atcere Klīvlandes skautu un gaidu kopsarīkojumā notika 30. martā Apvienotās draudzes sarīkojumu zālē. Programmā svētku akts, apbalvojumi, apsveikumi, skautu un gaidu priekšnesumi un kopējs azaids. Pēc karogu ienešanas sekoja māc. K. Brieža vadītais svētbrīdis, pieminot arī mūžībā aizgājušos vienības darbiniekus A. Mantenieku, vad. J. Lindi, vad. G. Tobianu un padomes locekļus A. Vīstuci, R. Kuģenieci, A. Laimiņu, R. Kubuliņu, E. Krebu, J. Lagzdiņu, A. Henkuzenu un A. Šulcu. Latviešu skautu priekšnieks E. Priedītis sacīja svētku runu un, asistējot ASV Jendas skautu priekšniekam vad. I. Kildišam, pasniedza apbalvojumus skautu vecākiem un padomes locekļiem. Skautu pateicības zīmi „Saulīti" saņēma S. Grava un A. Grava, bet „Saulīti lentē" — V. Zemesarājs, M. U. Kronītis, V.Kubuliņa un V. Šulca. Asistējot vad. H. Klingbergam, skautu priekšnieks pasniedza „Diženā Staburadzēna" zīmi skautam M. Riderам un skautu darbības pakāpes augstāko „Tēvzemes" skaut zīmi P. Gravam un J. Strautniekam. Roveri G. Kubuliņš un E. Reineks saņēma rovera pakāpes pirmo „Tēvzemes roveru zīmi — kaklauta gredzenu. Skautu vecāku padomes priekšsēdis Z. Reineks sveica vienību gada svētkos, pasniedza balvas vadītājiem un pateicās viņiem par pašaizliedzīgo darbību skautu vienībā.

Jubilejas gadījumā skautu vienībai sveicienus nodeva: vad. I. Kildišs no ASV skautu jendas, vad. H. Klingsbergs— Zemgales (3) skautu novada, vad. D. Livite — Rīgas 72. skautu vienības, vad. V. Ķikulis — Tērvetes 34. skautu vienības, vad. v. . Kēlere — Ventas 27. gaidu vienības, A. Grava — Klīvlandes latviešu biedrības, V. Zemesarājs — DV Klīvlandes apvienības, J. Resnis — Apvienotās ev. lut. draudzes, J. Ladusāns — Pensionāru apvienības, R. Saule — Korporāciju kopas, O. Kubuliņš — Strēlnieku kopas, J. Gercāns — Katoļu kopas, E. Apelis — Apvienotās draudzes kreditsabiedrības, māc. K. Briedis un O. Vītola. Apsveicēji nodeva arī aploksnes. Rakstiskus sveicienus bija sūtījuši vadītāji A. Budrēvics, B. Dumpe, V. Zvirgzdiņš, J. Zaļums, A. Artmanis, A.Ozols, A. Kangars, M. Lode, Z. Kārkliņš, prāv. A. Goldikovskis u.c.

Priekšnesumu daļā bija H. Klingberga uzvedums — tautas pasaka Sapnis par veco zaldātu. Tēlotājos piedalījās 34 skauti un gaidas.

Sekoja vērtīgu mantu izloze un kopējas vakariņas, ko pasniedza skautu un gaidu vecāki V. Kubuliņas vadībā. Vakara norisi vadīja vad. P. Jurjāns. Sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts.

● Klīvlandes Apvienotās ev. lut. draudzes ciešanu laika garīgais koncerts notika draudzes dievnamā 31. martā. Programmas sākumā ansamblis dubultkvarteta sastāvā dziedāja 5 dziesmas. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Vilnis Cieminš. Pēc tam draudzes koris diriģenta Viļņa Cieminā vadībā atskaņoja J. Stainera 1887. gadā komponēto oratoriju The Crucifixion 16 daļas (Meditācija par Jēzus krustā sišanu), kas rakstīta jauktam korim, tenora un basa solo balsīm ar ērģeļu vai klavieŗu pavadījumu. Solo dziedājumus izpildīja tenori Laimonis Jansons un Andris Ūdris un basi Vilnis Cieminš, Oskars Tērauds un Druvis Ūdris. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Līga Zemesarāja. Baznīca bija pilna apmeklētāju. Dziesmu teksti bija tulkoti latviski.

J. Ū.

Mēs raugāmies pēc kāda, kam vajadzīga palīdzība darba uzsākšanā.

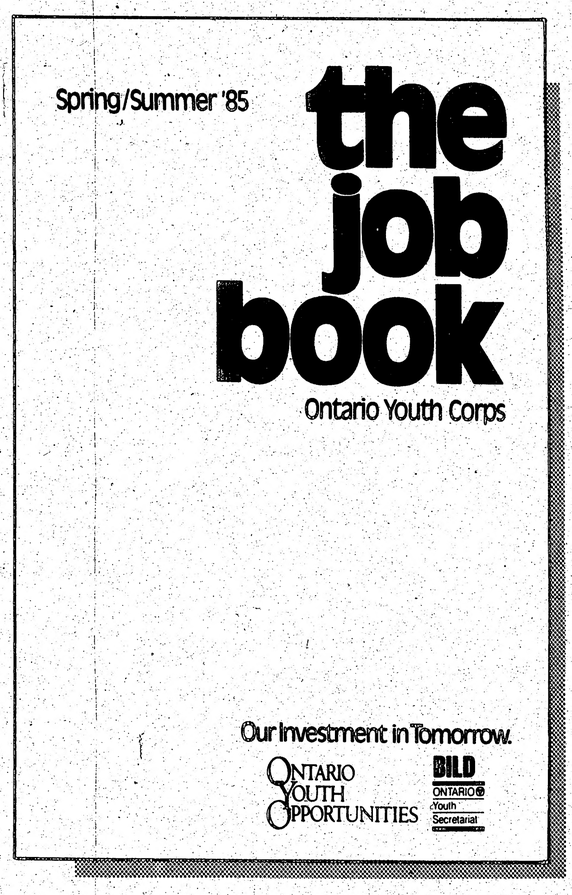

Mēs varam piedāvāt labus darbus. Darbus jauniešiem un jaunietēm ar mazu darba pieredzi; darbus invalidiem; darbus iezemiešu jaunatnei.

Šos darbus jūs varat dabūt, ja esat 15—24 g. vecs, ar zemāku nekā 12. klases izglītību vai neejat skolā un esat bez darba pēdējās 12 nedēļas.

Lai uzzinātu vairāk, izlasait „The Job Book", kuŗu jūs varat dabūt vietējā Youth Employment Counselling Centre, Community Information Centre vai YM/YWCA.

Vai zvanait 1-800-263-7777.

Ir vērts to darīt.

Īpašais tālrunis jaunatnei
1-800-263-7777.

Ontario Youth Opportunities

BILD
ONTARIO
Youth Secretariat

Pieminekli...

(Turpinājums no 1. lp.)

ir pareizi uzsvēris ciešāku sakaru nepieciešamību ne tikai ar igauņiem un lietuviešiem, bet arī ar pārējo apspiesto Austrumeiropas tautu šejienes nacionālām organizācijām. Pagājušā gadā Toronto darbu uzsāka Apspiesto Nāciju Bloks — tas ir solis pareizā virzienā. Vēl pilnībā nav izmantotas Antiboļševisma Līgas globālā apjoma aktīvitātes. Būtu jāpiemin nozīmīgais darbs, ko šīs līgas ietvaros veicis DV organizācijas pārstāvis Verners Cinis.

Atgriežoties pie LNAK padomes aizvadītās delegātu sapulces, jākonstatē, ka labā darba norisē izdevās pārrunāt daudzas mūsu sabiedriskai dzīvei nozīmīgas aktuālitātes. Ar nožēlu tomēr jāatzīst, ka neiztirzātas palika arī daudzas manuprāt svarīgas lietas.

Droši vien delegāti būtu ar interesi uzklausījuši mūsu konsula ziņojumu par paveikto un arī izklāstu par viņa nākotnes nodomiem. To uzliek viņa amata pienākumi.

Tāpat neiztirzāts palika arvien aktuālāks kļuvušais sirmgalvju mītnes tapšanas jautājums. Lietai būtu nācis tikai par labu, ja iecerētā 4 milj. dolaru pasākuma vadība delegātiem būtu tieši apgaismojusi, kas grozīts, kāpēc grozīts un kas būs nākotnē. Nav jāaizmirst, ka šī pasākuma budžets ir lielākais visas latviešu trimdas apjomā. Būtu žēl, ja labi domātais darbs ievirzītos nepareizās sliedēs un latviešu mītnes vietā mūsu sirmie tēvi un mātes mūža novakarē nonāktu internacionālā veco ļaužu mītnē.

Lielāko izbrīnu radīja klusēšana par mūsu politiskām aktīvitātēm abās lielākās Kanadas partijās. Ir pareizi, ka pag. gadā bez latviešu konservātīvo partijas kluba nodibinājās arī latviešu liberāļu partijas klubs. Šie klubi paver lieliskas iespējas tiešam kontaktam ar šejienes vadītājiem politiķiem. Šo klubu ietvaros mēs pazemīgas lūgšanas vietā varam sist dūri uz galda un prasīt. Vai latviešu konservātīvie protestēja, kad ministru prezidents Malrūnijs par Kanadas sūtni Apvienotās Nācijās iecēla sociālistu Luisu, kuŗa politiskā pagātne mums un neskaitāmiem Kanadas pilsoņiem ir nepieņemama? Vai mēs protestējām, kad Malrūnijs nacistu raganu medībām radīja īpašu komiteju? Vai mēs protestējām, kad baltiešu sarīkojuma priekšvakarā Otavā kaut kur pazuda ārlietu ministrs Džo Klarks? Ja Klarkam nav laika baltiešiem, tad baltiešiem nebūs laika arī iestāties par viņu nākamajās vēlēšanās. Tāpat mēs varētu jautāt, kādēļ mūsu konservātīvie nav stājušies sakaros ar jauno Ontario premjēru F. Milleru.

Par latviešu liberāļu partijas atbalstītāju klubu, ja tas vispār kaut ko darījis, būtu bijis jāziņo Sarmītei Bultei.

Kanadas Daugavas Vanagu vadība jau tagad sākusi mobilizēt spēkus, lai nākamgad, kad paiet 45 gadi kopš mūsu tautas lielās traģēdijas sākuma, Kremļa holokausta noziegumus atgādinātu visai Kanadai. Ja citi nespēs, vanagi spēs uzcelt pieminekli arī šajā zemē, tāpat kā poļi radīja paliekamu piemiņas zīmi šeit Kremļa asiņainās rokas nogalinātiem Katīnas upuriem.

* * *

Miera un brīvības kuģa brauciena organizētāji mūs informē, ka līdz marta beigām jau pieteikušies 89 dalībnieki — no tiem 86 latvieši, bet pārējie trīs igauņi un lietuvieši. No ASV pieteikušies 43, Zviedrijas 20, Kanadas 10, Vācijas 6, Anglijas 5, Austrālijas 5 un Italijas 1.

Pasākumu ar līdzekļiem atbalsta PBLA, DV un citas latviešu organizācijas. Organizātori lūdz nekavēties ar pieteikšanos, rakstot: Baltic Peace and Freedom Cruise, Box 7247 S 10389, Stockholm, Sweden.

* * *

Mūsu šīs nedēļas īso politisko ekskursiju nobeigsim ar ziņu, par ko mēs visi priecāsimies. Šī laikraksta 11. lp. ievietots pazīstamās Kanadas žurnālistes B. Amīlas raksts. Tas nāk īstā laikā — tieši tad, kad čekas inspirētas propagandas rezultātā ASV un Kanadā sākušās jaunas nacistu medības. Šīs akcijas žultaino pārmetumu dēļ bieži vien jācieš mūsu tautas labajam vārdam. B. Amīla, kas ir žīdu izcelsmes, mūs aizstāvējusi jau tajā laikā, kad viņa vēl bija laikraksta The Sun redaktrise. Arī dzīvojot Londonā, viņa nav mūs aizmirsusi, kā to no Kanadas šķiroties solījās.

Amīla raksta noslēgumā pārmet Kanadas politiķiem un valdībai divkosīgu liekulību, jo tie esot aizņemti ar nacisma palieku meklēšanu, bet tajā pašā laikā iecietīgi un draudzīgi sadarbojas ar šīsdienas laika lielākiem despotiem. Vēl šodien Pad. savienībā nevainīgi cilvēki cieš Gulaga soda nometnēs. Amīla arī ieteic Otavā uzcelt pieminekli tiem upuru miljoniem, kas gājuši bojā Gulaga nometnēs. Šis pieminekļis dotu cerību stariņu tiem, kas smok Kremļa vergu važās.

Es nešaubos, ka B. Amīla uzņemtos atbalstīt arī latviešu holokausta upuru piemiņas zīmes radīšanu.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Zīles jaukā dāvana

Daugavas Vanagu Toronto sieviešu koris Zīle savas darbības piecpadsmit gadus atzīmēja 21. aprīlī. Koncerts notika Hart House lielajā zālē, kuŗas gotiskā apdare īsti saderējās ar gaidīto notikumu. Pēkšņā vasara, kas kā pārsteigums bija ieradusies pēc gaŗās Kanadas ziemas, šo svētdienas pievakari izgaismoja izjūtās, kas pacilāja kā dziedātājas, tā arī klausītājus, kuŗu bija saradies liels pulks.

Programma diriģenta Arvīda Purva vadībā bija sadalīta divās atšķirīgās daļās — pirmajā septiņu latviešu komponistu koŗa dziesmas, otrā — astoņu komponistu tautas dziesmu apstrādājumi.

Koncerts iesākās ar koŗa moto: cekulaina zīle dzied, jau tūliņ savaldzinot klausītāju uzmanību.

Viktora Baštika Mana dvēsele ir klusa uz Dievu Pēteŗa Zariņa klavieŗu pavadījumā bija nopietns programmas iesākums; sekoja Alfrēda Kalniņa Ūdens rožu vainags, Jēkaba Graubiņa Laižas ziedonis, Leonīda Vīgnera Rasa klāja zemes vaigu, Imanta Raminņa Lieldienas.

Ja iepriekš pieminētie skaņraži visi mums ir labi pazīstami, tad Raminņa vārds daudziem vēl ir svešs. Viņa dzīves vieta ir Britu Kolumbija — tālu no mums. Tur viņa darbība un līdz ar to mūzikālā personība izveidojusies daudzos dažādos virzienos. Viņš pazīstams kā audzinātājs, universitātes mācības spēks, komponists, koŗu, orķestŗu dibinātājs un diriģents. Raminņa kompozicijas atskaņotas vairākās zemēs ārpus Kanadas. Nebūtu pārspīlēti teikts, ka Imants Raminš ir jauna uzlecoša zvaigzne mūsu skaņražu saimē.

Zīlei atskaņojot viņa kompoziciju Lieldienas, klausītāju spontānie aplausi lika dziesmu atkārtot. Šeit nopelni arī abām solistēm — Dzidrai Eglei un Skaidrītei Lejai, kuŗu dzidrie soprāni palīdzēja izcelt kompozicijas jaukumu.

Iespaidīgs priekšnesums bija Helmera Pavasara Manas tautas dziesmas ar Jāņa Akurātera tekstu. Šo darbu komponists veltījis Zīlei.

Pirmās daļas noslēgumā Viktora Baštika Posta dzeguze ar Dzidras Egles un Skaidrītes Lejas solo, un Es tēvu zemei noliecos ar pazīstamo solisti Ženiju Vītolu.

Nākošajā programmas daļā komponisti ierosmes smēluši tautasdziesmās — tautas dvēseles dārgumos. Programmā četri pirmatskaņojumi: Rutas Brožes Es noviju vainadziņu (veltījums diriģentam A. Purvam un Zīlei); Māŗa Kristapsona Šūpļa dziesmas; Arvīda Purva Rāmi, rāmi es dziedāju; Imanta Raminņa Aunu, aunu balti kājas. Jāņa Norviļa veltījums Zīlei bija Ej, saulīte, drīz pie Dieva.

Vēl: Arvīda Žilinska Bēda, mana liela bēda; Alfrēda Kalniņa Smieklis man, un Pēteŗa Barisona Laiminai pavaicāju.

Pēc koncerta klausītāji neatlaidīgi prasīja piedevas.

Izvērtējot Zīles kā koŗa vienību, atkal jāsaka ka viņas ir jo tuvu profesionālajiem koŗiem. Jāizceļ arī viņu nozīmīgā vieta latviešu mūzikas laukā.

Ar daudzajiem pirmatskaņojumiem ir dota ierosme radīt jaunus darbus, jo nevienam komponistam nepatīk savas kompozicijas glabāt atvilktnēs.

Koŗa dzidrais un precizais dziedājums bija jauka dāvana Toronto latviešu publikai. Par to paldies dziedātājiem un viņu spējīgajam diriģentam Arvīdam Purvam.

Marta Tūtere-Kundrāte.

DVTK turneja ASV beigusies

Ar izrādi Detroitā 31. martā Daugavas Vanagu Teātris Kanadā beidza lugas Atkal atraitnis izrāžu virkni Kanadā. Toronto un Hamiltonā šo lugu četrās izrādēs noskatījās apm. 750 skatītāju, bet ASV — Kalamazū, Grand Rapidos, Vašingtonā, Priedainē, Čikagā un Detroitā sešās izrādēs — 1000 skatītāju.

Par lugas Atkal atraitnis īstenošanu pateicība pienākas ne tikai DVTK ansambļa dalībniekiem un techniskiem darbiniekiem, bet īpaši pašam autoram — Gunāram Griezem, kas sadarbībā ar režisoru Gunāru Vērenieku šo skatuves darbu nobeidza kā trīs cēlienu lugu. Ir apbrīnojama G. Griezes enerģija — parallēli maizes darbam un Ziemeļkalifornijas nod. DV priekšnieka amatam viņš vēl atrod laiku lugu rakstīšanai, tāpat izpalīdz DVTK uzvedumiem ar drāmaturga padomiem. Viņa grafika ir arī pierādījusies lugu Atkal atraitnis un Tikumīgais uzdzīvotājs plakātos, sludinājumos un programmās. Par visu to DVTK ir ļoti pateicīgs.

Pēc izrādes Vašingtonā DVTK aktieŗi sniedza intervijas Amerikas Balss (Voice of America) latviešu raidījumu nodaļai. Šos materiālus eventuāli izmantos raidījumiem uz okupēto Latviju.

Viesizrādēs lielākais skatītāju skaits — 270 — bija Priedainē, kur lugas sniegumu uzņēma sevišķi atsaucīgi. Pēc izrādes aktieŗus ģērbtuvē apmeklēja DV goda priekšnieks maj. Vilis Hāzners pateicās par izrādi un novēlēja sekmes turpmākajā darbā. Acīm redzot izrāde bija viņu iepriecinājusi.

Nākošā luga DVTK repertuārā — Tikumīgais uzdzīvotājs (autors E. Bachs, rež.G. Vērenieks), kuŗu izrādīs DV Kanadā 35 gadu atceres jubilejā 28. aprīlī un 4. maijā.

Gada beigās sāksies arī DVTK iestudējums jaunākai Ulža Siliņa drāmai—traģēdijai Ir Akmeņi raud, kuŗas iestudējumu atlika no šī gada pavasaŗa uz rudeni vai gada beigām. Šai lugai ansamblis jau sastādīts.

Repertuārs 1986.g. Dziesmu dienām Lesterē, Anglijā, vēl nav izvēlēts.

J. F.

Ar „Zilo lakatiņu" no Rīgas līdz Toronto

Rakstnieku cēliens DV dienu ietvaros, 4. maijā pl. 11:00 Latviešu namā. Rakstītais vārds arvien ir bijis gara cēlējs, domu un ideju ierosinātājs un paveiktā atspoguļotājs.

DV 35 gadu darbības atskates sarīkojumu virknē iekļausies arī Toronto šīs sezonas pirmais un pēdējais rakstnieku cēliens. Mudei izvēlēts „Ar Zilo lakatiņu no Rīgas līdz Toronto."

Cēliena vadītājs Modris Lorbergs paskaidro, ka Valdas Moras teksts, laika ritumā latviešu kaŗavīru pavadījis kopš 1943. gada, un kļuvis pat latviešu tautai neatņemamu īpašumu. Eduarda Rozenšteucha komponētā, zviedru vieglās mūzikas melodija, un dzejnieces valša ritmam piemērotu pārveidotu tekstu dzied gandrīz vai ikvienā latviešu saiešanā.

Melodija un vārdi bijušajos cīnītājos atsauc daudz atmiņu, un daudzus notikumus un cilvēkus.

4. maijā rakstnieku cēlienā latviešu namā piedalīties aicināti tie autori, kuŗu pašu aktivā iesaistība kaŗa norisē un literātūrā sniedzas cauri šim vairāk kā 42 gadu ilgajam laika posmam.

Vietējos autorus pārstāvēs Guna Ikona, godalgotā dzeju krājuma autore; Ingrīda Vīksna — nerimtīgās latviešu dvēseles atspoguļotāja: Metimne-Arnis Ķeksis — nerimstošais cīnītājs; Rūdolfs Norītis — ventiņu mēles locītājs un Krišss Sidars — redaktora darbā nosirmojušais gudras spalvas vadītājs. No kaimiņzemes — ASV — ar labu lasījumiem piedalīsies Ilze Šīmane — nacionālās dzejas tradicijas turpinātāja; meistars Kārlis Ķezbers un mākslas kritiķes — dzejnieks Ojārs Jēgens. Ir sagaidāms, ka īsas uznākšanas iespējas būs arī pāris ilggadīgiem kaŗavīru gaitu līdzgaitniekiem no Toronto.

Rakstnieku cēlienu vadīs Modris Lorbergs, kuŗš arī rūpēsies par to, lai vanagu dienu rīkotāji pārtraukumā varētu atspirdzināties pie kokteiļa, un pēc nobeiguma pakavēties Latviešu Namā pārrunās ar viesiem un mājniekiem.

Pazīstot aicinātos autorus un viņu balsis, ir arī droši ticams, ka pašā cēlienā bez Zilā lakatiņa dziedāšanas neiztiks, un, varbūt, pasts atnesīs arī pašas Valdas Moras sveicienu no Gaŗās salas. Kas zina, varbūt var gadīties aizmetnis tekstam un meldijai, kam nākošās paaudzes Latvijas brīvības cīņu gaitās ievadīt un aizvadīt.

(mo)

KAD PĀRNĀKSI, BĀLELIŅ NO KAŖA LAUKA?

Vai mēs nesākam jau aizmirst mūsu kaŗavīrus? Vai atceramies, ka tikai viņu zobenu aizsardzībā esam izkļuvuši no sarkanā tīkla un paslēpušies kļavas lapas ēnā, audzinot savus bērnus brīvībā?

Kad pārnāksi, bāleliņ? Dēliņ?

Cik daudz izmisīgi jautāts un cik daudz nesaņemtu atbilžu mūsu tautas vēsturē!

Liecinieks kaŗavīru gaitām ir DV vīru koris. Ar savām dziesmām viņi atgādina, ka dziesma devusi spēku mūsu tautai pastāvēt —

26. aprīlī, pl. 19.30, Lietuviešu zālē, 1021 College ielā, dzirdēsim DV vīru koŗa uzvedumu skatos un dziesmās.

Galdiņi rezervējami 757-8461.

LG.